

Sadržaj

Dan Fakulteta – 85. godišnjica postojanja Medicinskog fakulteta 30

Započeo studij medicine na engleskom jeziku 6
Prvi časopis zagrebačkog Medicinskog fakulteta 42
In memoriam akademik Ljubomir Čečuk 62

Riječ dekana

Kolegice i kolege, dragi studenti

Danas, na kraju kalendarske 2003. godine ili na početku nove školske 2003./2004. godine, treba podsjetiti na naše prioritete. Slika naših želja, htijenja i nadanja bitno pridonosi kritičkom, ali poticajnom pozitivnom ozračju koje bi trebalo ubrzati procese ka željenom cilju, višoj kvalitativnoj razini nastave i znanosti na Fakultetu. Različitost u određenju prioriteta uvijek je poticajna i dodatni je tako nužni promicatelj akademskog ozračja. Stoga kroz program treba prepoznati stupanj njegove realizacije, evaluirati i valorizirati naše rezultate.

U sadašnjem trenutku akademsku zajednicu i njezin budući razvojni put bitno određuje novi Zakon o visokom obrazovanju i znanosti. U Zakonu su tri bitne odrednice. Binarni sustav visokoškolske edukacije predviđa jasnu podjelu na sveučilišne i stručne studije. Novi model studija u tri ciklusa (preddiplomski, diplomski i poslijediplomski) temelji se na bolonjskom procesu. Treba naglasiti da je studij medicine, kao i

Prof. dr. sc. Boris Labar, dekan

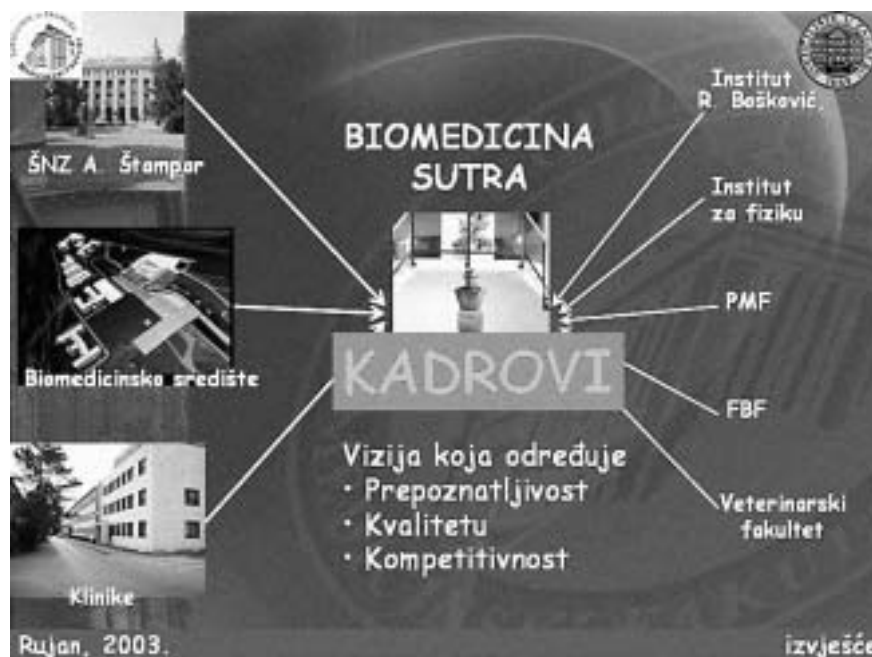
većina europskih medicinskih studija i dalje predviđen u dva ciklusa, tj. 6-godišnji diplomski studij i poslijediplomski znanstveni doktorski studij. Zakon predviđa i funkcionalno integrirano Sveučilište. U tijeku su aktivnosti na našem Sveučilištu koje će odrediti mjesto i prepoznatljivost sastavnica Sveučilišta, fakulteta. Za očekivati je da će prvi prijedlog Statuta ugledati "svjetlo dana" do kraja ove godine.

Drugi važan događaj ili, bolje rečeno, skup aktivnosti koji su se događali i

RIJEČ UREDNIKA • Poštovani čitatelji, u prošlom broju *mef. hr* (ako se netko slučajno sjeća prošlog broja, jer davno je to bilo) željeli smo pokazati opseg međunarodne suradnje i otvorenosti našeg fakulteta prema svijetu, ponajprije našim sudjelovanjem u radu mnogobrojnih stručnih i znanstvenih skupova u inozemstvu. U ovom broju događaji na Fakultetu sponzansirani su nam sugerirali koncepciju u obratnom smislu, tj. svijet kod nas i naša spremnost za prihvati i primjenu svjetskih dostignuća u našoj sredini. Na našem fakultetu započeo je studij na engleskom jeziku, prvi dodiplomski studij na engleskom jeziku unutar Sveučilišta u Zagrebu. Zaista povijesni događaj za Fakultet i Sveučilište. Suradnja s Harvard Medical International nakon potpisivanja sporazuma tijekom proslave 85. obljetnice našeg fakulteta u prosincu 2002. godine, uvelike se intenzivirala i uskoro se očekuje promjena nastavnog plana i programa u skladu sa svjetskim težnjama u medicinskoj nastavi. Na Šalati se planira pravi univerzitetski kampus iz biomedicine, koji je koncipiran po principima najpoznatijih svjetskih sveučilišta. Škola narodnog zdravlja "Andrija Štampar" Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu postaje ponovno europski i regionalni centar u području javnog zdravstva pokretanjem triju međunarodnih projekata – AIDS, ovisnost o pušenju duhana, šest smjerova studija menadžmenta – koji će uključivati studente i polaznike iz više od 35 zemalja.

O svim ovim temama naći ćete priloge u ovom broju našega *mef. hr* i smatram da možemo biti ponosni na uspjehe našeg fakulteta, a to je plod zajedničkih napora svih naših djelatnika. Stalno naglašavam naš *mef. hr*, naš fakultet, jer vjerujem da svi vi ili barem većina nas tako osjeća, a s tim osjećajem osigurani su i novi uspjesi naše škole za korist i sreću dolazećih naraštaja

Vaš Marko Pećina

dijelom proveli na Fakultetu bitno određuju naše prioritete sutra. U dodiplomskoj nastavi protekla nam je godina donijela nekoliko iznimno važnih pomaka. Započeo je studij na engleskom jeziku, pa mi dopustite da koordinatoru doc. dr. Davoru Ježeku i suradnicima i ovom prilikom čestitam na dobro obavljenom poslu. Ali... to je tek početak. Prva su iskustva dobra i potvrdila su naše pretpostavke da Medicinski fakultet posjeduje kvalitetu za ovaj tip kurikuluma. No čeka nas još mnogo posla što vidim kao izazov ovoj, ali i nadolazećim generacijama našega fakulteta. Ne manje važna aktivnost protekle godine bila je usmjerena na projekt Biomedicinskog središta na Šalati. Pri kraju su završni napori u definiciji idejnog projekta koji predlaže tri subjekta unutar "kampusu" na Šalati. Stomatološki fakultet, Visoka zdravstvena škola i naš Fakultet uskoro će započeti s izvedbenim projektom. Biomedicinsko središte nije utrka koju treba završiti što prije. To je koncept koji treba započeti što prije kako bi svojom značajnom potencijalnom energijom usmjeravao razvoj, a istodobno ostavljao dovoljno prostora budućim generacijama ne gubeći nimalo na svojoj prepoznatljivosti i kompetitivnosti biomedicine na ovim prostorima. To je tako vrijedan i trajan proces koji otvara neslućene mogućnosti. Nije ih moguće do kraja odrediti niti ograničiti, što je dobro. Unutar "kampusu" svakako trebamo što prije osnažiti prepoznatljive nastavne i znanstvene kadrove koji će usmjeriti svoje aktivnosti u dva pravca. U tom trajnom izazovu naše akademske zajednice prijeko je potrebno koncentrirati aktivnosti na transformaciju

nastavnog plana i programa polazeći od koncepta problemski usmjerene nastave, student-nastavnik suradnici na istom "poslu" Imamo vrlo kvalitetnu skupinu mladih nastavnika i znanstvenih novaka za koje je upravo izrada novog kurikuluma velik izazov. Uz pomoć *Harvard Medical International* siguran sam da će ponuditi kvalitetan prijedlog. Ovdje treba svakako istaknuti našu administraciju, posebice prof. Dragu Horvata. Njegovom zaslugom, ali i zaslugom velikog broja naših nastavnika Fakultet je već sada "prepoznat" kao vodeća nastavna ustanova u ovoj regiji i mjesto koje može prenositi znanje, metodologiju edukacije u druge visokoobrazovne sredine. Tako nas vidi dio Zapadne Europe. Ovakav status ne samo da treba zadržati, već ga treba znatno unaprijediti. Za to imamo kadrovske, organizacijske i prostorne uvjete. Mislim da ćemo kroz razvojne projekte (Tempus) dijelom razriješiti financiranje, što je velika zapreka bržoj implementaciji suvremene edukacijske metodologije i njezin prijenos u druge akademske zajednice.

Građevinska obnova Škole zdravlja "Andrije Štampar" u punom je jeku i treba očekivati da će do kraja ove školske godine Škola biti spremna na nove javnozdravstvene pothvate u obnovljenim prostorima. Sve je više pokazatelja kako Škola na svojoj tradiciji gradi novi pristup koji jasno prepoznaje suvremeni javnozdravstveni trend, od menadžmenta u zdravstvu, preko AIDS-a i prevencije ovisnosti. Škola je uvijek bila i bit će važan i prepoznatljiv koncept ovoga fakulteta.

Doktorski studij, prošle školske godine preimenovan u BIOMEDICINA I JAVNO ZDRAVSTVO, otvara nove smjerove znanstvene edukacije. To su, navedimo samo neke, javnozdravstveni smjer, neuroznanost te molekularna medicina u suradnji s Institutom "Ruđer Bošković". U novom kampusu na Šalati doktorski studij treba biti onaj okidač naše prepoznatljivosti i kvalitete koji će se stalno dokazivati novim i kvalitetnim znanstvenicima s edukacijskim profilom. Ta kreativna znanstvena škola biomedicine nameće se vrlo jasno kao čvrsta spona između dodiplomske nastave, tj. onih koji upravo diplomiraju, i prestižnih znanstvenih projekata i vrhunskih tečajeva trajne medicinske izobrazbe, tj. onih koji stvaraju novi kadrovski kvalitet "kampusu", ali i šire. U tom kontekstu zacrtan je, ali i vrlo prepoznatljivo trasiran put trajne izobrazbe liječnika. Ovaj vid cjeloživotnog učenja sve se više stapa s doktorskim studijem i stvara onu željenu koncepciju kvalitetnog i kritičnog pristupa učenja ponajprije medicine koja se temelji na dokazima i stalnim nepresušnim porivom da se znanstvenom metodologijom pokaže novo i bolje..... Zato otvaramo nova radilišta, nabavljamo opremu. To se prije svega odnosi na Centar za funkcionalnu genomiku, koji u ovom trenutku barem jamči aktualnost i mogućnost kvalitetnog znanstvenog i stručnog rada na području molekularne dijagnostike. Prepoznali smo vrijednost kolaborativnih projekata. Ministarstvo znanosti će Fakultetu odobriti tri takva projekta. Imali smo snage povezati srodne projekte, okrupniti ih i sada treba pokazati i konkretne prednosti takvog pristupa.

Ovaj uvodnik treba zaključiti s najvažnijim. To su kadrovi, nositelji svih naših programa. Samo o njima ovisi kvaliteta i prepoznatljivost ovog akademskog "kampusu". Brojni konkretni potezi, kao što su znanstveni novaci na projektima, znanstveni novaci najbolji studenti, 15 novih radnih mjesta u znanstveno-nastavnim zvanjima jamstvo su provedivosti zacrtanih prioriteta.

Naša je vizija posve određena. Želimo ne samo obnoviti nego i bitno povećati kadrovsku snagu Fakulteta i Biomedicinskog središta. Samo tako možemo Biomedicinsko središte učiniti atraktivnim kako studentima iz Hrvatske i svijeta, tako i mladim, ali i prepoznatim znanstvenicima biomedicine koji će ovu Šalatu nadograđivati i voditi pravim putevima struke, znanosti i nastave.

Boris Labar

DODIPLOMSKA NASTAVA

Nastavne aktivnosti u akademskoj godini 2002./2003.

Tijekom ak. god. 2002./2003. započete su reforme nastavnog procesa u prve tri godine studija.

Nastava je organizirana po principu turnusne nastave, pa je na taj način omogućeno studentima polaganje ispita odmah nakon završenog turnusa. Zaživjela su i četiri modula, i to na način kao što je to bilo predviđeno u prošloj akademskoj godini. U zimskom semestru završena su dva modula, prvi pod nazivom *Anatomija, biologija i klinička medicina bolesti muskulo-skeletnog sustava*, pod vodstvom prof. dr. sc. Slobodana Vukičevića, te drugi, pod nazivom *Bolesti muskuloskeletnog sustava*, pod vodstvom prof. dr. sc. Nade Čikeš i prof. dr. sc. Božidara Čurkovića. U ljetnom se-

mestru uspješno su održana također dva modula, prvi pod nazivom *Hitna stanja u medicini*, pod vodstvom prof. dr. sc. Vladimira Gašparevića, te drugi - *Racionalna primjena lijekova*, kojega je voditelj prof. dr. sc. Igor Francetić. Studentskom su anketom ocijenjena sva četiri modula, s time da su studenti najuspješnijim i najbolje organiziranim ocijenili modul *Racionalna primjena lijekova*.

Promjene koje su u prve tri godine studija obavljene u ak. god. 2002./2003. bile su pod budnom prismotrom nastavnika, koji tim promjenama u prvome času nisu bili oduševljeni. Glavna se zamjerka spomenutih nastavnika izražavala zabrinutošću da će takav način izvođenja nastave stvoriti velike

probleme studentima. Analiza postignutih rezultata prolaznosti studenata unutar prvih triju godina studija koje su zahvaćene reformom, pokazala je da je prolaznost studenata, u usporedbi s proloznošću tijekom prijašnjih godina, sada čak i veća.

Primjera radi prolaznost studenata u ak. god. 2000./2001. iz I. u II. godinu studija bila je 61,7%, dok je 2001./2002. iz I. u II. godinu studija bila je 65,6. Godine 2002./2003. prolaznost iz I. u II. godinu studija je 67,5%.

Prolaznost se u više godine kretala unutar sličnih proporcija. Radi dobivanja što objektivnijih podataka, u statistici su obrađeni studenti čiste generacije.

Kako je Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu u prošloj akademskoj godini potpisao sporazum s Harvard Medical International, promjene kurikuluma našeg fakulteta i dalje će se provoditi kako bi se oba kurikuluma što više približila. Stoga je Odsjek za dopiplomsku nastavu dosad uputio dva dopisa Katedra drama kako bi one dodatnim zamislima, savjetima i sugestijama još više pridonijele poboljšanju nastave za dobrobit studenata i nastavnika naše škole.

Nikola Šprem

NAPREDOVANJE U TIJEKU STUDIJA – čiste generacije

Ak. godina	I godina studija	%	II godina studija	%	III godina studija	%	IV godina studija	%	V godina studija	%	VI godina studija	%
1989/1990	329	100	200	61,0	165	82,5	135	81,8	133	98,5	-	-
1990/1991	451	100	280	62,0	255	91,0	180	70,6	167	92,0	167	100
1991/1992	348	100	247	71,0	205	83,0	170	82,9	163	95,8	163	100
1992/1993	338	100	236	69,8	174	73,7	153	87,9	153	100	146	95,4
1993/1994	257	100	168	65,3	159	94,6	146	91,8	131	89,7	128	97,7
1994/1995	255	100	197	77,2	185	93,9	175	94,5	163	93,1	156	95,7
1995/1996	254	100	184	72,4	163	88,5	153	93,8	141	92,1	125	88,6
1996/1997	242	100	193	79,7	180	93,2	163	90,5	148	90,7	143	96,6
1997/1998	238	100	204	85,7	180	88,2	151	83,8	142	94	140	98,6
1998/1999	240	100	205	85,4	154	75,1	138	89,6	137	99,3		
1999/2000	242	100	180	74,3	150	83,3	145	96,6				
2000/2001	240	100	148	61,7	140	94,6	127	90,7				
2001/2002	241	100	158	65,6	140	88,6						
2002/2003	234	100	158	67,5								
2003/2004	232	100										

NAPREDOVANJE U TIJEKU STUDIJA – čiste generacije

Ak. godina	I godina	II godina	III godina	IV godina	V godina	VI godina
1989/1990	100	61,0	82,5	81,8	98,5	-
1990/1991	100	62,0	91,0	70,6	92,0	100
1991/1992	100	71,0	83,0	82,9	95,8	100
1992/1993	100	69,8	73,7	87,9	100	95,4
1993/1994	100	65,3	94,6	91,8	89,7	97,7
1994/1995	100	77,2	93,9	94,5	93,1	95,7
1995/1996	100	72,4	88,5	93,8	92,1	88,6
1996/1997	100	79,7	93,2	90,5	90,7	96,6
1997/1998	100	85,7	88,2	83,8	94	98,6
1998/1999	100	85,4	75,1	89,6	99,3	
1999/2000	100	74,3	83,3	96,6		
2000/2001	100	61,7	94,6			
2001/2002	100	65,6				
2002/2003	100					

Zašto novi moduli?

Duboko svjestan interkulturalnih i edukacijskih posljedica procesa internacionalizacije u visokom obrazovanju, i istodobno uvažavajući konstruktivne primjedbe studenata na stanje dosadašnjeg nastavnog programa i njegove provedbe, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, u suradnji s Harvard Medical Internationalom i Medicinskim fakultetom Sveučilišta Ludwig Maximilians München, inicirao je projekt reforme medicinske edukacije. Jadnan od najznačajnijih vidova realizacije projekta jest uvođenje novih modula koji su utemeljeni na metodi *problem based learning* (PBL) koja se oživotvoruje radom u tutorijalu, odnosno malim skupinama od 8-10 studenata i kroz edukacijski format osmišljenih kliničkih slučajeva-scenarija.

Novi interkatedarski moduli predstavljaju model integracije medicinskog kurikulumu na načelima horizontalne i vertikalne povezanosti nastavnih sadržaja kroz koji studenti postaju svjesni relevantnosti usvojenih znanja, vještina i stavova. Učeci na slučajevima iz stvarnoga života, studenti doživljavaju autentičnost poziva kroz životno simulirane situacije u kojima se od njih očekuje da donesu niz odluka vezanih za liječenje pacijenta, po istom obrascu po kojem će sutra te iste odluke donositi sami u svojoj liječničkoj praksi. Sveobuhvatnom analizom kliničkog scenarija studenti također utvrđuju i vještine i stavove značajne za cjelokupno rješavanje određenog slučaja. Na kraju, ono što je najvažnije u tutorskom modelu PBL-a, studenti se kroz uočavanje problema i postavljanje hipoteza uče razvijati kritički način mišljenja.

Što donose novi moduli?

U aktualnoj nastavnoj situaciji u kojoj se još uvijek prepoznaje dominacija nastavnika u odnosu na studenta, integrirana modulska nastava pretpostavlja

Praktični rad u sklopu modula

redefiniranje nekih tradicionalnih pogleda na izvođenje nastavnog procesa. Kopernikanski se obrat odnosi prije svega na redefiniranje uloge nastavnika koji u funkciji tutora postaje moderator –majeutičar koji oboružan nastavnim vještinom i nenametljivim umijećem poticanja na diskusiju navodi studenta na vlastito stvaranje zaključaka o određenom kliničkom problemu. Pradiciionalna uloga studenta primaoca informacija također se znatno mijenja. Student, od više manje pasivnog promatrača u monološkom nastavnom procesu, postaje aktivnim sudionikom koji kroz formativan dijalog s kolegama i tutorom sukreira vlastito napredovanje i usvajanje unaprijed jasno definiranih nastavnih ciljeva. Dakako da se tako zamišljan dijaloški proces učenja može ostvariti jedino u okružju kolegijalne interkatedarske suradnje i timskoga rada kako na makro planu fakultetske organizacije tako i na mikro planu specifičnosti rada u maloj skupini.

Što je tutorijal?

Tutorijal ima stožernu ulogu u izvođenju modula. Njegove glavne značajke na mikro planu su sljedeće:

- tutorska skupina se sastoji od 8-10 studenata;
- nastava se odvija u prostorno prilagođenim prostorijama uz *flip chart* i setove udžbenika i priručnika značajnih za snalaženje u određenom području;
- uz prostorne elemente koji stoje studentima na raspolaganju i koji naglašavaju radni aspekt ovoga didaktičkog formata, od studenata se očekuje da aktivno sudjeluju u raspravi i pri postavljaju pitanja na koja traže zajednički odgovore u skupini ili individualno tijekom poslijepodnevne pripreme za nastavak rasprave sutradan - kada se od njih očekuje da nadograde na postojeća znanja;
- pod individualnim se radom misli rad u biblioteci na sadržajima vezanim za predmet modula, konzultiranje Medlinea i drugih web-alata iz područja biomedicine, razgovor s kolegama i eventualne konzultacije s ekspertima za određeno područje;
- dinamika napredovanja, ali i dubina poniranja u problem ovisi ponajprije o samim protagonistima nastavnog procesa – studentima;
- zainteresiranost, pripremljenost i angažman studenata ključni su za uspješnost provođenja tutorijala;

- budući da se realizira kroz grupnu interakciju i timski rad, tutorijal, za razliku od seminara, traži svakodnevni angažman studenata na razrješenju problema;
- osnovni cilj tutorijala nije što prije doći do ispravne dijagnoze, već kroz sveobuhvatnu analizu diferencijalnih opcija-dijagnoza proširiti znanje određenog patofiziološkog problema;
- slučajevi su fabulirani klinički scenariji, često paradigmatički za određeni klinički entitet, u smislu da sadrže i najčešće, ali i najlogičnije zablude vezane za određeni slučaj iz stvarnog života i liječničke prakse;
- sudjelovanje u tutorijalu prisposobivo je s eksplorativnim putovanjem kroz područje Amazone u kojem student prije nego što se nađe u struji velike matice određenog problema često sam meandriira u njezinim pritočnim rukavcima istražujući najlogičnije pristupe glavnom toku problema;
- slučaj se, kao i svaki dobar krimič, čita/otkriva sekvencijalno, dakle stranicu po stranicu, što je podcrtano i njegovom unutrašnjom dinamikom i napetošću koja je jedan od uvjeta svakog pojedinog scenarija;
- vođen kroz didaktički osmišljene slučajeve, student kroz tutorijal ostvaruje doživljaj otkrića, u kojem mu se, ako je dovoljno dobro spreman, ništa neugodno ne može dogoditi;
- održavanje tenzije između naučenog i akvizicije novih znanja provodi se kroz kontinuirani individualni rad predstavlja apsolutan preduvjet za uspješnost tutorijala;
- nespreman student predstavlja neugodu i za sebe samoga i za skupinu, budući da je nesudjelovanje u radu i raspravama negacija timskog načela napredovanja usmjerenog prema rješavanju problema, na čemu se temelji i sam smisao tutorijala.

Zašto tutorijal?

Tutorijal potiče timski rad ali i osobnu odgovornost i inicijativu pri učenju. On je ujedno i odlična simulacija stvarne kliničke situacije u kojoj se dosadašnji studenti a sutrašnji liječnici suočavaju s problemom koji valja riješiti kroz konzultacije s kolegama i stručnjacima za određeno područje, te interdisciplinarnim pristupom i razmišljanjem. Svrha tutorijala nije ulijevanje sveukupnog znanja o određenom području u glave studenata, već uvježbavanje doživotnog učenja, razmišljanja, traženja i kritičke evaluacije podataka.

Vesna Degoricija i Drago Horvat

FOTOREPORTAŽA

Uvodno predavanje za "brucoše"

Novim je studentima medicine već na ulazu postavljen natpis dobrodošlice

Posljednje pripreme u velikoj fakultetskoj dvorani

Novim su se studentima obratili dekan i prodekan Fakulteta

Ipak smo mi tek neki dan maturirale

Najupečatljivije izlaganje uz obećanje o "krvi, znoju i suzama", dao je pročelnik Katedre za anatomiju prof. dr. sc. Ivan Vinter

Upoznavanje s fakultetskim prostorima i razmjena prvih utisaka

Početak sveučilišnog studija medicine na engleskom jeziku

U četvrtak, 25. rujna 2003. godine, održano je prvo predavanje u sklopu Studija medicine na engleskom jeziku. Predavanje u kojem je prikazana tradicija i povijest našeg Fakulteta (uključivši i sadašnje stanje te buduće planove i perspektive) održao je gospodin dekan prof. dr. Boris Labar. Tijekom prvoga susreta s polaznicima Studija, kojemu su, uz studente, nazočili članovi Dekanskog kolegija i brojni nastavnici Fakulteta, prikazan je kurikulum prve godine (o tome opširnije na WEB stranici http://www.mef.hr/mse/pdf/courses2003_04_01.pdf).

Svaka katedra koja sudjeluje u nastavi na engleskom jeziku predstavila je ukratko sadržaj svojega kolegija. Studenti su u organizaciji Referade za Studij na engleskom jeziku dobili sljedeće materijale:

1. informativnu knjižicu o našem Sveučilištu; 2. izvedbeni plan i program I. godine Studija; 3. studentski vodič kroz Studij i 4. brošuru o Medicinskom fakultetu u Zagrebu na engleskom jeziku. Izvedbeni plan i program pojedinih predmeta I. godine također sadržava detaljan opis prvoga dijela tzv. «američkog ispita» (USMLE) (WEB: <http://www.mef.hr/mse/predm1g.htm>). Uz prof. Labara studente su pozdravili koordinatori Studija, doc. dr. Davor Ježek i prof. dr. Dimitri Krainc. O svojim američkim iskustvima i polaganju USMLE govorio je dr. Leskovar, a na kraju je uslijedilo predstavljanje samih studenata (o svemu detaljnije na galeriji fotografija: http://www.mef.hr/studenti/paparazzi/englishstudy/freshman_intro.htm).

Samom početku Studija prethodile su intenzivne pripreme. Voditeljstvo Studija organiziralo je niz sastanaka s pročelnicima katedara i koordinatorima Studija pri katedrama, kako bi se priredio odgovarajući izvedbeni plan i program svakog kolegija. Povjerenstvo za razredbeni postupak, na čelu s prof. dr. Milanom Taradijem (uz obilatu suradnju kolega s biologije, fizike i kemije) načinilo je primjerenu banku pitanja za test na engleskom jeziku. Povjerenstvo je provelo i dva razredbena postupka početkom srpnja i rujna (WEB: <http://www.mef.hr/mse/exam/>). U međuvremenu je Voditeljstvo Studija održalo niz promidžbenih aktivnosti (nastupi na smotri sveučilišta u Zagrebu i Beču, organizacije tiskovnih konferencija, intervjua, izrada promidžbenih materijala i letaka). Od promidžbenih materijala za istaknuti je Vodič kroz Studij (urednici: Drago Horvat, Davor Ježek i Danijel Međan; tehnička i grafičkouređivačka pomoć fakultetske izdavačke djelatnosti) (Student Guide, <http://www.mef.hr/mse/pdf/MSE%20booklet.pdf>) koji je vrlo dobro primljen na smotri europskih sveučilišta u Beču,

TABLICA 1. Polaznici I. godine Studija na engleskom jeziku

Ime i prezime	Završena škola	Zemlja podrijetla
1. Kiriqin Marin Anthony	Lorne Park High School, Ontario, Kanada	Kanada
2. Kolbah Barbara	15. gimnazija u Zagrebu - IB program	Hrvatska
3. Jovanović Nicoelle	Passaic Valley High School, New Jersey, SAD 15. gimnazija u Zagrebu - IB program	SAD
4. Makovšek Alka	Humberside CI Secondary School, Kanada	Kanada
5. Gamulin Zoe	Peel District School Board, Ontario, Kanada	Kanada
6. Dokuzović Stjepan	Loyola Catholic Secondary School Diplomirao Life Sciences na Univ. of Toronto, Kanada, BSc degree	Kanada
7. Muhammad Azman	International School of Kuala Lumpur, Malezija North Carolina State University, SAD BSc degree in Biochemistry, Biochemistry	Malezija
8. Nožica Nicholas	Lynbrook High School, San Jose, SAD	SAD
9. Mance Marko	Banting Memorial High School, Ontario, Kanada	Kanada
10. Babarovic Robert Nicholas	St. Paul's School, London Studirao na Royal Free Hospital School of Medicine, Kings College London	Velika Britanija
11. Hrvojić John Josip	Loyola Catholic Secondary School Studirao Computer Engineering at McMaster University, Kanada	Kanada
12. Nemet Egon	Father Michael Goetz Secondary School, Kanada BSc degree in Kinesiology and Health Science	Kanada
13. Linne Lone	Sigtunaskolan Humanistiska Läroverket Upper Secondary school Studirala Biomedicine at Malmö University, Švedska	Švedska/Španjolska
14. Wallace Inge Strand	Studirao medicinu na University of Debrecen, Mađarska	Norveška
15. Katherina Bernadette Sreter	Immaculata High School Ottawa Graduated Psychology (BA degree) and Biology (BSc degree) at Univ. of Ottawa, Kanada	Kanada
16. David Ivanda	Nadbiskupska klasična gimnazija s pravom javnosti, Zagreb	Hrvatska
17. Maja Vukšić	Klasična gimnazija Zagreb	Hrvatska
18. Sarah Marcelle Kinkade	Završila biologiju na Emory University u Atlanti, SAD	SAD
19. Ivan Jerković	Srednja škola Čitluk, BiH	BiH/Hrvatska
20. Andrej Klančnik	I. gimnazija u Celju, Slovenija	Slovenija
21. Katarina Križanić	Gimnazija Velika Gorica	Hrvatska
22. Restrepo Serventi Ximena	Kolegio Italiano Leonardo Da Vinci Bogota, Kolumbija	Italija

FOTOREPORTAŽA

Uvodno predavanje za studente prve godine Engleskog studija

25. rujna 2003.

Polaznici Studija s pozornošću prate riječ dobrodošlice voditelja doc. dr. Davora Ježeka

Prof. dr. Dimitri Krainc izložio je osobna i institucionalna iskustva Harvard Medical International

Ozbiljna lica polaznika potvrđuju uspjeh uvodnog predavanja

Našem fakultetu odobren Tempus projekt

Uz mnogobrojne domaće i strane znanstvenoistraživačke projekte koji se odvijaju pri našem Fakultetu, uskoro započinje još jedan – trogodišnji Tempus projekt Europskog fonda za obrazovanje. Kao što je poznato, radi se o vrsti projekata koje financira Europska unija, a njihov je cilj povećanje kvalitete rada visokoškolskih ustanova. Jedan od užitih zadataka Tempus projekata jest rad na poboljšanju kurikuluma. Tijekom zadnje konferencije za reformu kurikuluma medicinskih fakulteta Jugoistočne Europe, održane u Zagrebu početkom studenog 2002., dogovoreno je da se pokrene inicijativa za izgradnju i obnovu Medicinskog fakulteta u Prištini. Osnovana je radna skupina za Tempus koju čine prof. dr. H. J. Seitz (Sveučilište u Hamburgu, Njemačka), prof. dr. Luc Francois (Sveučilište u Ghentu, Belgija), prof. dr. Rexhepi Hoxha (Sveučilište u Prištini, Medicinski fakultet, Kosovo) i doc. dr. Davor Ježek (Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet). Navedena sveučilišta ujedno su se udružila u tzv. «konzorcij» koji je predložio projekt Europskom fondu za obrazovanje. Projekt je odobren prije 2 mjeseca, a dodijeljena su mu sredstva u iznosu od 500.000 EURA. Početak aktivnog rada na projek-

tu bit će 24. studenog 2003., kad će se održati prvi sastanak članica «konzorcija». Važno je pritom napomenuti kako je našem Fakultetu dodijeljena ključna

uloga «eksperta na području reforme kurikuluma medicinskih fakulteta».

Davor Ježek

RADOSNE BOŽIĆNE BLAGDANE TE SRETNU I USPJEŠNU NOVU, 2004. GODINU
ŽELIMO SVIM DJELATNICIMA I UMIROVLJENICIMA FAKULTETA I NJIHOVIM OBITELJIMA,
POSEBICE NAŠIM VRLIM PISCIMA I SURADNICIMA ŽELIMO TRAJNO NADAHNUĆE
KAKO BI I DALJE POMAGALI PRI STVARANJU SVIMA NAMA DRAGOG ČASOPISA.

UREDNIŠTVO

PROJEKT REFORME MEDICINSKE EDUKACIJE – Zagreb, 22.–23. listopada 2003.

Radni sastanak predstavnika Harvard Medical International s članovima Radne skupine za reformu kurikuluma MF-a

HMI: Tom Aretz, Frank Christ • MF: Flora Bulić, Vesna Degoricija, Davor Ježek, Vedran Katavić, Dimitri Krainc, Tomislav Luetić, Ana Marušić, Jadranka Mustajbegović, Marin Nola, Melita Šalković-Petrišić, Anton Šmalcelj, Nikola Šprem, Radovan Vrhovac. • Predstavnici studenata Luka Bielen, Marina Jukić.

Postojeće stanje razvoja kurikuluma na Medicinskom fakultetu

Svoju kritičku analizu postojećeg stanja razvoja kurikuluma na MF-u., dr. Vesna Degoricija iskoristila je kao temelj za SWOT (strengths, weaknesses, opportunities and threats) analizu kurikuluma u kojoj su prikazane njegove prednosti i manjkavosti, kao i razvojne mogućnosti te ograničenja i prijetnje. Među najznačajnijim prednostima postojećeg kurikuluma jest njegova širina, odnosno široko teoretsko znanje koje studenti dobivaju kroz velik broj partikulariziranih akademskih kolegija. S druge strane, tradicionalno percipirane prednosti zagrebačkog sustava generiraju i određene slabosti, među kojima su svakako najistaknutije snažna dihotomija između pretkliničkih i kliničkih predmeta i nedostatak kompetencije diplomanata na razini vještina i interak-

cije s pacijentom. Kao razvojne mogućnosti uočavaju se snažan utjecaj internacionalizacije, koja postaje katalizator razvojnih procesa na razini organizacije Fakulteta i poboljšanja nastavnih procesa. Na razini koncipiranja i provedbe kurikuluma, postojeće stanje pruža odličan temelj za uspostavu horizontalnih i vertikalnih veza među nastavnim sadržajima, i u sljedećoj fazi, integriranje predmeta u interkatedarske tematske cjeline koje funkcionalno objedinjuju određene nastavne sadržaje. Navedeni putovi razvoja pretpostavljaju i istodobno razvijanje problemski usmjerene nastave koja, provodeći se u malim skupinama, osposobljava studente za kritičko razmišljanje, a ujedno ih uvodi i u svijet autorefleksije, timskog rada i priprema za cjeloživotno učenje (*lifelong learning*). Naposljetku, projekt biomedicinskog kampusa snažan je poticaj za reorganizaciju nastave i promišljanja nove uloge i mandata

Medicinskog fakulteta u stvaranju nove generacije liječnika za 21. stoljeće.

Kao potencijalna ograničenja i prijetnje reformi kurikuluma navode se opozicija određenog broja nastavnika, koji žele zadržati *status quo*, ograničeni kapaciteti postojećih kliničkih baza, izostanak odgovarajuće financijske potpore i negativan utjecaj dosadašnjih nesustavno provedenih reformi.

Sve u svemu, zaključeno je da je Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu dosegnuo odgovarajuću kritičnu masu za reformu senzibiliziranih nastavnika srednje i mlađe generacije koji imaju dovoljno motiva, znanja i snage, a dobili su za to i mandat fakultetske uprave, da stare petrificirane obrasce znanja zamijene suvremenim nastavnim pristupom i odgovarajućim metodama i tehnologijama. Jednostavno i najotvorenije rečeno, stari hijerarhijski i centristički pristup obrazovanju više ne može funkcionirati budući da se relevantne informacije u takvom sustavu više ne proizvode.

Sudionici nastavne radionice u Olimpijskom centru Bjelolasica

Na planinarskom izletu (slijeva): Drago Horvat, Tom Aretz, Dimitri Krainc, Frank Christ i Robert Likić

Iskustvo Medicinskog fakulteta Sveučilišta Ludwig-Maximilians u Münchenu

P.D. Dr. Frank Christ prikazao je novi minhenski kurikulum *MuCum* koji je stupio na snagu od školske godine 2003./2004. kao rezultat sedmogodišnje suradnje Medicinskog fakulteta Sveučilišta Ludwig-Maximilians (LMU) i Harvard Medical International (HMI). Pretpostavke za stvaranje novoga medicinskog kurikulumu prethodno su definirane i novim zakonom (*Approbatiousordnung, 2002.*), prema kojemu je obveza svih medicinskih fakulteta u Njemačkoj da u svojim nastavnim planovima postignu minimalno 30% integracije svih nastavnih sadržaja. Dr. Christ je prikazao razvoj kurikulumu na LMU kroz genezu hibridnog kurikulumu kojeg je LMU stvarao zajedno s Harvard Medical International, što mu je danas omogućilo da postane jedan od vodećih medicinskih fakulteta u Njemačkoj i stekne ugled pionira u reformi medicinske edukacije. Reforma minhenskog kurikulumu započela je uvođenjem interkatedarskih integriranih modula koji su stvarani u suradnji s HMI i koji su bili raspoređeni po kliničkim semestrima studija u trajanju od 4 tjedna (*Bolesti kardiovaskularnog sustava, Infektologija i imunosti odgovor, Bolesti i ozljede muskuloskeletnog sustava, Živčani sustav i ponašanje*). Današnji reformirani kurikulum sastoji se od sveukupno 23 predmeta i 12 tematskih cjelina koje su utemeljene na preko 200 glavnih simptoma koje student mora proraditi, empirijski proživjeti, te biti sposoban raspoznati i primijeniti odgovarajuću strategiju liječenja. Radi što ranijeg kontakta studenata s pacijentima uveden je longitudinalni kolegij koji se od prvog tjedna studija provlači kroz čitav studij a temelji se na izgradnji odnosa liječnik/pacijent. Nastavni sadržaji predmeta liječnik/pacijent postupno se nadograđuju i produbljuju zajedno i s produbljanjem znanja i vještina studenata koji u uvjetima ograničenih dijagnostičkim sredstava i materijalnih resursa postaju osposobljeni za postavljanje odgovarajuće dijagnoze s primjerenim planom liječenja.

Prve dvije godine kurikulumu strukturirane su na način da student, razumijevanjem osnovnih pretkliničkih sadržaja, što ranije razvije sposobnost povezivanja s kliničkim problemima. Dosljedno tome, pretklinički sadržaji znatno su reducirani, budući da se student tije-

kom studija nadograđuje na stečena znanja, te u datom trenutku produbljuje i znanja iz bazičnih predmeta koja sada, u kontekstu vertikalne integracije, postaju prijeko potrebna za rješavanje određenoga kliničkoga problema ili terapijskog fenomena. Druga studijska cjelina unutar *MeCum*a (3.-5. godina) sastoji se od 6 integriranih blokova koji se realiziraju kroz tematski pridružene skupine predmeta: *Osnove kliničke medicine, Konzervativna medicina, Operativna medicina, Živčani sustav i osjetilni aparat, Životna doba, Opća medicina i repetitorij*.

Posljednja, šesta godina, prema njemačkom je Zakonu praktična godina studija koja sadrži strukturiranu praksu iz interne medicine, kirurgije i primarne zdravstvene zaštite. Specifičnost minhenskog modela praktične godine jest činjenica da je prijedlog strukturiranja prakse unutar zadanih elementa došao od samih studenata LMU, koji su, provođenjem svoje prakse na harvardskom medicinskom fakultetu, izradili univerzalan model provedbe prakse. Od studenata dolazi i inicijativa za izdavanjem priručnika Anamneza i fizikalni pregled, kojeg u suradnji s HMI sami i izrađuju, te na taj način postaju značajni protagonisti kreiranja kurikulumu na LMU.

Produkti i obrazovni ciljevi kurikulumu Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Definicija profila

Mišljenje je svih sudionika u raspravi o definiciji produkta, dakle atributa koje bi student medicine na kraju studija trebao steći, da Medicinski fakultet u Zagrebu i nadalje treba njegovati proces obrazovanja svestranog liječnika koji, kao pluripotentna stanica, ima potencijalnu energiju višestruke realizacije (od liječnika u sustavu primarne zdravstvene zaštite, preko liječnika specijaliste do liječnika znanstvenika). Takav širok obrazovni profil (ispunjen odgovarajućim znanjem, vještinama i stavovima) nužno je nadopuniti i atributima koji definiraju liječnika kao poduzetnika i lidera koji usklađuje potrebe svojih pacijenata s društvenim potrebama i mogućnostima.

Pristup reformi kurikulumu

Za pristup problemu preobrazbe kurikulumu izabran je put postupnog transformiranja kurikulumu bez radi-

kalnih rezova, dakle pristup koji se temelji na usavršavanju postojećih struktura i pronalaženju logičkih veza unutar postojećeg kurikulumu radi lakšeg snalaženja studenata u njegovom savladavanju i maksimalnog smanjenja redundancije njegovih sastavnica.

Na metodološkoj razini reforma se očituje u forsiranju aktivnih nastavnih pristupa kroz metodu problemski orijentirane nastave (PBL) i metodu utemeljenu na rješavanju kliničkih slučajeva (*case-based teaching*) kroz koje studenti u malim skupinama i timskim radom rješavaju određeni zdravstveni problem na svim razinama organizacije zdravstvene zaštite.

Kao snažan element inovacije koji bi značajno pridonio transparentnosti zagrebačkog kurikulumu, dogovoreno je da Radna skupina za reformu kurikulumu predloži koncept integriranog longitudinalnog interkatedarskog predmeta koji bi trebao pojačati razinu osposobljenosti zagrebačkih diplomanata, osobito na području kliničkih kompetencija i vještina te komunikacije i odnosa s pacijentom. Dodatni cilj toga predmeta jest da se od prvoga dana studija na strukturiran način uspostavi kontakt studenta s pacijentom Time bi se podigla razina motiviranosti studenata za studij medicine i oni bi, u sinergiji s nastavnicima Medicinskog fakulteta, izgrađivali svijest o svojoj vlastitoj pripremljenosti i kompetenciji za susret sa svijetom pacijenata.

Radna skupina za reformu kurikulumu

Za provođenje projekta reforme medicinske edukacije, uz moderatorsku potporu Harvard Medical International, određena je Radna skupina koja u suradnji s Povjerenstvom za nastavu Medicinskog fakulteta, Uredom za unapređenje nastave i pomoćnikom dekana za razvoj kurikulumu, dr. Vesnom Degoricijom, koordinira sve aktivnosti vezane za planiranje, provođenje i evaluaciju reformskih procesa. Dr. Vesna Degoricija zadužena je za koordinaciju svih aktivnosti među nositeljima projektnih zadataka, kao i za informiranje Dekanskog kolegija i predstavnika Harvard Medical International o tijeku i rezultatima reforme.

Radna skupina za reformu kurikulumu sačinjena je od uglavnom mlađih nastavnika MF-a koji su se dokazali u svojim nastojanjima za unapređenje nastave i nastavnih procesa.

Vesna Degoricija
Drago Horvat

NOVI ZAKON O ZNANSTVENOJ DJELATNOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

Izbori u zvanja na visokim učilištima

I. Uvod

Novi Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (u daljnjem tekstu: Zakon) objavljen je u «Narodnim novinama» dana 31. srpnja 2003. godine, broj 123/03., i stupio je na snagu 15. kolovoza 2003. godine.

Navedeni Zakon na integrirani način propisao je obavljanje znanstvenoistraživačke djelatnosti i visokog obrazovanja. Nakon njegova stupanja na snagu, prijelaznim odredbama omogućeno je da se pokrenuti postupci izbora u zvanja dovrše po dosadašnjim uvjetima i propisanom postupku, a iznimno je omogućeno da se do 15. studenoga 2003. godine raspišu natječaji za izbore u znanstvenonastavna i nastavna zvanja po dosadašnjim propisima.

II. Izbor u znanstvena zvanja

Prema dosadašnjim propisima izbori u znanstvena zvanja bili su vezani uz radno mjesto. Po novome, izbori u znanstvena zvanja više ne ovise o radnom mjestu, te svaka osoba koja smatra da udovoljava propisanim uvjetima može pokrenuti postupak njezina izbora u zvanje. U slučaju da osoba radi u znanstvenoj organizaciji, koja je ujedno i ovlaštena za provođenje izbora u zvanja, tada je ta organizacija isključivo nadležna za vođenje postupka.

Tablica 1.

USPOREDBA UVJETA ZA IZBOR U ZNANSTVENA ZVANJA		
	Zakon o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti	Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju
ZNANSTVENI SURADNIK	- DR.SC. - Radove u časopisima s med. priznatom recenzijom	- DR.SC. - Radove koji ga afirmiraju kao priznatog znanstvenika
VIŠI ZNANSTVENI SURADNIK	- DR.SC. - značajne radove koji su pridonijeli razvoju, - nove radove poslije zadnjeg izbora, - 3 godine iskustva	- DR. SC. - značajni doprinosi znanosti
ZNANSTVENI SAVJETNIK	- DR.SC. - 3 godine iskustva, veći broj radova koji su utjecali na razvoj znanosti, - projekti i programi, - novi radovi	- DR.SC. - značajno unaprijedio znanost, - cijeni se međunarodna afirmacija i priznatost, značaj u okviru nacionalnih sadržaja

Nacionalno vijeće za znanost Zakonom je ovlašteno propisati uvjete za izbore u znanstvena zvanja (vrstu i broj znanstvenih radova, vrednovanje radova i sl.) na temelju kojih će stručna povjerenstva i matični odbori ocjenjivati sveukupnu znanstvenu djelatnost pristupnika. Prilikom propisivanja navedenih uvjeta, Nacionalno vijeće za znanost je dužno predvidjeti primjereno vremensko razdoblje do tada važećih propisa, kojim će se na pravičan način omogućiti reizbor ili napredovanje onih znanstvenika koji su svoj znanstveni rad obavljali prema tim uvjetima.

Usporedba starih i novih uvjeta za izbor u znanstvena zvanja vidljivi su u tablici 1.

Postupak izbora pokreće se predajom zahtjeva ovlaštenoj znanstvenoj organizaciji, a kopija istoga zahtjeva dostavlja se matičnom odboru. Valja napomenuti da su u postupcima izbora u znanstvena zvanja propisani rokovi za obavljanje pojedinih radnji, (tako se stručno povjerenstvo mora imenovati u roku 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva, isto je dužno podnijeti izvješće u roku 30 dana, a stručno vijeće je u daljnjem roku od 30 dana dužno donijeti mišljenje i dostaviti prijedlog matičnom odboru).

Matični odbor je dužan u roku 60 dana potvrditi mišljenje znanstvene organizacije ili vratiti predmet na ponovni postupak nadležnoj znanstvenoj organizaciji ili može i sam provesti postupak izbora u zvanja.

U slučaju neopravdanog i znatnog prekoračenja rokova ovlaštene znanstvene organizacije, matični odbor može preuzeti postupak izbora i sam ga provesti. Zbog učestalih i neopravdanih nepoštivanja rokova od strane ovlaštene znanstvene organizacije, ministar znanosti i tehnologije može istoj oduzeti ovlaštenje za provođenje postupka izbora u zvanja.

Odluka matičnog odbora je konačna, protiv nje ne postoji pravo žalbe, već se protiv iste može pokrenuti upravni spor na Upravnom sudu Republike Hrvatske.

Kada se osoba izabere u znanstveno zvanje isto postaje trajno, a prestaje prelaskom osobe u više zvanje ili njegovim oduzimanjem. Oduzeti se može znanstveno zvanje u slučajevima ako znanstvenik nije ispunjavao propisane uvjete u trenutku njegova izbora u zvanje, ako su znanstveni radovi na temelju kojih je izabran u znanstveno zvanje plagijati ili ako su takvi radovi izrađeni na temelju krivotvorenih rezultata istraživanja, kao i u slučajevima ako postoje teške povrede etičkog kodeksa pri postupanju znanstvenika.

III. Izbor u znanstveno-nastavna zvanja

Izbori u zvanja obavljaju se na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u službenom glasilu «Narodne novine», dnevnom tisku i na službenoj internet-skoj stranici visokog učilišta.

Izbori u znanstveno-nastavna zvanja moraju se pokrenuti najkasnije tri mjeseca od isteka roka na kojega je nastavnik izabran u zvanje. Izbor se može pokrenuti i ranije od godine dana prije isteka roka na kojega je nastavnik izabran u zvanje, ali ne prije što istekne tri godine od prethodnog izbora u zvanje.

U slučaju da se na natječaj jave osobe koje nemaju potrebno znanstveno zvanje, tada se te osobe moraju prethodno izabrati u znanstveno zvanje, a nakon toga se u roku 60 dana, nakon razmatranja dodatnih uvjeta i uvjeta Rektorskog zbora, provodi njihov izbor u znanstveno-nastavno zvanje. U znanstveno-nastavno zvanje biraju se osobe koje u najvećoj mjeri udovoljavaju uvjetima natječaja.

Valja istaknuti da se docenti, izvanredni profesori, te predavači i viši predavači mogu birati u isto zvanje najviše dva puta. Ako nakon drugog izbora ne

budu izabrani u više zvanje, tada im se može ponuditi sklapanje ugovora o radu na određeno vrijeme do maksimalno pet godina.

Redoviti profesori, znanstveni savjetnici (koji rade na tom radnom mjestu) i profesori visoke škole nakon drugog izbora nemaju ponovni izbor i njihovo zvanje je trajno.

U slučaju kada su u postupku izbora u znanstveno-nastavna i nastavna zvanja izabere druga osoba, postojećem nastavniku se mora ponuditi drugo odgovarajuće radno mjesto, a ako takvoga radnog mjesta nema, mora se pokrenuti postupak redovitog osobno uvjetovanog otkaza.

Kada nastavnik, kojemu je prošao rok njegova izbora u zvanje i za koga je raspisan natječaj za izbor u isto ili više zvanje, ne podnese prijavu na natječaj ili ako u natječajnom postupku ne bude izabran zbog ne ispunjavanja uvjeta, tada se pokreće postupak redovitog osobno uvjetovanog otkaza bez obveze ponude drugog mjesta.

Potrebno je naglasiti da će se izbori po novome Zakonu provoditi nakon što Nacionalno vijeće za znanosti donese odgovarajuće propise (način razvrstavanja znanstvenih područja, polja i grana, uvjeta za izbore u znanstvena zvanja, uvjeta za davanje ovlaštenja znanstvenim organizacijama za provođenje postupka izbora u zvanje). Nadalje, Rektorski zbor je dužan donijeti nastavne i stručne uvjete koje će morati ispunjavati nastavnici za izbor u nastavna i znanstveno-nastavna zvanja. Do donošenja tih uvjeta u postupcima izbora u zvanja primjenjivat će se dosadašnji uvjeti.

Odgovarajuća usporedba uvjeta za izbor u znanstveno-nastavna zvanja prikazana je u tablici 2.

Valja istaknuti da se zaslužnim znanstvenicima i redovitim profesorima, koji su se istakli u dosadašnjem radu i imaju međunarodnu reputaciju, može dodijeliti počasno zvanje *zaslužni znanstvenik* odnosno *professor emeritus*.

Znanstveni savjetnici koji dobiju počasno zvanje *zaslužni znanstvenik* imaju pravo sudjelovati u projektima i ostalim aktivnostima u obavljanju znanstvenoistraživačke djelatnosti.

Professori emeritusi imaju prava propisana statutom sveučilišta, a zvanje će se dodjeljivati po postupku koje će sveučilište propisati statutom.

IV. Izbor u nastavna zvanja

U nastavna zvanja na sveučilištu i fakultetu biraju se osobe u slučaju ako iz-

Tablica 2.

UVJETI ZA IZBOR U ZNANSTVENO -NASTAVNA ZVANJA		
stari uvjeti	novi uvjeti	
Docent (uvjete znanstvenog suradnika, Rektorskog zbora, nastupno predavanje)	- upisana u Upisnik sa znanstvenim zvanjem u polju (ili koja ispunjava uvjete),	
Izvanredni profesor (uvjete višeg znan. suradnika, Rektorskog zbora, nove radove i 3 godine nastavnoq rada)	- uvjete Rektorskog zbora,	
Redoviti profesor (uvjete znanstvenog savjetnika, Rektorskog zbora, izvedene projekte, šest godina nastavnoq rada, nove radove)	- psihofizičke osobine,	
	- druge uvjete iz statuta (načini provjere Statutom)	

Tablica 3.

NASTAVNA ZVANJA		
PREDAVAČ	- diplomski studij ili stručni specijalistički, - uvjeti Rektorskog zbora	- 3 godine iskustva - nastupno predavanje, - uvjete statuta
VIŠI PREDAVAČ	- diplomski studij ili stručni specijalistički, - uvjeti Rektorskog zbora	- 5 godina iskustva, -stručne radove - nastupno predavanje, - uvjete statuta
PROFESOR VISOKE ŠKOLE	dr. sc. - uvjeti Rektorskog zbora - izvedeni značajni projekti	- objavljeni radovi koji su unaprijedili struku, ili novi radovi nakon izbora u višeg predavača, - 8 godina iskustva, - nastupno predavanje, - uvjete statuta

vode stručni studij za potrebe tog studija, te za predmete koji ne zahtijevaju znanstveni pristup, kao i za druge oblike suradnje u obrazovnom procesu.

Za izbore u nastavna zvanja Zakonom su propisani uvjeti prikazani u tablici 3.

V. Izbor u suradnička zvanja

U suradničko zvanje asistenta bira se osoba nakon završenog diplomskog studija iz redova najuspješnijih studenata.

Asistenti su studenti poslijediplomskog studija koji bi morali obavljati znanstvene i nastavne obveze te obveze iz programa poslijediplomskog studija.

S asistentom koji je u roku od šest godina ili kraćem vremenu završio poslijediplomski studij i doktorirao može se sklopiti, bez javnog natječaja, ugovor o radu na određeno vrijeme na radnom mjestu višeg asistenta. Ponudeni ugovor može trajati najdulje do isteka roka od ukupno deset godina od zaključenja ugovora za radno mjesto asistenta.

Asistentima se mora dodijeliti mentor (ili mentori) koji svojom znanstvenom aktivnošću može osigurati učinkovito obrazovanje asistenata. Mentor ima obvezu da svake godine ocjenjuje rad asistenta, te da u pisanom obliku vrednuje kandidatovu uspješnost u znanstvenom i nastavnom radu te na poslijediplomskom studiju. Ukoliko bi

ocjena rada asistenta bila negativna, tada se mora pokrenuti postupak redovitog otkaza ugovora o radu.

Asistenti se biraju javnim natječajem na vrijeme do šest godina, u kojem vremenu su dužni steći akademski stupanj doktora znanosti. Nakon stečenog stupnja doktora znanosti asistentima se može ponuditi ugovor o radu do najviše deset godina za radno mjesto viši asistent.

VI. Izbor znanstvenih novaka

Voditelji znanstvenoistraživačkih projekata, uz suglasnost znanstvene organizacije, mogu tražiti odobrenje zapošljavanja znanstvenih novaka za rad na projektu na teret sredstava Ministarstva znanosti i tehnologije.

Ukoliko se plaća znanstvenih novaka ne osigurava iz proračuna, tada se i bez suglasnosti ministra može zaposliti znanstvenog novaka.

Novost je da se znanstveni novaci biraju javnim natječajem i zasnivaju radni odnos u suradničkom zvanju **asistenta ili višeg asistenta**.

Znanstveni novaci koji rade u znanstvenim organizacijama mogu sudjelovati u nastavi na visokim učilištima, sukladno ugovoru visokog učilišta i znanstvene organizacije.

Darko Bošnjak

Novi doktori medicine

Promocija 31. listopada 2002.

Vedrana Gladić
 Duje Grčić
 Ivan Jergović
 Petra Kalember
 Maja Komadina
 Valentina Kopjar
 Vilma Kosović
 Ivanka Kovačević
 Kestrin Kveštak
 Tanja Leniček
 Miljenka Martinović
 Ana Miletić
 Željko Milovac
 Gordana Planinić
 Sanja Pogačić
 Romana Ptičar
 Jaroslava Pukšec
 Marijana Rehorić
 Lidija Šavić
 Dunja Šmidt
 Iva Šokota
 Ana Šoštarić
 Suzana Tarandek
 Doroteja Težak
 Anita Tomašević
 Anđelko Vidović
 Luka Vončina
 Alen Vukadinović
 Marko Vukadinović

Promocija 30. siječnja 2003.

Brankica Andromako
 Nikola Borojević

Katarina Bošnjak
 Manuela Brcković
 Igor Burkovski
 Vedran Ćurković
 Anita Ćutuk
 Ivan Dolušić
 Daniel Grubešić
 Tomislav Hećimović
 Zvonimir Hranilović
 Ivana Ilić
 Ana Ivaniš
 Lidija Jurić
 Ana Jurin
 Ivana Lukavski
 Mirjana Nestorović
 Goran Povh
 Marjan Rožanković
 Mario Šunjara
 Vedran Tomašić
 Tina Tomić
 Đana Vanjak
 Daniela Vojvodić
 Bekim Zeqaj
 Renata Zrilić

Promocija 29. svibnja 2003.

Maja Andabak
 Gabrijele Bešlić
 Mario Blekić
 Marin Bušelić
 Ivana Butigan
 Vladimir Car
 Ivana Cimerman
 Vlasta Dečak
 Davor Franičević
 Edgar Glavaš

Martino Grizelj
 Ljiljana Gulić
 Ana Husnjak
 Nikolina Jovanović
 Nenad Kešin
 Dinko Kolarić
 Marin Kovačić
 Jelena Kružić
 Boris Ljubić
 Oliver Vasilj
 Biljana Veljanovska
 Romana Zadražil

Promocija 3. srpnja 2003.

Abdel Alhakim Al-Jabiri
 Mladen Duduković
 Jelena Đurić
 Kristina Edelinski
 Domagoj Eljuga
 Neda Ferencić
 Krešimir Furković
 Dubravka Galez
 Marko Gardašanić
 Gordan Grahovac
 Maja Grahovac
 Ivan Grbavac
 Maja Grbešić
 Antun Gršković
 Igor Grubišić
 Mario Habek
 Ana Hećimović
 Iva Hojsak
 Lana Jajac
 Davor Jurišić
 Goran Krakar
 Ivana Kraljević
 Tomislav Kurelac
 Nermin Lojo
 Daniel Lovrić
 Ante Anić
 Josip Baković
 Ana-Marija Barać
 Marko Barešić
 Ita Bartulica
 Zoran Barušić
 Tamara Bates
 Gordana Božić
 Petar Brkić
 Ana Brundula
 Ivana Buklijaš
 Marija Buljan
 Neva Coce
 Marko Cvetko
 Dijana Cvitković
 Anamarija Čavčić
 Biljana Čosevska
 Emil Dediol
 Domagoj Dokozić
 Anto Dujmović
 Monika Džafić
 Željka Đukić
 Davorka Herman
 Petar Matošević
 Hrvoje Pavelić
 Marko Slavica
 Editha Vučić

Promocija novih doktora medicine dne 4. srpnja 2003. godine

Promocija 4. srpnja 2003.

Ivka Filipović Djaković
 Branimir Gonan
 Zinka Matković
 Marina Oljača
 Jurica Palaversić
 Ivan Pećin
 Ivo Pedišić
 Marta Perović
 Jurica Predović
 Marin Prpić
 Maja Prutki
 Antonela Radić
 Vedran Radojčić
 Irena Radumilo
 Blaženka Rogalo
 Daniela Salopek
 Svjetlana Serdar
 Milena Skočić
 Maja Skupnjak
 Darko Solter
 Janko Szavits-Nossan
 Nela Šabanović
 Ivana Šešo
 Denis Šimičić
 Dragana Šimić
 Sanda Špoljarić
 Andrija Janković
 Miroslav Japjec
 Mladen Japjec
 Mateja Jelković
 Danijel Justinić
 Ivana Kolčić
 Golda Kovačić
 Tea Kuharić
 Perislav Lauš
 Davorka Levković
 Martina Ljubić
 Tihana Magdić
 Dubravka Majić
 Kristijan Makaruha
 Ivana Maloča
 Edvina Maras
 Igor Marinić
 Martina Matovinović
 Martina Novak
 Ozren Polašek
 Valentina Škvorc
 Lea Šolman
 Marijana Turčić
 Marko Vlašić
 Marina Vojković

Promocija 10. srpnja 2003.

Davor Bodor
 Iva Botica
 Nina Božanić
 Matko Kalac
 Vladimir Kalousek
 Magdalena Karadža
 Ivana Šimunić
 Ivan Škoro
 Jelena Škunca

Ksenija Štekić-Katić
 Daliborka Topalović
 Emil Urch
 Domagoj Vergles
 Vilena Vrbanović
 Martina Vuco
 Marijana Vukelić
 Katarina Vuković
 Zdenka Zorić
 Ivana Župetić

Promocija 17. srpnja 2003.

Jasna Krušak
 Maja Malenica
 Dina Mihelčić
 Maja-Ana Pažur
 Jasmina Plaščak
 Ljubica Rajh
 Danijela Raušl
 Bojan Rugole
 Tomislav Sajko
 Ivana Samardžija
 Darko Sklepić
 Antonija Slaviček
 Kata Tičinović
 Lucija Tomić
 Tomislav-Josip Tkalec
 Petra Bago
 Martina Bašić
 Ivana Čop
 Marija Đuričić
 Slađana Fabrić
 Marina Gverić
 Domagoj Italo
 Matija Jurjević
 Juraj Lukinović
 Ana Markotić
 Ksenija Mlakar
 Kristina Stanečić
 Sheila Šurbat

Promocija 25. rujna 2003.

Krešimir Aralica
 Selma Arapović
 Ana Bačelić
 Janja Bengeri
 Lada Bradić
 Vedrana Bulat
 Melanie-Ivana Čulo
 Tina Globočnik
 Ana Hrkać
 Ranka Ivanišević
 Filip Jurić
 Borana Kirigin
 Josip Knežević
 Robert Kuduz
 Marija Marić
 Josip Marjanović
 Toni Matić
 Petra Miklić
 Robert Mikulčić

Mirela Pešorda
 Luka Rotkvić
 Dubravka Sajković
 Maroje Sorić
 Marija Štanfel
 Zrinka Trstenjak
 Ante Visković
 Ivana Vukoja
 Dinela Zdilar

Promocija 30. listopada 2003.

Krešimir Barišić
 Zlatka Belamarić
 Ivan Bogadi
 Marina Čeko
 Vesna Franulović
 Arlinda Hima
 Miko Hure
 Jadranka Hübler
 Spomenko Ilić
 Filip Jadrijević Cvrle
 Marija Jukić
 Ana Jurin
 Biserka Knezić
 Zoran Kovač
 Nikolina Kristić
 Nataša Mandić
 Damjan Marin
 Vlatka Mikša
 Anita Mušić
 Željka Nakić
 Nikolina Penava
 Ivan Raguž
 Marko Rukavina
 Iva Vodopija
 Vedrana Zubčić

**Umirovljeni
 nastavnici
 Medicinskog
 fakulteta u akad.
 god. 2002./2003.**

Dr. sc. *Nada Bešenski*, redoviti profesor, Klinički zavod za dijagnostičku i intervencijsku radiologiju KBC Zagreb

Mr. sc. *Živka Delija-Presečki*, viši predavač, Klinika za pedijatriju KBC Zagreb

Dr. *Drago Škarpa*, asistent, Klinika za pedijatriju KBC Zagreb

NOVI NASTAVNI PROSTOR

Edukacijski centar i knjižnica na Rebru

Dne 31. svibnja 2003. svečano su otvoreni Edukacijski centar i knjižnica Kliničkoga bolničkog centra i Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu smješteni na Rebru.

Današnji multimedijalni Edukacijski centar izrastao je iz zgrade starog amfiteatra, koji je projektiran 1946., a izgrađen 1947. godine. Sastoji se od četiriju seminarskih dvorana (nazvanih prema velikanima hrvatske medicinske znanosti koji su svoj radni vijek proveli u KBC-u: akademiku Ljubomiru Čečuku, urologu, osnivaču Klinike za urologiju KBC-a; prof. dr. sc. Arpadu Hahnu, internistu; prof. dr. sc. Josipu Sokoliću, kirurgu koji je 1988. godine izveo prvu transplantaciju srca na ovim prostorima i osnivaču Klinike za neurologiju KBC-a te prof. dr. sc. Sergiju Doganu) i od velike predavaonice - amfiteatra (nazvane po internistu prof. dr. sc. Ivanu Hugu Botteriju koji je napisao prvi udžbenik interne medicine u ovom dijelu Europe).

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske Ivica Račan i ravnatelj KBC Zagreb prof. dr. Josip Paladino

Svečanost trenutka kad je, uz zvuke hrvatske himne, studentima Fakulteta predan na uporabu vrijedan nastavni prostor

Ukupno ima 420 mjesta za sjedenje - dvije seminarske dvorane imaju po 90, a ostale dvije po 20 mjesta, dok amfiteatar može primiti 200 ljudi. On je, za razliku od potpuno moderno osmišljenih seminarskih dvorana, zadržao oblik i sadržaj kakav je imao u vrijeme gradnje. Na taj smo način željeli zadržati duh velikih predavaonica koje su građene tijekom prošloga stoljeća.

Građevina ima dvije etaže: suteren i prizemlje. Zgrada je povezana toplim podzemnim hodnikom s Glavnom zgradom KBC-a Zagreb. Ukupna bruto površina zgrade je 1.600 m².

Sve dvorane imaju informatičku podršku, a omogućena je i prezentacija slike i tona putem LCD-projektora i najmodernijih TFT-monitora. Također je moguć istodobni prijenos slike iz velike dvorane u ostale dvorane,

kao i prijenos slike iz operacijskih dvorana KBC-a u Centar. Postojeća tehnologija omogućuje održavanje telekonferencija (telemedicina). Velika je dvorana također multimedijски opremljena tako da postoji mogućnost prijenosa slike i podataka iz dvorane i u nju.

Voditeljica Središnje medicinske knjižnice Jelka Petrak predvodi ugledne goste u razgledu novoizgrađenog prostora

Knjižnica Medicinskog fakulteta na Rebru smještena je u polukružnim dvoranama iza Dvorane Ivana Huga Botterijsa. Ondje se svim zainteresiranim liječnicima, studentima, medicinskim sestrama i drugim zaposlenicima KBC-a te drugih ustanova pruža mogućnost nabave relevantnih medicinskih časopisa iz svih grana medicine te korištenje tekućom medicinskom periodikom. Knjižnica je opremljena s 18 računala s pristupom Internetu.

Medicinska je knjižnica otvorena od ponedjeljka do petka od 8 do 17 sati.

Centar je opremljen s 300 ormarića u studentskoj garderobi, te studentskom referatom sa «studomatima» koji studentima omogućuju jednostavan pristup informacijama o nastavi te prijavljivanje ispita na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Posebna je pažnja posvećena osobama s invaliditetom. Uklonjene su sve arhitektonske zapreke tako da se invalidne osobe mogu služiti svim sadržajima koje Centar nudi. Na prizemnoj je etaži smješten i sanitarni čvor za invalide.

U Edukacijskom se centru redovito održava nastava za studente Medicinskoga fakulteta kao i različiti stručni simpoziji i kongresi.

Ivana Šoljan

POSlijEDIPLOMSKI STUDIJ

Godina preustroja

Tijekom školske godine 2002./2003. u Odjelu za poslijediplomski studij i trajno usavršavanje istaknuli bismo sljedeće:

1. Upisano je 40 studenata u prvu i 60 studenata u razlikovnu godinu Znanstvenog magistarskog i doktorskog poslijediplomskog studija (PDS). Prijavilo se 249 studenata, a prema usvojenoj kvoti i kriterijima primljeno je 100 studenata.
2. Prosinac 2002. Senat i Nacionalno vijeće Sveučilišta prihvatili su temeljem izvještaja i obrazloženja voditeljstva studija, promjenu naslova i kvalitete znanstvenog studija u Znanstveni doktorski studij iz *Bio-medicine i javnog zdravstva*.
3. Paralelno s tom i u svrhu te akcije promijenjeni su kriteriji za III. bodovnu skupinu za obranu doktorata (magisterija), s početkom primjene do 30. 9. 2003.
4. Postignut je i potpisan Dogovor o zajedničkoj suradnji s PMF-om oko kriterijima upisa i završetka studija medicinara na PDS koje vodi PMF. Dogovoreno je da medicinari kojima je u interesu da završe studij s doktoratom (magisterijem) iz kliničkih i javnozdravstvenih tema, to mogu završiti samo na Medicinskom fakultetu. Nadalje je dogovoreno da će PMF, što je brže moguće, prilagoditi ulazne i izlazne kriterije studija našim kriterijima, te će se bliski ili slični predmeti pokušati objediniti.
5. Potpisan je dogovor s Institutom "R. Bošković" oko smjera Molekularna medicina unutar Znanstvenog doktorskog studija na Medicinskom fakultetu. Isto tako su potpisani kriteriji za pohađanje toga smjera koji vrijede i za sve ostale smjerove.
6. Nastavni program Znanstvenog doktorskog studija upotpunjen je s još četiri smjera: Neuroznanost; Endokrinologija, dijabetologija i bolesti metabolizma, Javno zdravstvo i Menadžment u zdravstvu.
7. Svi navedeni smjerovi su interdisciplinarni.
8. Pozitivnu recenziju dobilo je 10 granskih predloženih predmeta i dva metodološka predmeta.
9. Uvedeni su "Vođeni praktikumi", metodološki predmeti u trajanju od jednoga dana. Cilj je da se polaznicima omogući dodatna pomoć ako im je potrebna za izradu doktorata i magisterija), tj. da se mogu dodatno upoznati i konzultirati s postupcima istraživanja, skupljanja i obrade podataka.
10. Ministar za znanost i Sabor odredili su amandmanom na Zakon o znanosti, da osobe koje su ostvarile iznimna znanstvena dostignuća koja zadovoljavaju kriterije znanstvenog zvanja, mogu prijaviti i obraniti doktorat bez pohađanja nastave i polaganja ispita Znanstvenog doktorskog studija.
11. Prof. dr. Zdravko Lacković sudjelovao je na Konferenciji medicinskih fakulteta u Pragu i dobio je jamstvo da će Udruženje medicinskih fakulteta biti među pokroviteljima Konferencije o harmonizaciji poslijediplomskih studija u Europi koja će se održati u Zagrebu u proljeće 2004. godine.
12. Natječaj za stručne PDS raspisan je u zimskom semestru 2002. za 21 stručni studij, s obzirom na broj kandidata počeli smo s 19 stručnih studija. U ljetnom semestru je raspisan natječaj za devet stručnih studija, a krenulo se s njih pet.
13. Dogovorno je prihvaćeno da studenti moraju u godini stručnog studija prikupiti 60 ECTS bodova, 40 iz stručnih predmeta studija, a 20 bodova mogu prikupiti i iz predmeta Znanstvenog doktorskog studija odnosno tečajeva I. kategorije stalnog medicinskog usavršavanja.
14. Ministarstvo zdravstva je obaviješteno i prihvatilo je da će se potvrde za specijalistički ispit izdavati samo onda kada student prikupi 60 ECTS bodova.
15. Na natječaj za Znanstveni doktorski studij u šk. g. 2003./2004. prijavilo se 129 studenata. Prema prihvaćenim su kriterijima 52 studenta upisana na prvu, a 61 student na razlikovnu godinu Znanstvenog studija.
16. Natječaj za šk. g. za stručne studije - ovo je zadnja ili prijelazna godina - raspisan je za 28 stručnih studija i on je u tijeku.
17. Knjižica o Znanstvenom doktorskome studiju BIOMEDICINA I JAVNO ZDRASTVO, u hrvatskoj i engleskoj verziji, nalazi se u tisku.

Mara Dominis

Popis magistara i magistara znanosti

1. 10. 2002. – 30. 9. 2003.

- Kazimir Milostić, dr. med. - 4.10.2002.
Vjekoslav Jeleč, dr. med. - 9.10.2002.
Andreja Babić-Banaszak, dr. med. - 29.10.2002.
Marina Zmajević Schonwald, dr. med. - 30.10.2002.
Jozica Šikić-Vagić, dr. med. - 30.10.2002.
Marina Polić-Vižintin, dr. med. - 6.11.2002.
Ljubica Kronja, dr. med. - 8.11.2002.
Ante Lučev, dr. med. - 8.11.2002.
Danijela Lakošelj, dr. med. - 13.11.2002.
Željko Grbić, dr. med. - 13.11.2002.
Ivana Bušljeta, dr. med. - 15.11.2002.
Marcel Leppee, dr. med. - 22.11.2002.
Ladislav Pavić, dr. med. - 26.11.2002.
Biserka Goričanec, dr. med. - 27.11.2002.
Besim Hulaj, dipl. vet. - 2.12.2002.
Paula Podolski, dr. med. - 3.12.2002.
Zoran Rumboldt, dr. med. - 6.12.2002.
Antuanet Car, dr. med. - 10.12.2002.
Jadranka Zambeli, dr. med. - 11.12.2002.
Marija Kolenc, dr. med. - 16.12.2002.
Maja Božić, dr. med. - 19.12.2002.
Dražen Kvesić, dr. med. - 19.12.2002.
Marija Crnčević Urek, dr. med. - 20.12.2002.
Zorana Staničić, dipl. soc. radnik - 20.12.2002.
Dinko Leović, dr. med. - 27.12.2002.
Robert Kolundžić, dr. med. - 30.12.2002.
Nikola Benić, dr. med. - 9.1.2003.
Karmela Altabas, dr. med. - 10.1.2003.
Renata Vrsalović, dr. med. - 10.1.2003.
Marko Jakić, dr. med. - 14.1.2003.
Dražen Pulanić, dr. med. - 15.1.2003.
Dijana Krznarić, prof. - 15.1.2003.
Anto Blažanović, dr. med. - 16.1.2003.
Jakša Filipović Čugura, dr. med. - 23.1.2003.
Višnja Nesek-Adam, dr. med. - 24.1.2003.
Vesna Herceg-Čavrak, dr. med. - 24.1.2003.
Marija Orlić, dipl. psiholog - 28.1.2003.
Tomislav Hafner, dr. med. - 31.1.2003.
Milan Banjanin, dipl. defektolog - 31.1.2003.
Andro Tripković, dr. med. - 31.1.2003.
Mirjana Fijačko, dipl. ing. - 4.2.2003.
Josip Buljan, dr. med. - 4.2.2003.
Mirjana Mirić, dr. med. - 11.2.2003.
Davor Vagić, dr. med. - 13.2.2003.
Veronika Goluža, dipl. defektolog - 14.2.2003.
Dalibor Čosić, dr. med. - 27.2.2003.
Tomislav Vidović, dr. med. - 28.2.2003.
Božena Galoić-Cigit, dipl. defektolog - 4.3.2003.
Tomislav Gojmerac, dr. med. - 7.3.2003.
Oleg Jadrešin, dr. med. - 10.3.2003.
Žarko Vrbica, dr. med. - 11.3.2003.
Ivan Bagarić, dr. med. - 11.3.2003.
Stojan Potrč, dr. med. - 17.3.2003.
Marijana Bosnar Puretić, dr. med. - 18.3.2003.
Koraljka Gjadrov-Kuvedžić, dr. med. - 19.3.2003.
Jelena Kovačić, dr. med. - 21.3.2003.
Snježana Delić, dr. med. - 21.3.2003.
Ljiljana Majnarić, dr. med. - 21.3.2003.
Mladen Lončar, dr. med. - 24.3.2003.
Ivan Šimundić, dr. med. - 28.3.2003.
Nada Škreb-Rakijašić, dr. med. - 15.4.2003.
Slobodanka Kezić, dr. med. - 16.4.2003.
Mitja Mohor, dr. med. - 16.4.2003.
Petar Lozo, dr. med. - 25.4.2003.
Domagoj Alvir, dr. med. - 28.4.2003.
Tajana Klepac Pulanić, dr. med. - 29.4.2003.
Monika Tomić, dr. med. - 5.5.2003.
Arjana Maček Cafuta, dr. med. - 5.5.2003.
Danijela Vrdoljak-Mozetič, dr. med. - 6.5.2003.
Igor Čikara, dr. med. - 8.5.2003.
Krešimir Bulić, dr. med. - 12.5.2003.
Igor Knezović, dr. med. - 12.5.2003.
Đana Baftiri, dipl. defektolog - 14.5.2003.
Mirela Delalle, dr. med. - 15.5.2003.
Aleksandar Stošić, dr. med. - 19.5.2003.
Jasminka Hadžialić, dr. med. - 26.5.2003.
Stjepan Konig, dr. med. - 5.6.2003.
Čedna Tomasović-Lončarić, dr. med. - 9.6.2003.
Dušan Vlahović, dr. med. - 10.6.2003.
Trpimir Glavina, dr. med. - 11.6.2003.
Mislav Vrsalović, dr. med. - 13.6.2003.
Tvrtko Hudolin, dr. med. - 16.6.2003.
Ivan Bilić, dr. med. - 16.6.2003.
Gordan Šarić, dr. med. - 17.6.2003.
Dino Pavičić, dr. med. - 17.6.2003.
Marina Roje Bedeković, dr. med. - 18.6.2003.
Petar Anić, dr. med. - 20.6.2003.
Goran Tošić, dr. med. - 26.6.2003.
Klaudija Šebetić, dr. med. - 27.6.2003.
Petrona Brečić, dr. med. - 30.6.2003.
Branka Čavarović-Gabor, dipl. soc. radnik - 1.7.2003.
Biserka Sedić, dipl. defektolog - 3.7.2003.
Rajka Lulić Jurjević, dr. med. - 3.7.2003.
Silvija Čuković-Čavka, dr. med. - 16.7.2003.
Suzana Ljubojević, dr. med. - 16.7.2003.
Ivica Babić, dr. med. - 17.7.2003.
Hrvoje Šošić, dr. med. - 18.7.2003.
Paško Konjevoda, dr. med. - 18.7.2003.
Josip Čurić, dr. med. - 18.7.2003.
Marija Ramljak-Šešo, dr. med. - 23.7.2003.
Tomaž Gračner, dr. med. - 24.7.2003.
Branko Radiković, dr. med. - 25.7.2003.
Alen Šelović, dr. med. - 29.7.2003.
Anita Legović, dr. med. - 29.7.2003.

Stalno medicinsko usavršavanje na Medicinskom fakultetu

Programom stalnog medicinskog usavršavanja (SMU) Medicinski fakultet aktivno promiče zamisao cjeloživotnog učenja te uz dodiplomsku nastavu, znanstveni i stručni poslijediplomski studij zaokružuje sustav edukacije studenata i liječnika od početka studija medicine do završetka profesionalne karijere.

Kao sastavni dio poslijediplomske nastave SMU je uključeno u tzv. "mrežu" zajedno sa znanstvenim i stručnim poslijediplomskim studijima, s ciljem da se polaznicima omogući nesmetano kretanje kroz sve oblike poslijediplomske edukacije (Slika 1).

Svim je oblicima edukacije zajedničko stjecanje odgovarajućeg broja bodova prema ECTS sustavu. Ovo se bodovanje univerzalno upotrebljava u bilo kojem segmentu poslijediplomske edukacije kao mjera odslušane nastave, odnosno ocjena znanstvene i stručne aktivnosti. Tako liječnik koji nije redoviti polaznik poslijediplomskog studija može pohađati predmete unutar poslijediplomskog studija, i obrnuto, redoviti studenti poslijediplomskog studija mogu pohađanjem tečajeva SMU steći određeni broj bodova koji im koriste kao tzv. treća bodovna skupina. Vjerujemo da se ova edukacijska "mreža" može prikladno uključiti i u sustav organizirane nastave tijekom specijalizacije.

Organizacija i provedba stalnog medicinskog usavršavanja na Medicinskom fakultetu

Organiziranje i provođenje SMU regulirano je Pravilnikom o stalnom medicinskom usavršavanju. Administrativne poslove i rad sa strankama obavlja Odjel za stalno medicinsko usavršavanje Fakulteta.

Prijedloge tečajeva i drugih oblika edukacije u pisanom obliku podnose Odjelu voditelji tečajeva, nastavnici u znanstveno nastavnom zvanju. Osim tehničkih podataka prijedlog mora sadržavati obrazloženje tečaja, obrazovne ciljeve i namjenu, sadržaj tečaja s razrađenom satnicom, predavačima i temama, preporučenu literaturu te životopis voditelja s popisom relevantnih radova kao dokazom kvalificirano-

sti u znanstvenoj grani u koju spada predloženi program i podacima o nastavnom iskustvu. Također treba navesti koje će pisane materijale polaznici primiti, način provjere stečenih znanja te financijsku konstrukciju tečaja. Svi oblici SMU šalju se na recenziju stručnjacima odgovarajućih medicinskih struka, nakon čega ih razmatra Fakultetsko povjerenstvo za trajnu medicinsku izobrazbu. Povjerenstvo ima 17 članova i u pravilu se sastaje jedanput mjesečno. Prijedlog se može vratiti voditelju na dopunu ili izmjenu. Povjerenstvo zatim prijedlog podnosi Fakultetskom vijeću u sastavu za poslijediplomsku nastavu, koje ga odobrava ili vraća Povjerenstvu na ponovno razmatranje. Po završenom tečaju voditelj podnosi Povjerenstvu izvješće o održanom tečaju (Slika 2)..

Tečajevi i programi SMU obznanjuju se krajem tekuće školske godine za slijedeću školsku godinu putem posebne edicije, medicinskih glasila te putem elektronskih medija. Zadnjih godina Fakultet u svibnju priprema *Program stalnog medicinskog usavršavanja* za slijedeću akademsku godinu sa sadržajem tečajeva. Program se tiska u posebnoj knjižici i upućuje na adrese svih liječnika u Hrvatskoj te prezentira na web-stranicama Fakulteta.

Svrha *Programa* je da svim potencijalnim polaznicima pruži pravodobnu informaciju kako bi uskladili svoje privatne i poslovne obveze s terminima održavanja tečajeva i tako za slijedeću

akademska godinu planirali program svog vlastitog usavršavanja.

Oko 200 nastavnika i suradnika Fakulteta angažirani su kao organizatori i voditelji SMU, a znatno veći broj kao predavači.

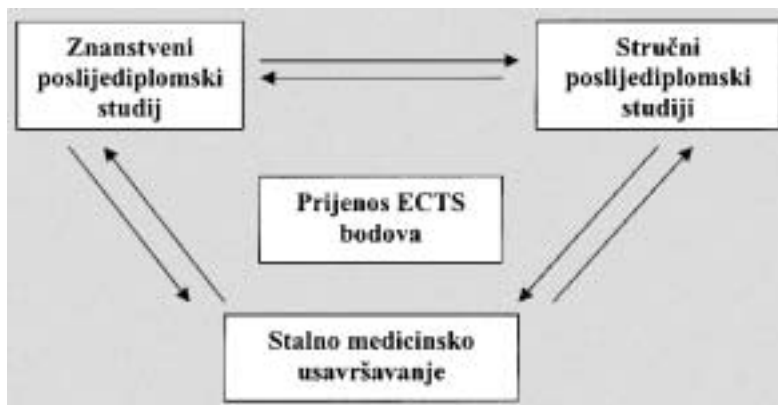
U 2002/03. akademskoj godini privremeno je obustavljena realizacija tečajeva individualne edukacije kao što su npr. tečajevi izobrazbe iz područja dijagnostičke primjene ultrazvuka i endoskopije. Razlog tome je namjera da se programi ove izobrazbe evaluiraju, donesu jedinstveni kriteriji za provedbu izobrazbe kao i kriteriji provjere stečenog znanja, a također da se programi ove izobrazbe približe kriterijima koji vrijede u drugim zemljama Europe. S tim ciljem angažirane su katedre Medicinskog fakulteta kao i stručna društva HLZ.

Tendencija je Fakulteta da se značajan dio stalnog medicinskog usvršavanja provodi putem Interneta mada je jasno da SMU putem Interneta neće nadomjestiti niti potisnuti standardne načine prenošenja znanja u medicini. Već su organizirani i prvi Web tečajevi trajne medicinske izobrazbe iz gastroenterologije i oftalmologije koji se prezentiraju putem Interneta na web-stranicama Fakulteta.

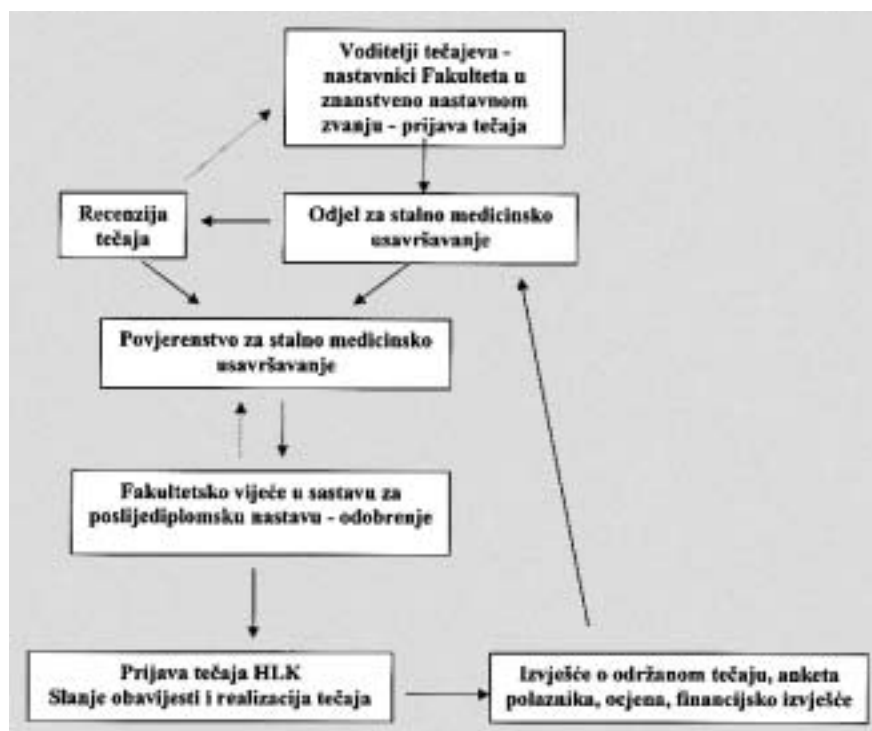
Zadnjih godina učinjen je napor da se kvalitativno i kvantitativno unaprijedi sustav trajne medicinske izobrazbe na Medicinskom fakultetu. Znatno je povećan broj tečajeva s mnogostruko većim brojem polaznika (Tablica 1).

Godine 2001./2002. planirano je 112 tečajeva (106 poslijediplomskih tečajeva prve i druge kategorije te 6 tečajeva individualne edukacije.). Od toga održana su 102 tečaja (91%) sa 2320 polaznika.

U akademskoj godini 2002./2003., osjetno je povećana ponuda tečajeva, tako da su ponuđena 163 tečaja. Kako tečajevi individualne edukacije nisu održavani, od 149 tečajeva prve i druge

Slika 1. Shema "mreže" poslijediplomske izobrazbe na Medicinskom fakultetu

Slika 2. Postupak prijave i odobranja tečajeva stalnog medicinskog usavršavanja

kategorije održano je 119 (80%) s preko 2500 polaznika. Za akademsku godinu 2003./2004. Programom je ponuđeno 207 različitih oblika edukacije, što govori o velikom interesu nastavnika za uključivanjem u ovaj oblik nastave na Fakultetu.

Financijski aspekti stalnog medicinskog usavršavanja

Pravilnikom o mjerilima i načinu iskorištavanja posebnih prihoda Fakultet je regulirao iskorištavanje sredstava ostvarenih programima SMU. Iznos kotizacije za tečaj predlaže sam voditelj sa svojim suradnicima sukladno trajanju tečaja, odnosno broju sati predavanja, seminara i vježbi, ali i prema drugim kriterijima - kao što je korištenje nastavnim pomagalicama, medicinskim uređajima i drugom opremom i sl. Uprava Fakulteta najčešće prihvaća prijedlog voditelja uz pribavljeno mišljenje Povjerenstva za stalno usavršavanje.

Dio prihoda zadržava Fakultet sukladno razini usluga koje pruža tijekom održavanja tečaja, a koja može biti različita po izboru voditelja. Uloga Fakulteta je ponajprije da, uz pružanje sve ad-

ministrativne, tehničke i druge potpore u nastavi, osigura pravilno i transparentno financijsko praćenje svakog tečaja. Financijsko praćenje poslovanja tečajeva odvija se putem Financijsko-računovodstvenog odsjeka Fakulteta.

Najvećim dijelom prihoda od kotizacija rasplaže sam voditelj, čime pokriva materijalne troškove održavanja tečaja te honorare predavačima, a dio odvoja za nabavku opreme, nastavnih pomagala, stručne literature i sl.

Odnos Fakulteta prema stalnom medicinskom usavršavanju u Republici Hrvatskoj

U razvoju trajne medicinske izobrazbe u Republici Hrvatskoj treba težiti uspostavi sustava ujednačenog u mjerilima i kriterijima te kompatibilnog sa standardima Europske unije. Krajnji cilj je postizanje visoke kvalitete i dostupnosti, vrednovanje obrazovanja, usporedivost vrste i kvalitete nastave te priznavanje programa SMU i u drugim europskim zemljama.

Put k ostvarenju ovoga strateškog cilja jest *harmonizacija* sustava SMU, tj. uspostava osnovnih i općenitih, ali je-

dinstvenih mjerila i kriterija za način organiziranja i provođenja SMU te kontroli kvalitete izobrazbe. Time bi se izbjeglo masovno organiziranje programa SMU upitne kvalitete. Također je moguće identificirati institucije koje mogu i trebaju organizirati izobrazbu na odgovarajući način osiguravajući potrebnu kvalitetu, te uspostaviti mehanizam *akreditacije* takvih institucija. Svi oblici SMU morali bi podlijegati određenoj kontroli kvalitete, kontroli načina provedbe obrazovanja te, gdje je to primjenjivo, i provjere stečenih znanja. Pri ocjeni kvalitete važnu ulogu može imati povratna informacija koja se dobiva od polaznika. Polaznici iste vrste izobrazbe trebaju stjecati ista prava bez obzira tko organizira tečaj, i u tom smislu treba ujednačiti *vrednovanje izobrazbe*, tj. sustav bodovanja (kredit-sati).

Radi adekvatnog funkcioniranja SMU u sadašnjem bi trenutku bilo poželjno među glavnim sudionicima ovoga sustava (Hrvatski liječnički zbor, Hrvatska liječnička komora, medicinski fakulteti, bolnice) postići ujednačavanje kriterija i standarda za organiziranje i provođenje SMU. Tom cilju bi moguće pomoglo uspostavljanje zajedničkog koordinacijskog tijela na razini Hrvatske, koje bi postavilo osnovne kriterije i način provedbe SMU.

Mada u ovakvom raznolikom i dinamičnom sustavu s mnoštvom sudionika različitih razina nije moguće postići savršenstvo, ovakav pristup trajnom medicinskom usavršavanju osigurao bi nužnu temeljnu kvalitetu i dostupnost izobrazbe, liječnicima bi omogućio napredovanje u struci te stjecanje odgovarajućih prava temeljem izobrazbe. Za institucije koje organiziraju SMU postojanje jasnijih kriterija omogućilo bi i veću aktivnost.

Tablica 1. Trajna medicinska izobrazba na Medicinskom fakultetu

Akademski godina	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	Program za 2003/04
BROJ TEČAJEVA	34	47	102	119	207
BROJ POLAZNIKA	207	713	2320	2463*	

* nepotpun broj, još nisu dostavljena sva izvješća

Damir Nemet

DODIJELJENE DRŽAVNE NAGRADE ZA ZNANOST

Državne nagrade za znanost 2002. godine za područje biomedicinskih znanosti

Nakon uobičajenog postupka, koji započinje svake godine u jesen raspisivanjem natječaj za dodjelu državnih nagrada ta znanost te nakon prispjelih prijedloga, određivanja recenzenata i glasanja po Područnim znanstvenim vijećima (prirodne, biomedicinske, tehničke, biotehničke, društvene i humanističke znanosti) Odbor za podjelu državnih nagrada za znanost pod predsjedanjem predsjednika sabora donosi definitivnu odluku o nagrađenima. Svečana podjela nagrada ove 2003. godine održana je u velikoj dvorani Hrvatskog sabora, što je ovoj svečanosti dalo posebni značaj i sjaj, a što je i u skladu sa značenjem ove svečanosti.

Iz područja biomedicinskih znanosti nagrađeni su:

1. Nagrada za životno djelo

Akademik SLAVKO CVETNIĆ, za cjelokupni znanstvenoistraživački rad u području biomedicinskih znanosti, za zasluge u istraživanju gotovo svih područja veterinarske infektologije, posebice virologije i vakcinologije, ne samo u našim nacionalnim nego i međunarodnim okvirima.

2. Godišnja nagrada

Prof. dr. sc. IVAN JALŠENJAK, redoviti profesor Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u području biomedicinskih znanosti, za značajno znanstveno dostignuće za "Mikro-i nanotehnološke podjedinice terapijskih sustava (mikrosfere, nanosfere, liposomi)".

Dr. sc. ASTRID KRMPOTIĆ, viša asistentica Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci u području biomedicinskih znanosti, za znanstveno otkriće mehanizama kojim citomegalovirus blokira funkciju NK-limfocita.

Dr. sc. BOJAN POLIĆ, docent Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci u području biomedicinskih znanosti, za značajno znanstveno dostignuće, za mehanizme imunološkog nadzora lateralne infekcije citomegalovirusa.

3. Nagrada za popularizaciju i promidžbu znanosti

Prof. dr. sc. MARIO BAUER, redoviti profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, za doprinos u širenju spoznaja u području biomedicinskih znanosti, grana veterine, posebice kao promicatelja, istraživača i osnivača kinološke znanosti i autor znanstveno popularnih emisija u elektronskim medijima.

4. Nagrada znanstvenom novaku i mladom znanstveniku

Dr. sc. IGOR RUDAN, docent Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u području biomedicinskih znanosti, posebice za objavu znanstvenih radova i doprinos razvoju genetičke epidemiologije u domovini i inozemstvu.

U ime nagrađenih znanstvenih novaka i mladih znanstvenika zahvalio se doc. dr. sc. Igor Rudan, čiji govor u cijelosti objavljujemo.

Govor doc. dr. sc. Igora Rudana uz primanje državne nagrade znanstvenim novacima i mladim znanstvenicima

Gospodine predsjedniče Hrvatskog Sabora, gospodine ministre znanosti i tehnologije, cijenjeni uzvanici, dame i gospodo, Naša generacija mladih znanstvenika sretnija je od prethodnih, jer nikad u povijesti nismo napredovali tolikom brzinom u razumijevanju prirode oko nas, niti smo na raspolaganju imali tehnologiju koja bi nam toliko olakšavala naš znanstveni rad. Zato se danas uzbuđljivije baviti znanošću no ikada ranije, jer se nove ideje objavljuju svakodnevno i dostupne su gotovo svima.

Naša je generacija možda i prva koja već dovoljno razumije temelje ustroja prirode da bi je mogla vrlo značajno mijenjati prema vlastitim potrebama. To uz prednosti krije i opasnosti. Stoga moramo ostati nepristrani i razgovijetni tumači vlastitih otkrića široj javnosti, koja je sve više zabrinuta oko etičkih i moralnih dvojbi koje donosi napredak znanosti. Istodobno moramo biti i odgovorni pri sagledavanju mogućih primjena vlastitih otkrića.

Mi danas s posebnim zadovoljstvom i velikom zahvalnošću primamo ovu nagradu. Naši uspjesi su ujedno i uspjesi svih prethodnih generacija čija smo znanja naslijedili, a služit će i našim učenicima koji će jednoga dana nastaviti naš rad. Zbog toga, uz već spomenutu nepristranost prema rezultatima, razgovijetnost prema javnosti i odgovornost pred primjenom novih znanja, smatramo da i nesebičnost i međusobna suradnja, multidisciplinarnost i timski rad trebaju biti vrline koje ćemo u budućem radu posebno vrednovati i cijeniti. U ime mladih znanstvenika, najljepše se zahvaljujem na dodijeljenoj Nagradi.

Doc. dr. sc. Igor Rudan zahvalio je u ime mladih znanstvenika na dodijeljenim nagradama

Hrvatske kliničke znanosti na svjetskoj znanstvenoj karti

Na temelju svoje baze podataka, koja nastaje obradom više od 7.500 najvažnijih međunarodnih znanstvenih časopisa sa svih područja znanosti, *Institut for Scientific Information* (ISI), Philadelphia (SAD), izrađuje raznovrsne analize koje ukazuju na aktivnost i utjecaj pojedinih zemalja, ustanova, znanstvenih disciplina i časopisa. U mrežom dostupnoj bazi podataka *ISI Essential Science Indicators* (ESI) (sl. 1) moguće je tako pristupiti pokazateljima koji ukazuju na:

- publicističku produktivnost iskazanu brojem radova objavljenih u časopisima koji *ISI* redovito obrađuje (indeksira) za pripremu i izradu svih svojih bibliografskih pomagala (Current Contents, citatni indeksi),
- utjecaj, odnosno odjek koji su ti radovi imali u znanstvenoj zajednici, što se mjeri ukupnim brojem citata, odnosno prosječnim brojem citata po radu.

Potrebno je napomenuti da nisu uključene knjige, poglavljia u knjigama niti članci objavljeni u časopisima koji nisu zastupljeni u bibliografskim bazama *ISI*-ja.

Analizirajući objavljene znanstvene radove i njihove citate, *ESI* izdvaja one koji izazivaju najveću pozornost u međunarodnoj znanstvenoj zajednici (Highly Cited Papers, Hot Papers) te ukazuje na smjerove daljnjega istraživanja (Research Fronts).

ISI klasifikaciju znanstvenih područja provodi na poseban način, kako bi time analize bile što osjetljivije prema razlikama koje među područjima postoje u načinu objavljivanja i citiranja.

Prema pokazateljima *ESI*-ja publicistički je najaktivnije područje hrvatske znanosti u posljednjih 10 godina (siječanj 1983-kolovoz 2003) klinička medicina, kako po ukupnom broju radova (sl. 2), tako i po ukupnom broju citata (sl. 3). Slijede je fizika, kemija, biologija & biokemija, itd.

U području kliničke medicine ukupno su rangirane 104 zemlje, pri čemu Hrvatska zauzima 45. mjesto po broju radova, 47. mjesto po ukupnom broju citata (sl. 4) te 89. mjesto po relativnom utjecaju (prosječan broj citata po radu). Na prvome mjestu nalaze se, naravno, Sjedinjene Američke Države, koje slijede Velika Britanija, Njemačka, Japan i Francuska (sl. 5).

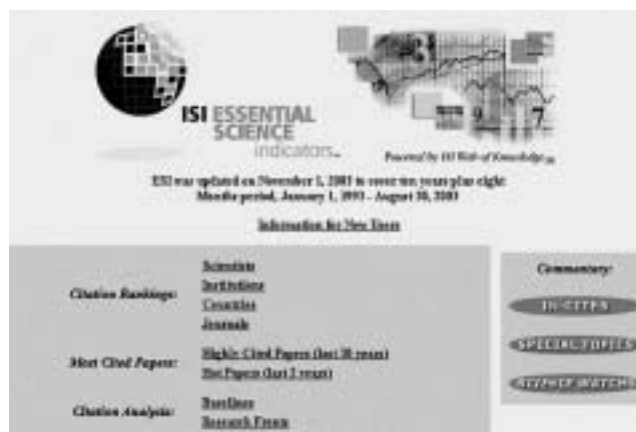
Među ukupno 40 najcitiranijih radova hrvatskih autora sa svih područja u razdoblju od posljednjih 10 godina, nalazi se 5 radova s područja kliničke medicine. Među njima su i 3 rada koje potpisuju autori s Medicinskoga fakulteta u Zagrebu. Ta se 3 rada nalaze, naravno, i među 6 najcitiranijih radova hrvatske kliničke medicine. To su:

367 citata

Zittoun RA, Mandelli F, Willemze R, Dewitte T, Labar B, Resegotti L, et al. Autologous or allogeneic bone-marrow transplantation compared with intensive chemotherapy in acute myelogenous leukemia. *New England Journal of Medicine* 1995;332:217-23.

260 citata

Bresnihan B, Alvaro-Gracia JM, Cobby M, Doherty M, Domljan Z, Emery P, et al. Treatment of rheumatoid arthritis with recombinant human interleukin-1 receptor antagonist. *Arthritis & Rheumatism* 1998;41:2196-204.

Slika 1.

Rank	Year	Field	PAPERS	CITATIONS	CITATIONS PER PAPER
1	2003	CLINICAL MEDICINE	1090	5,181	4.75
2	2003	CHEMISTRY	1009	3,814	3.80
3	2003	PHYSICS	1340	5,136	3.83
4	2003	SOCIAL SCIENCES - GENERAL	1064	1,126	1.06
5	2003	ECOSYSTEMS	917	1,784	1.94
6	2003	GENERAL SCIENCE	764	1,481	1.94
7	2003	BIOLOGY & BIOCHEMISTRY	714	2,130	3.00
8	2003	PLANT & ANIMAL SCIENCE	646	1,133	1.75
9	2003	MATERIALS SCIENCE	402	876	2.18
10	2003	AGRICULTURAL SCIENCE	398	483	1.21
11	2003	ENVIRONMENTAL SCIENCE	317	2,334	7.37
12	2003	PHARMACOLOGY & TOXICOLOGY	229	1,244	5.43

Slika 2.

Rank	Year	Field	PAPERS	CITATIONS	CITATIONS PER PAPER
1	2003	CLINICAL MEDICINE	1090	5,181	4.75
2	2003	PHYSICS	1340	5,136	3.83
3	2003	CHEMISTRY	1009	3,814	3.80
4	2003	BIOLOGY & BIOCHEMISTRY	714	2,130	3.00
5	2003	ENVIRONMENTAL SCIENCE	317	2,334	7.37
6	2003	MOLECULAR BIOLOGY & GENETICS	186	2,011	10.81
7	2003	ECOSYSTEMS	917	1,784	1.94
8	2003	PLANT & ANIMAL SCIENCE	646	1,133	1.75
9	2003	MATERIALS SCIENCE	394	1,401	3.56
10	2003	PHARMACOLOGY & TOXICOLOGY	229	1,244	5.43
11	2003	NEUROSCIENCE & BEHAVIOR	193	1,175	6.11
12	2003	IMMUNOLOGY	140	1,168	8.34

Slika 3.

COUNTRY RANKINGS IN CLINICAL MEDICINE					
Sorted by: Citations					
Rank	View	Country	PAPERS	CITATIONS	CITATIONS PER PAPER
41		CZECH REPUBLIC	3,331	19,890	5.97
42		CHINA	2,601	18,239	7.01
43		SARAWAK	5,783	18,477	3.19
44		NETHERLANDS	2,609	17,644	6.76
45		ITALY	313	17,065	54.52
46		INDIA	1,281	17,240	13.46
47		INDONESIA	2,093	7,325	3.49
48		SLOVENIA	1,839	8,821	4.80
49		CANADA	1,844	8,344	4.52
50		TAIWAN	321	7,485	23.32
51		VENEZUELA	1,121	7,468	6.66
52		SLOVAKIA	1,118	6,404	5.73

Slika 4.

COUNTRY RANKINGS IN CLINICAL MEDICINE					
Sorted by: Citations					
Rank	View	Country	PAPERS	CITATIONS	CITATIONS PER PAPER
1		USA	626,770	5,746,334	9.17
2		ENGLAND	148,227	1,883,903	12.71
3		GERMANY	140,846	1,171,889	8.32
4		FRANCE	140,584	1,138,391	8.10
5		SPAIN	90,373	907,289	10.04
6		CHINA	49,889	894,863	17.94
7		ITALY	77,878	822,884	10.57
8		NETHERLANDS	52,878	671,640	12.70
9		INDIA	42,381	518,776	12.22
10		AUSTRALIA	44,793	448,377	10.01
11		SCOTLAND	33,889	393,477	11.61
12		BELGIUM	25,429	301,811	11.87

Slika 5.

128 citata

Paggiaro PL, Dahle R, Bakran I, Fith L, Hollingworth K, Efthimiou J. Multicentre randomised placebo-controlled trial of inhaled fluticasone propionate in patients with chronic obstructive pulmonary disease.

Lancet 1998;351:773-80.

INSTITUTION RANKINGS FOR "UNIV ZAGREB"					
Sorted by: Citations					
Rank	View	Institution	PAPERS	CITATIONS	CITATIONS PER PAPER
1		CLINICAL MEDICINE	829	3,889	4.69
2		ONCOLOGY	824	2,383	2.90
3		MATERIALS SCIENCE	440	773	1.76
4		SOCIAL SCIENCE GENERAL	370	347	0.94

Slika 6.

Prema analizi rezultata produktivnosti ustanova, Sveučilište u Zagrebu prepoznatljivo je po četiri znanstvena područja (sl. 6), pri čemu klinička medicina ponovno zauzima prvo mjesto. Ukupno su rangirane 2.354 ustanove, s Harvardom na prvome mjestu. Zagrebačko sveučilište zauzima 578. mjesto po ukupnom broju radova iz kliničke medicine, odnosno 1076. mjesto po ukupnom broju citata. Ovdje je potrebno naglasiti da se autori naših najcitiranijih radova s područja kliničke medicine nisu potpisali s adresom Sveučilišta u Zagrebu, pa čak niti Medicinskoga fakulteta, nego su očitovali samo svoju kliničku pripadnost. Utoliko je i položaj Sveučilišta u Zagrebu slabiji nego što je mogao biti.

Jelka Petrak
Davorka Granić

Sastanak dekana i dekanskog kolegija sa znanstvenim novacima

Dne 24. studenog 2003. g. održan je navedeni sastanak u sklopu kojega je raspravljena cjelokupna problematika života i rada znanstvenih novaka u našem fakultetu.

Tom su prigodom podijeljena i dva upitnika: jedan koji je javni, sa svim općim i osobnim podacima o pojedinom znanstvenom novaku, i drugi, anonimni, putem kojega se želi saznati međuodnos znanstvenih novaka i njihovih mentora, radne okoline, administracije i drugo.

Opći zaključak po završenom sastanku bio je da takvi sastanci moraju biti priređivani redovito – bar jedanput na semestar.

Prodekan za znanost prof. dr. Marko Pečina odgovarao je na brojna pitanja o statusu znanstvenih novaka

Znanstveni projekti za razdoblje 2002.-2004.

Popis projekata i njihovih voditelja

- DIJAGNOSTIKA I LIJEČENJE LIMFOMA
(doc. dr. sc. Igor **Aurer**)
- INOZITOL LIPIDNI DRUGI GLASNICI U STANIČNOJ JEZGRI
(prof. dr. sc. Hrvoje **Banfić**)
- NASLIJEDNE METABOLIČKE I OSTALE MONOGENSKE BOLESTI DJECE
(doc. dr. sc. Ivo **Barić**)
- MOŽDANA PERFUZIJA KOD UPALNIH BOLESTI SREDIŠNJEG ŽIVČANOG SUSTAVA
(prof. dr. sc. Bruno **Baršić**)
- NAČELA TERAPIJSKIH POSTUPAKA U JEDINICAMA INTENZIVNE MEDICINE
(prof. dr. sc. Bruno **Baršić**)
- NASLIJEDNI I STEČENI POREMEĆAJI KERATINIZACIJE U KRONIČNIH DERMATOZA
(prof. dr. sc. Aleksandra **Basta-Juzbašić**)
- KIRURŠKO LIJEČENJE KONGENITALNIH ANOMALIJA
(prof. dr. sc. **Stipe Batinica**)
- ISTRAŽIVANJE PATOFIZIOLOGIJE I TERAPIJSKIH POSTUPAKA KOD KRONIČNOG RINOSINUITISA
(doc. dr. sc. Tomislav **Baudoin**)
- OBILJEŽJA HIV-INFЕКЦИЈЕ U HRVATSKOJ U ERI HAART-a
(prof. dr. sc. Josip **Begovac**)
- NOVI PRISTUPI U DIJAGNOSTICI NASLIJEDNIH BOLESTI
(prof. dr. sc. Davor **Begović**)
- POUZDANOST SLIKOVNOG PRIKAZA MOZGA METODAMA fMR U DIJAGNOSTICI TUMORA
(prof. dr. sc. Nada **Bešenski**)
- NORADRENERGIČKI BLOKATORI, ANTILIPIDNI LIJEKOVI I SERUMSKE ESTERAZE
(doc. dr. sc. Vlasta **Bradamante**)
- UTJECAJ VESTIBULARNOG OSJETILA NA UGRADNJU UMJETNE PUŽNICE
(dr. sc. Srećko **Branica**)
- DIJAGNOSTIKA I LIJEČENJE DEMIJELINIZACIJSKIH BOLESTI
(prof. dr. sc. Vesna **Brinar**)
- PRIMJENA DOPPLER ULTRAZVUKA KOD BOLESTI NATIVNIH BUBREGA U ODRASLIH I DJECE
(prof. dr. sc. Boris **Brkljačić**)
- NARUŠENA STRUKTURA LIPOPROTEINA VELIKE GUSTOĆE I ATEROISKLEROZE
(prof. dr. sc. Jasminka **Brnjas-kraljević**)
- EKSPERIMENTALNI PRISTUP REPRODUKCIJSKOM ZDRAVLJU U SISAVACA
(prof. dr. sc. Floriana **Bulić-Jakuš**)
- INVERTNI PAPILOM NOSA I SINUSA - MODEL KARCINOGENEZE
(dr. sc. Miljenko **Bura**)
- HEPATITIS C VIRUSNI ANTIGEN (HCVAg) I HCV INFЕКЦИЈА <p>
(dr. sc. Vitomir **Burek**)
- REAKCIJE OKSIMA I KARBONILNIH SPOJEVA S KOMPLEKSIMA ŽELJEZA
(prof. dr. sc. Nicoletta **Burger**)
- GENETSKO I EPIDEMIOLOŠKO ISTRAŽIVANJE MIŠIČNIH DISTROFIJA U HRVATSKOJ
(prof. dr. sc. Nina **Canki-Klain**)
- NOVE METODE U DIJAGNOSTICI I LIJEČENJU BOLESTI I OZLJEDA RAMENA
(doc. dr. sc. Nikola **Čičak**)
- ULOGA PROUPALNIH CITOKINA U TOKSIČNOM OŠTEĆENJU JETRE
(prof. dr. sc. Filip **Čulo**)
- REAKCIJE ORGANIZMA NA PROMJENE U PREHRANI
(doc. dr. sc. Ivančica **Delaš**)
- BOLESTI NADBUBREŽNIH ŽLIJEZDA U DJECE
(prof. dr. sc. Miroslav **Dumić**)
- STARENJE, PROMJENE FUNKCIJA ORGANA, RACIONALNA DIJAGNOSTIKA I TERAPIJA
(prof. dr. sc. Zijad **Duraković**)
- DIJABETES I TRUDNOĆA
(prof. dr. sc. Josip **Đelmiš**)
- UTJECAJ ROTACIJE ANTIMIKROBNIH LIJEKOVA NA REZISTENCIJU BAKTERIJA
(prof. dr. sc. Igor **Francetić**)
- IZRAŽAJ I ULOGA BJELANČEVINE JEZGRICE No1 (nucleolar protein 1) U MIŠA
(doc. dr. sc. Srećko **Gajović**)
- MOLEKULSKI ORGANIZMI STANIČNIH OŠTEĆENJA ENERGIJSKIM MANJKOM
(prof. dr. sc. Stjepan **Gamulin**)
- VANTJELESNA CIRKULACIJA U HITNIM STANJIMA
(prof. dr. sc. Vladimir **Gašparović**)
- NEUROBIOLOGIJA OVISNOSTI O BENZODIAZEPINIMA
(prof. dr. sc. Juraj **Geber**)
- LIMFOCITI T I B U REGULACIJI KOŠTANOG METABOLIZMA
(dr. sc. Danka **Grčević**)
- EKSPERIMENTALNI RAZVOJ HRVATSKOG MODELA PSIHOTERAPIJE PTSP-a
(doc. dr. sc. Rudolf **Gregurek**)
- KORELACIJA KRANIOFACIJALNIH STRUKTURA I SLUHA KOD RASCJEP A USNE I NEPCA
(dr. sc. Jadranka **Handžić-Čuk**)
- MOGUĆNOSTI LIJEČENJA OZLJEDA I OŠTEĆENJA ZGLOBNE HERSKAVICE
(prof. dr. sc. Miroslav **Hašpl**)
- ANALIZA UČINKOVITOSTI RATNOG ZDRAVSTVA
(prof. dr. sc. Andrija **Hebrang**)
- ULOGA GANGLIOZIDA U SAZRIJEVANJU I PLASTIČNOSTI MOZGA
(dr. sc. Marija **Heffer-Lauc**)
- PREDIKTIVNA ULOGA GENETSKOG ČIMBENIKA NA TERAPIJSKI ISHOD U LIJEČENJU PSIHOZA
(dr. sc. Neven **Henigsberg**)
- PROGRAM SMANJENJA STIGME I DISKRIMINACIJE PSIHIČKIH BOLESNIKA
(prof. dr. sc. Ljubomir **Hotujac**)
- HIPERTENZIJA I TRUDNOĆA
(prof. dr. sc. Marina **Ivanišević**)
- BIOLOŠKI POKAZATELJI U DUŠEVNIM POREMEĆAJIMA
(prof. dr. sc. Miro **Jakovljević**)
- PROGNOSTIČKI FAKTORI, DIJAGNOSTIKA I TERAPIJA HEMOBLASTOZA
(prof. dr. sc. Branimir **Jakšić**)
- UZROCI I STRUKTURA STRADANJA S OBZIROM NA IZLOŽENOST RATU
(dr. sc. Dubravko **Jalšovec**)
- EPIDEMIOLOGIJA ARTERIJSKE HIPERTENZIJE U HRVATSKOJ
(dr. sc. Bojan **Jelaković**)
- ISTRAŽIVANJA MUŠKE SPOLNE ŽLIJEZDE
(doc. dr. sc. Davor **Ježek**)
- BIOMEHANIČKE ZNAČAJKE I KVANTIFIKACIJA LOKOMOTORN OG APARATA
(prof. dr. sc. Ana **Jo-Osvatić**)
- ZAGREBAČKA NEUROEMBRIOLOŠKA ZBIRKA
(prof. dr. sc. Miloš **Judaš**)
- PRIMJENA MOLEKULARNE PATOLOGIJE U NOVOTVORINAMA ŽENSKOG SPOLNOG SUSTAVA
(prof. dr. sc. Stanko **Jukić**)
- GLIKOSFINGOLIPIDI U MOŽDANOM RAZVITKU, STARENJU I NEURODEGENERACIJI
(dr. sc. Svjetlana Kalanj **Bognar**)
- GENOTIPIZACIJA UZROČNIKA BOLNIČKIH INFЕКЦИЈА
(prof. dr. sc. Smilja **Kalenić**)
- IMUNOMOLEKULARNA ISTRAŽIVANJA SUSTAVA HISTOKOMPATIBILNOSTI HLA
(prof. dr. sc. Andrija **Kaštelan**)
- ZAJEDNIČKI PREKURSOR LIMFOCITA B I OSTEOKLASTA
(doc. dr. sc. Vedran **Katavić**)
- EVOLUCIJA BOLESTI POVEZANIH S HELICOBACTER PYLORI INFЕКЦИЈOM
(prof. dr. sc. Miroslava **Katičić**)
- LIJEČENJE SENILNE MAKULARNE DEFORMACIJE
(prof. dr. sc. Damir **Katušić**)
- RAČUNALOM PODRŽANA MIKROKIRURGIJA I TELEKIRURGIJA NOSA I SINUSA
(prof. dr. sc. Ivica **Klapan**)
- PATOFIZIOLOGIJA CEREBROSPINALNOG LIKVORA I INTRAKRANIJSKOG TLAKA
(doc. dr. sc. Marijan **Klarica**)

- ANTIOKSIDANSI, OKSIDATIVNI STRES I KRONIČNE BOLESTI
(prof. dr. sc. Ratimir **Klepac**)
- EPIDEMIOLOŠKA I GENETSKA OBILJEŽJA OSTEOPOROZE U MUŠKARACA
(prof. dr. sc. Mirko **Koršić**)
- NEUROBIOLOGIJA KOGNITIVNOG RAZVOJA I KOGNITIVNIH POREMEĆAJA
(prof. dr. sc. Ivica **Kostović**)
- ODREĐIVANJE ULOGE GENA U RAZVOJU ŽIVČANOG SUSTAVA MIŠA
(prof. dr. sc. Ljiljana Kostović-**Knežević**)
- ETIOLOGIJA I LIJEČENJE KRONIČNOG PROSTATITISA
(doc. dr. sc. Ivan **Krhen**)
- RAZVOJNA NEUROPATOLOGIJA GENETSKIH MALFORMACIJA MOŽDANE KORE ČOVJEKA
(doc. dr. sc. Božo **Krušlin**)
- PROGRAM PROBIRA ZA RAK JAJNIKA
(prof. dr. sc. Asim **Kurjak**)
- ČIMBENICI U NASTANKU PRIJEVREMENOG PORODA
(prof. dr. sc. Ivan **Kuvačić**)
- PNEUMONIJE-DIJAGNOSTIČKI I TERAPIJSKI ALGORITAM
(prof. dr. sc. Ilija **Kuzman**)
- LIJEČENJE AKUTNIH LEUKEMIJA TRANSPLANTACIJOM KRVOTVORNIH MATIČNIH STANICA
(prof. dr. sc. Boris **Labar**)
- MITOGENI NEUROTRANSMITORI IN VIVO
(prof. dr. sc. Zdravko **Lacković**)
- IMUNOLOŠKE ZNAČAJKE ATOPIJSKOG I SEBOROIČKOG DERMATITISA, TE PSORIJAZE
(prof. dr. sc. Jasna **Lipozenčić**)
- RADIOFREKVENCIJSKA ABLACIJA TUMORSKOG TKIVA
(prof. dr. sc. Mate **Majerović**)
- ETIOPATOGENEZA SRČANIH BOLESTI U DJECE
(prof. dr. sc. Ivan **Malčić**)
- GUBITAK KOSTI NAKON TRANSPLANTACIJE BUBREGA
(prof. dr. sc. Zvonimir **Mareković**)
- RADIOTERAPIJA, KEMOTERAPIJA I SPONTANA TUMORSKA APOPTOZA U NEUROONKOLOGIJI
(prof. dr. sc. Ljerkica **Markulin-Grgić**)
- MOLEKULARNA MEĐUOVISNOST KOŠTANOG I IMUNOLOŠKOG SUSTAVA
(prof. dr. sc. Ana **Marušić**)
- PROCJENA UČINKA MEDICINSKOG ČASOPISA NA HRVATSKU MEDICINSKU ZAJEDNICU
(prof. dr. sc. Matko **Marušić**)
- PATOFIZIOLOGIJA SHIZOFRENIJE
(doc. dr. sc. Vesna **Medved**)
- ULOGA I ZNAČAJ SFINGOLIPIDA U PREHRANI, DIJAGNOSTICI I TERAPIJI
(prof. dr. sc. Marko **Mesarić**)
- REPERFUZIJSKO LIJEČENJE AKUTNOG INFARKTA MIOKARDA INTERVENCIJSKIM METODAMA
(prof. dr. sc. Šime **Mihatov**)
- EPIDEMIOLOŠKA OBILJEŽJA SISTEMSKOG ERITEMSKOG LUPUSA
(prof. dr. sc. Nada **Mihelčić-Čikeš**)
- VODA, HRANA, NEPOSREDNI ŽIVOTNI OKOLIŠ - DETERMINANTE ZDRAVLJA
(prof. dr. sc. Jadranka **Mustajbegović**)
- TRANSPLANTACIJA KRVOTVORNIH STANICA U TUMORIMA LIMFNOG TKIVA
(prof. dr. sc. Damir **Nemet**)
- PRIMARNA PERKUTANA KORONARNA ANGIOPLASTIKA I OKSIDATIVNI STRES
(prof. dr. sc. Vjeran **Nikolić-Heitzler**)
- ZNANSTVENI TEMELJI KVALITETE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE
(prof. dr. sc. Stjepan **Orešković**)
- FUNKCIJSKA NEUROKIRURGIJA
(prof. dr. sc. Josip **Paladino**)
- ULOGA GENA SIGNALNOG PUTA WNT U NEOPLAZIJAMA ČOVJEKA
(doc. dr. sc. Nives **Pečina-Šlaus**)
- ISTRAŽIVANJE PERIOPERATIVNIH ČIMBENIKA KOHLEARNE IMPLANTACIJE
(prof. dr. sc. Boris **Pegan**)
- MOLEKULARNA OSNOVA INHIBITORNOG UČINKA BMP-6 NA EKSPRESIJU mRNA ZA IL-6
(dr. sc. Ljiljana **Poljak**)
- DETEKCIJA LIMFNOG ČVORA ČUVARA POMOĆU RADIOFARMAKA
(dr. sc. Mirjana **Poropat**)
- MEĐUODNOS "STARIH" I "NOVIH" ČIMBENIKA RIZIKA ZA ATEROSKLEROZU
(prof. dr. sc. Željko **Reiner**)
- KLINIČKA FARMAKOLOGIJA POREMEĆAJA POKRETA
(prof. dr. sc. Maja **Relja**)
- PONAŠAJNI I EMOCIONALNI PROBLEMI DJECE I MLADIH U HRVATSKOJ
(dr. sc. Igor **Rudan**)
- GENETSKE, SOCIJALNE I BIHEVIORALNE DETERMINANTE ZDRAVLJA I BOLESTI
(dr. sc. Vlasta **Rudan**)
- FETALNI INDEKS HIPOKSIJE U PREVENCIJI PERINATALNOG OŠTEĆENJA MOZGA
(prof. dr. sc. Aida **Salihagić-Kadić**)
- NAČELA PRIMJENE ANTIMIKROBNIH LIJEKOVA U JEDINICAMA INTENZIVNE MEDICINE
(prof. dr. sc. Slavko **Schoenwald**)
- RAČUNALNA OBRADA I PRIJENOS SLIKE U PATOLOGIJI
(prof. dr. sc. Sven **Seiwerth**)
- PENTADEKAPEPTID BPC 157 - DALJNJA ISTRAŽIVANJA
(prof. dr. sc. Predrag **Sikirić**)
- MIKROKIRURŠKO LIJEČENJE OZLJEDA PERIFERNIH ŽIVACA
(prof. dr. sc. Zdenko **Stanec**)
- MOLEKULARNA OSNOVA ATEROGENEZE
(prof. dr. sc. Ana Stavljenić **Rukavina**)
- FORENZIČNA BAZA PODATAKA ZA EKSHUMIRANE ŽRTVE DOMOVINSKOG RATA
(prof. dr. sc. Davor **Strinović**)
- BIOKEMIJSKA I MOLEKULARNA DIJAGNOSTIKA U HUMANOJ REPRODUKCIJI
(prof. dr. sc. Ernest **Suchanek**)
- SREDIŠNJI ŽIVČANI SUSTAV I ŠEĆERNA BOLEST
(doc. dr. sc. Melita **Šalković Petrišić**)
- PATOMORFOLOŠKE ZNAČAJKE OKSIDATIVNOG STRESA U REGERENACIJI JETRE
(prof. dr. sc. Mira **Ščukanec-Špoljar**)
- TKIVNI DOPPLER U PROCJENI REGIONALNE I GLOBALNE DIJASTOLIČKE FUNKCIJE MIOKARDA
(doc. dr. sc. Jadranka **Šeparović Hanževački**)
- PRIMARNI GLAUKOM OTVORENOG KUTA I DIABETES
(prof. dr. sc. Jakov **Šikić**)
- REAKTIVACIJA FETALNE PLASTIČNOSTI U ALZHEIMEROVOJ BOLESTI
(dr. sc. Goran **Šimić**)
- GUSTOĆA KOSTI I HOMEOSTAZA KALCIJA TIJEKOM TRUDNOĆE I LAKTACIJE
(prof. dr. sc. Velimir **Šimunić**)
- UTJECAJ ANTENATALNIH ZBIVANJA NA DUGOROČNI NEONATALNI ISHOD
(prof. dr. sc. Snježana **Škrablin**)
- UTJECAJ PROMJENA U ORGANIZACIJI I EDUKACIJI U ZDRAVSTVU NA ZDRAVLJE STANOVNIŠTVA
(prof. dr. sc. Zvonko **Šošić**)
- TIMEKTOMIJA U BOLESNIKA S MIASTENIJOM GRAVIS BEZ TIMOMA
(prof. dr. sc. Marija **Šoštarko**)
- FONATORNA I PSIHOAKUSTIČKA OBILJEŽJA PATOLOŠKOG GLASA
(prof. dr. sc. Santa **Večerina-Volić**)
- OBITELJ I RECIDIVIRAJUĆI ABDOMINALNI BOLOVI U DJECE
(prof. dr. sc. Vesna **Vidović**)
- ANATOMSKE IZMJERE, VARIJACIJE KOSTIJU LUBANJE U TIJEKU I NAKON ZAVRŠETKA RASTA
(prof. dr. sc. Ivan **Vinter**)
- ULOGA PROTEIN-KINAZE B/Akt U DIFERENCIJACIJI LEUKEMIJSKE LINIJE HL-60
(dr. sc. Dora **Višnjić**)
- CELULARNI IMUNOSNI ODGOVOR NA PEPTIDE GLIJADINA U DJECE S CELIJAKIJOM
(prof. dr. sc. Ana **Votava-Raić**)
- MOLEKULARNE I KLINIČKE KARAKTERISTIKE RAKA DOJKE
(prof. dr. sc. Damir **Vrbanec**)
- USPOREDBA UTJECAJA INFORMACIJA O LIJEKOVIMA I KONTROLE NA PROPISIVANJE LIJEKOVA
(prof. dr. sc. Božidar **Vrhovac**)
- UPALNE BOLESTI CRIJEVA (CRONHNOVA BOLEST I ULCEROZNI KOLITIS)
(prof. dr. sc. Boris **Vucelić**)
- UČINKOVITOST I MEHANIZMI DJELOVANJA BMP-6 U LIJEČENJU OSTEOPOROZE
(prof. dr. sc. Slobodan **Vukičević**)
- APOPTOZA I NEURALNI FAKTORI RASTA U MULTIPLJOJ SKLEROZI
(prof. dr. sc. Niko **Zurak**)
- INFEKTIVNE BOLESTI I OKSIDATIVNI STRES SREDIŠNJEG ŽIVČANOG SUSTAVA
(prof. dr. sc. Kamelija **Žarković**)
- MEMBRANSKA TOPOLOGIJA EPITELNOG Na/H IZMJENJIVAČA NHE3
(doc. dr. sc. Mirza **Žižak**)
- BIOLOŠKI UČINCI ŠTETNIH AEROSOLA
(prof. dr. sc. Eugenija **Žuškin**)

NA SVEUČILIŠTU PROGLAŠENI

Novi doktori medicinskih znanosti

1. 10. 2002. – 30. 9. 2003.

Željko Kovačić «Izbor zone aplikacije foto-koagulacije u liječenju proliferacijske dijabetične retinopatije» 02.10.2002.

Fedor Šantek «Spontana tumorska apoptoza i preživljenje u bolesnika s meduloblastomom liječenih postoperativnom radioterapijom i kemoterapijom» 03.10.2002.

Davor Šentija «Energetska dinamika tranzicijskoj brzini između hoda i trčanja» 07.10.2002.

Fabijan Knežević «Multifaktorijska analiza polipoidnog melanoma kože» 14.10.2002.

Ljiljana Banfić «Utjecaj estrogena na perfuziju miokarda u žena sa sindromom angine pektoris» 17.10.2002.

Albin Stritar «Limfna drenaža preko mikrokirurških implantiranog ileomezenterijalnog transplantata u mekotkivnom prostoru» 18.10.2002.

Domagoj Delimar «Anatomska podloga originalne metode rekonstrukcije krova acetabuluma» 22.10.2002.

Eduard Missoni «Prevenjacija ozljeda biciklista» 23.10.2002.

Marjana Glaser «Proliferacijska sposobnost hematopoetskih matičnih stanica kod kroničnog bubrežnog zatajenja» 08.11.2002.

Tomislav Đapić «Poboljšanje Osteoindukcijske i osteokondukcijske sposobnosti alogenog spongioznog transplantata» 13-11-2002.

Gordana Jurić «Pojavnost 4-hidroksinonenal-proteinskih konjugata kao pokazatelja lipidne peroksidacije u gljivnim tumorima mozga» 18.11.2002.

Vlasta Dešković-Vukres «Procjena učinka aerosola papira za recikliranje u uvjetima profesionalne i eksperimentalne izloženosti» 06.12.2002.

Arijana Boras «Razina pseudomonas aeruginosa protutijela kod bolesnika liječenih u jedinici intenzivne medicine: Dijagnostička smjernica za razlikovanje kolonizacije od bolničke infekcije» 11.12.2002.

Goran Krstacić «Ispitivanje nelinearne dinamike kratkih vremenskih serija kod bolesnika sa stabilnom anginom pektoris» 11.12.2002.

Duška Tješić-Drinković «Učinci alfa-hormona koji stimulira melanocite i met-encefalina na eksperimentalni kolitis štakora» 16.12.2002.

Ninoslav Mimica «Istraživanje katatonog i paranoidnog tipa shizofrenije na temelju dugotrajnog praćenja» 18.12.2002.

Domagoj Jugović «Odgovor krvnih žila mozga na kroničnu hipoksiju fetusa praćen doplerom u boji» 19.12.2002.

Tomislav Čanić «Usporedba liječenja trudnoće u jajovodu laparoskopskom lokalnom primjenom hipertonične otopine glukoze ili

prostaglandina s laparoskopskim mehaničkim poštednim postupcima» 23.12.2002.

Liborija Lugović «Određivanje imunoloških čimbenika kao potvrda poremećene imunosti u atopijskom dermatitisu» 23.12.2002.

Biserka Bačani «Primjena teleskopskih sistema u rehabilitaciji slabovidnih» 09.01.2003.

Dorian Tješić-Drinković «Utjecaj met-encefalina i alfa-hormona koji stimulira melanocite na plućnu funkciju u eksperimentalnom modelu astme zamorca» 17.01.2003.

Neven Pavlov «Odnos otpora dišnih puteva i krivulje protok volumena u djece s astmom» 31.01.2003.

Polona Seme-Ciglenečki «Prognostičke vrijednosti cjelokupnih pokreta za neurološki razvoj nedonešene djece» 31.01.2003.

Mirela Vlastelica «Procjena učinkovitosti liječenja u grupnoj analizi» 11.02.2003.

Mirjana Kalauz «Koncentracija prokolagena peptida III tijekom liječenja bolesnika s poremećajem rada štitnjače» 18.02.2003.

Josip Fajdić «Epidemiološke, kliničke i biološke značajke raka dojke u ratnom i mirovnom razdoblju u definiranoj populaciji» 10.03.2003.

Ljiljana Hlupić «Mogućnost ranog otkrivanja adenokarcinoma vrata maternice» 01.04.2003.

Jasna Dovhanj «Povezanost helicobacter pylori infekcije bolesnika s kroničnim gastritisom i ulkusnom bolesti s koncentracijom cinka i bakra u serumu i sluznici želuca, te aktivnosti antioksidansa u eritrocitima» 02.04.2003.

Marija Vrca Botica «Dijabetički bolesnik kao učestali posjetilac ordinacije obiteljske medicine» 08.04.2003.

Boris Filipović-Grčić «Utjecaj postojeće regionalizacije zdravstvene zaštite novorođenčadi na pomor novorođenčadi vrlo niske porodne težine u dvogodišnjem razdoblju (1998.-1999.) u Republici Hrvatskoj» 10.04.2003.

Velimir John «Obilježja pojave zaraznih bolesti u izoliranim otočnim populacijama Republike Hrvatske» 10.04.2003.

Ivana Prpić-Križevac «Izolinska rezistencija i aktivnost osovine hipotalamus-hipofiza-nadbubrežna žlijezda u tipu 2 šećerne bolesti» 11.04.2003.

Milivoj Jovančević «Utjecaj ratnih zbivanja na emocionalni odnos majka-dijete i psihosomatski razvoj dojenčadi u populaciji prognanika i izbjeglica» 14.04.2003.

Dragan Jurčić «Poremećaji funkcije jednjaka u bolesnika sa sindromom iritabilnog crijeva» 14.04.2003. Željko Orihovac «Procjena povezanosti spontanog pobačaja i rascjepa usne i/ili nepca» 17.04.2003.

Melita Balija «Serotoninski sustav u trombocitima zdravih ljudi» 23.04.2003.

Damir Petravić «Teletermografska analiza kontralateralnih korespondentnih učinaka funkcijskog bloka perifernog osjetnog živca u ljudi» 23.04.2003.

Marina Kuzman «Pretkazatelji ovisničkog ponašanja u mladima» 30.05.2003.

Dinka Pavičić Baldani «Papiloma virusi čovjeka i tumor supresorski geni u nastanku cervikalne intraepitelne neoplazije» 10.06.2003.

Božica Mandić «Utjecaj s-triazinskog herbicida atrazina na ovarijske funkcije» 13.06.2003.

Hrvoje Čupić «Izraženost gustoće novostvorenih tumorskih krvnih žila i onkoproteina u papilarnim karcinomima štitne žlijezde s i bez metastaza» 18.06.2003.

Ivo Soldo «Sistemske učinci laserskog zračenja niske energije» 27.06.2003.

Ivan Vasilj «Učestalost akutnih koronarnih sindroma u Zapadnoj Hercegovini u petnaestogodišnjem razdoblju: prije rata (1987.-1991.) za vrijeme rata (1992.-1996.) i nakon rata (1997.-2001.)» 30.06.2003.

Veljko Đorđević «Značajnost psihosocijalnih čimbenika u održavanju apstinencije u pušača-polaznika škole nepušenja» 01.07.2003.

Ljiljana Pačić-Turk «Čimbenici promjene psihičkih funkcija nakon operacije aneurizme mozgovnih arterija» 03.07.2003.

Ante Čizmić «Vrijednost određivanja sadržaja DNK i stanične proliferacije u kongenitalnim tumorima» 07.07.2003.

Željko Duić «Liječenje infertiliteta uzrokovano HLA-D statusom roditelja» 07.07.2003.

Davorka Lukas «Rizični faktori bakteriemijske uzrokovane salmonelom» 08.07.2003.

Jure Mirat «Endotelna funkcija u ispitanika s hipertenzivnom reakcijom u testu opterećenja» 09.07.2003.

Korona Nenadić-Svigliin «Značajke ega alkoholičara s antisocijalnim ponašanjem» 14.07.2003.

Siniša Šijanović «Mjerenje gustoće kosti u osoba s povišenim rizikom razvoja sekundarne osteoporoze» 14.07.2003.

Branka Marinović «Određivanje prisutnosti bakterije *treponema pallidum* u bolesnika s primarnim stadijem ranog sifilisa i u kasnom latentnom sifilisu» 03.09.2003.

Željko Dugac «Temelji zdravstvenog prosvjećivanja u Hrvatskoj» 10.09.2003.

Marko Radoš «Prolazne fetalne strukture telencefalona čovjeka prikazane magnetskom rezonancijom» 12.09.2003.

Srećko Budi «Matematičko-antropometrijska metoda određivanja položaja dojke u muškaraca» 15.09.2003.

Pajića Pavković «Osobitosti hiperlipoproteinemije u inzulin neovisnom dijabetesu» 15.09.2003.

Krunoslav Kuna «Regulacija lučenja tumor-nekrotskog faktora-alfa (TNF- α)» 19.09.2003.

Javne rasprave o prijavi teme doktorske disertacije

Javna rasprava, 12. studenog 2002.

mr. sc. Petar Gačina: »Koncentracija inhibitora faktora tkivnog puta u bolesnika s dubokom venskom trombozom liječenih nefrakcioniranim i niskomolekularnim heparinom»

mr. sc. Jure Mirat: »Endotelna funkcija u ispitanika s hipertenzivnom reakcijom u testu opterećenja»

Javna rasprava, 14. studenog 2002.

mr. sc. Snježana Kaštelan: »Uloga sustava HLA u patogenezi retinopatije u bolesnika sa šećernom bolesti tipa 1»

mr. sc. Davor Galetović: »Uloga oksidativnog stresa pri fotokoagulacijiretine kod neproliferativne dijabetičke retinopatije»

mr. sc. Oliver Koić: »Promjene regulacijskih mehanizama hipotalamusa tijekom liječenja shizofrenije»

Javna rasprava, 10. veljače 2003.

mr. sc. Ljiljana Pačić-Turk: »Čimbenici promjena psihičkih funkcija nakon operacije aneurizme mozgovnih arterija»

mr. sc. Zagorka Boras: »Citokinski profil T-limfocita periferne krvi i BAL-a PPD kožno pozitivnih i PPD kožno negativnih bolesnika s plućnom tuberkulozom»

mr. sc. Irena Ivković-Jureković: »HLA antigeni i mikrosatelitni lokusi vezani uz gen čimbenika nekroze tumora (TNF) u djece s alergijskom astmom»

mr. sc. Suzana Bukovski-Simonoski: »Istraživanje imunološkog odgovora osoba srednje i starije životne dobi nakon provedenog cijepljenja protiv tetanusa primjenom dvije doze cjepiva»

Javna rasprava, 14. veljače 2003.

mr. sc. Vladimir Jolić: »Ultrazvučno otkrivanje povrede potpornih struktura urogenitalnih organa u žena sa statičkom (stress-nom) inkontinencijom urina»

mr. sc. Ulla Marton: »Ispitivanje volumena, izgleda i prožiljenosti jajnika i endometrija tehnikom trodimenzionalnog ultrazvuka s obojenim doplerom»

mr. sc. Lidija Žele-Starčević: »Vrijednost različitih molekularnih metoda za tipizaciju humanih papiloma virusa u dijagnostici genitalnih infekcija»

Javna rasprava, 26. ožujka 2003.

mr. sc. Božo Lončar: »Poremećaj funkcije gena FHIT u karcinomu debelog i završnog crijeva»

mr. sc. Majda Vučić: »Određivanje izraženosti onkoproteina obitelji bcl-2 u primarnim melanomima kože»

mr. sc. Ivan Krešimir Lukić: »Mehanizmi nastanka koštanog fenotipa u generaliziranom limfoproliferativnom poremećaju u miša»

mr. sc. Martin Jurlina: »Akustička rinometrija: povezanost vrijednosti minimalne površine poprečnog presjeka nasa i tjelesne površine u zdravih ispitanika»

Javna rasprava, 8. travnja 2003.

mr. sc. Ernest Bilić: »Građa krvnih žila intersticija sjemenika u neplodnih muškaraca»

mr. sc. Damijan Vokač: »Idiopatska ventrikulska tahikardija iz izgonog dijela desne klijetke-novi pristup liječenja radiofrekventnom ablacijom»

dr. med. Ivan Gornik: »Glikozilacija imunoglobulina g u nekim reumatskim bolestima»

dr. med. Srećko Kovačić: »Subarahnoidno krvarenje i kronični arterijski vazospazam-kompjuterska analiza vazospazma i imunohistokemijske reaktivnosti centralnih noradrenergičkih povezanosti u kunića»

Javna rasprava, 15. travnja 2003.

mr. sc. Mladen Stanec: »Kirurgija sentinel čvora i analiza izražajnosti tumorskih antigena MAGE-A1, MAGE-A4 i NY-ESO1 u bolesnika s malignim melanomom»

mr. sc. Suzana Kovačević: »Uporabna vrijednost usmjereno orjentirane perimetrije u dijagnostici bolesnika s ishemičkim oštećenjem vidnog živca»

Javna rasprava, 14. svibnja 2003.

mr. sc. Marina Grubić: »Utjecaj ranog izlaganja androgenima na ponašanje povezano sa spolom u bolesnika s kongenitalnom adrenalnom hiperplazijom»

mr. sc. Boris Starčević: »Koncentracija cirkulirajućeg oksidiranog LDL-a (oxLDL) i protutijela na oxLDL u koro-

narnih bolesnika prije i nakon revaskularizacije »

dr. med. Fran Borovečki: »Utjecaj EP2 selektivnog agonista prostaglandina E2 na cijeljenje defekata dugih kosti u pasa»

Javna rasprava, 21. svibnja 2003.

mr. sc. Mirjana Tićak: »Terapijska dilema u funkcionalnoj dispepsiji i gastroezofagealnoj refluksnoj bolesti-eradikacija helicobacter pylori i/ili inhibitori protonske pumpe»

mr. sc. Božo Čolak: »Morfologija testikularnih i ejakuliranih spermija u procjeni plodnosti muškaraca»

mr. sc. Dalibor Vukelić: »Uloga azitromicina u liječenju gastroenterokolitisa izazvanog bakterijama roda campylobacter u djece»

Javna rasprava, 4. lipnja 2003.

mr. sc. Branko Malojčić: »Procjena složenih moždanih kortikalnih funkcija mjerenjem vremena reakcije na vidne podražaje nakon blage traumatske ozljede mozga»

dr. med. Hrvoje Gašparović: »Pozitivni transpulmonalni gradijenti laktata kao marker ozljede pluća vantjelesnim krvotokom»

mr. sc. Radovan Radonić: »Doprinos vrijednosti laktata u krvi u diferencijalnoj dijagnozi bolesnika s koronarnom bolešću»

Javna rasprava, 17. lipnja 2003.

mr. sc. Oleg Filipović: »Problemi ponašanja i emocionalni problemi adolescenata i očeva posttraumatski stresni poremećaj»

mr. sc. Gordan Majić: »Psihološke osobitosti i obiteljsko funkcioniranje u djece s recidivirajućim abdominalnim bolovima neorganskog porijekla»

Javna rasprava, 2. srpnja 2003.

mr. sc. Muharem Mehulić: »Učestalost senzibilizacije odraslih na aeroalergene u Zagrebu i okolici»

mr. sc. Anto Bekić: »Vrednovanje bronholoških postupaka u dijagnostičranju primarnog karcinoma bronha i njegove proširenosti na pluća i sredoprsje»

Javna rasprava, 29. rujna 2003.

dr. med. Marina Samardžija: »Povezanost polimorfizma CYP2C9 s uspješnosti terapije oralnim antikoagulansom varfarinom»

mr. sc. Ladislav Pavić: »Mr-volumetrija hipokampusa u oboljelih od posttraumatskog stresnog poremećaja»

mr. sc. Josip Hat: »Evaluacija varijacija venskih sinusa zatiljne regije i kliničko značenje na angiografiji magnetskom rezonancijom»

mr. sc. Elizabeta Radonić: »Promjene volumena struktura temporalnog režnja u pacijenata oboljelih od shizofrenije, shizoafektivnog i bipolarnog poremećaja prikazane magnetskom rezonancijom»

Javna rasprava, 6. listopada 2003.

mr. sc. Ivan Begovac: »Slika o sebi i ratna trauma u adolescentnoj dobi»

mr. sc. Ante Tonkić: »Citoprotekcija i adaptivna citoprotekcija između želuca duodenuma te kolona»

mr. sc. Jasna Tekavec-Trkanjec: »Aktivnost enzima laktat dehidrogenaze, alkalne fosfataze i angiotenzin konvertaze u bronhoalveolarnom lavatu bolesnika s bolestima plućnog intersticija»

mr. sc. Anko Antabak: »Oštećenje periostalne cirkulacije nakon osteosinteze pločicama»

Javna rasprava, 21. listopada 2003.

mr. sc. Diana Delić-Brkljačić: »Utjecaj atii blokatora i blokatora kalcijevih kanala na doplerski indeks otpora, akceleracijsko vrijeme i akceleracijski indeks u intrarenalnim arterijama bolesnika s esencijalnom hipertenzijom»

mr. sc. Jozo Boras: »Lipoprotein (a) kao predskazatelj progresije intima-medija zadebljanja karotidnih arterija u osoba s tipom 2 šećerne bolesti»

mr. sc. Kajo Bučan: »Odnos između dijabetične retinopatije i asimptomatske disfunkcije lijeve srčane klijetke u bolesnika sa šećernom bolesti tip 1»

mr. sc. Zdravka Poljaković: »Razina hormona rasta i IGF-1 u serumu i likvoru bolesnika oboljelih od multiple skleroze»

Javna rasprava, 3. studenog 2003.

dr. med. Goran Vujić: »Prognostička vrijednost angiogeneze u bolesnika sa seroznim rakom jajnika: Usporedba između anti CD-34 i anti CD-105 antitijela»

mr. sc. Joško Lešin: »Značenje angiogeneze i tipa HPV-a za terapiju i prognozu invazivnog karcinoma vrata maternice»

dr. med. Ivan Milas: »Uloga proteina Cox-2 na klinički tijek i preživljenje bolesnica s rakom dojke»

Znanstvene tribine u akademskoj godini 2002./2003.

MOŽEMO LI SUDJELOVATI U LJUDSKOJ EVOLUCIJI? RAZMIŠLJANJA O ŽIVOTU BEZ RAKA

u utorak 17. prosinca 2002. godine

Predavač: prof. dr. sc. Miroslav Radman, gost profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

EPIDEMIOLOŠKA OBILJEŽJA TJELESNOG RASTA I RAZVOJA ŠKOLSKE DJECE I ADOLESCENATA U HRVATSKOJ U POSLJEDNJIM DESETLJEĆIMA DRUGOG MILENIJA

u utorak 4. veljače 2003. godine
Predavač: prof. dr. sc. Živka Prebeg, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

THE IMPACT OF MOLECULAR DIAGNOSIS ON MANAGEMENT AND COUNSELLING IN MUSCLE DISEASE-LESSONS FOR THE NEW MILLENNIUM

u petak 7. ožujka 2003. godine
Predavač: Kate Bushby, MB ChB MSc MD FRCP, Professor of Neuromuscular Genetics, Institute of Human Genetics, International Centre for Life, University of Newcastle upon Tyne

KARDIOKIRURGIJA DANAS

u četvrtak 20. ožujka 2003. godine

Predavač: Prof. Tomislav Mihajević, M.D., Birgham and Women's Hospital, Harvard Medical School, Boston, SAD

FUNCTIONAL GENOMICS IN CLINICAL MEDICINE

u četvrtak 17. travnja 2003. godine

Predavač: Dimitri Krainc, M.D., Ph.D., Harvard Medical School, Boston, SAD

TAMOXIFEN: PREVENTING BREAST CANCER WITH A HUMAN CARCINOGEN

u utorak 17. lipnja 2003. godine

Predavač: Prof. Arthur P. Grollman, M.D., profesor farmakologije i direktor "Laboratory for Chemical Biology", State University of New York (SUNY), Stony Brook, SAD

KAKO SUZBITI RAK

u četvrtak 26. lipnja 2003. godine

Predavač: prof. dr. sc. Miroslav Radman, gost profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

FIZIOLOŠKA ADAPTACIJA ILI POREMEĆAJ METABOLIZMA: TKO JE KRIV ZA RAZVOJ DIJABETESA?

u četvrtak, 2. listopada 2003. godine u 14:00 sati

Predavač: Prof. dr. sc. Mladen Vranić, Department of Physiology, University of Toronto, Kanada

DEKADA PONAŠANJA 2000.-2010.: KAKO SE MIJENJA LJUDSKO PONAŠANJE

u utorak, 04. studenog 2003. godine u 14:00 sati

Predavač: Prof. dr. sc. Stjepan Orešković, Škola narodnog zdravlja «Andrija Štampar», Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

FOTOREPORTAŽA

"Kako suzbiti rak"

Akademik Miroslav Radman najpoznatiji je hrvatski znanstvenik u svijetu. Ujedno je i prvi Hrvat redovni član Francuske akademije znanosti.

Ugledni je znanstvenik u akademskoj godini 2002./2003. odražao dva iznimno zanimljiva predavanja u sklopu Znanstvene tribine Medicinskog fakulteta.

Uglednog gosta nazočnima je predstavio voditelj Tribine prof. dr. Marko Pečina

I za znanost se katkada traži "karta više"

Tempo izlaganja bio je na visokoj razini

Ča je znanost bez skeptika?!

Predavanje je završilo, ali se zanimanje za gosta ne gasi

FOTOREPORTAŽA

Dan Fakulteta, 17. 12. 2002.

Svečanost obilježavanja Dana Fakulteta tradicionalno je održana na dan 17. prosinca. Skup je za 85. godišnjicu postojanja Medicinskog fakulteta pripremljen u još svečanijem tonu. Nazočni su bili brojni uzvanici iz državnih, gradskih i strukovnih organizacija. Program skupa obuhvatio je prigodne pozdravne govore, radna izvješća, podjelu nagrada za radna dostignuća te imenovanje novih gostujućih profesora Fakulteta. Pjevački zbor liječnika ispunio je kulturni dio druženja, a svi su se uzvanici na kraju našli i na prigodnom domjenku.

Na slici, najbliži oku kamere, slijeva Ante Simonić, potpredsjednik Vlade RH, Andro Vlahušić, ministar zdravstva i zagrebačka gradonačelnica Vlasta Pavić

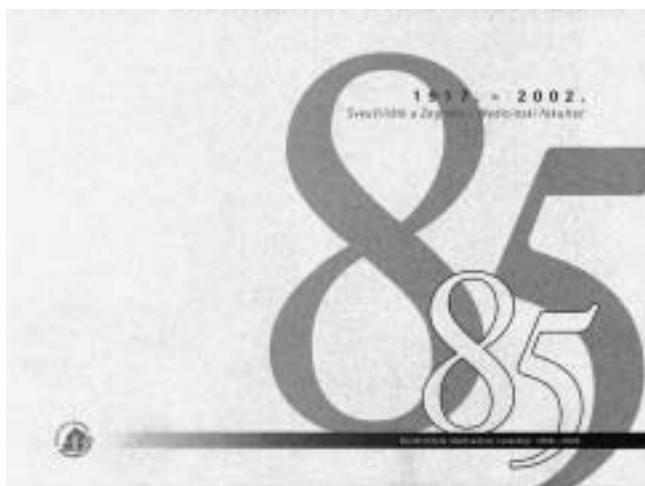
U posve ispunjenoj predavaonici ni u prvim redovima nije bilo mjesta

Gvozden Flego, ministar znanosti

Cijeli su skup vrlo profesionalno i opušteno vodili studenti Fakulteta Nikolina Radaković i Hrvoje Vražić

Gostima je podijeljena knjiga spomenica Medicinski Fakultet u Zagrebu 1917-2002.

Prisutni su svaki trenutak iskoristili za prelistavanje najnovijeg Mef-hr

*Prof. dr. Josip Škavić zahvaljuje na dodjeli Nagrade **Medicina** Zavodu za sudsku medicinu*

Članovi Zavoda za sudsku medicinu raspravljaju o svečanom događaju u stanci Skupa

Svečani ceremonijal potpisivanja dokumenata o suradnji između Medicinskog fakulteta u Zagrebu i Harvard Medical International. U ime svojih ustanova dokument su potpisali Robert Crone (HMI) i Boris Labar (MF).

Uručenje Dekanove nagrade Anamariji Morović, najboljoj studentici 4. godine u akademskoj godini 2001./2002.

Kulturni dio svečanosti uljepšao je muški pjevački zbor "Zagrebački liječnici pjevači"

55. obljetnica Klinike za traumatologiju Zagreb

Klinika za traumatologiju Zagreb obilježila je 30. svibnja 2003. godine 55. obljetnicu svojega osnutka. Svečani i službeni dio obilježavanja obljetnice odvijao se u Hrvatskom liječničkom zboru u Šubićevoj ulici u Zagrebu. Obljetnica Klinike bila je povod za prezentaciju proteklog rada ove ustanove, prikaz njezinih trenutnih mogućnosti na organizacijskom i stručnom planu, te prikaz budućeg razvoja prema modelu «trauma centra». Skupu, koji je održan pod pokroviteljstvom predsjednika republike g. Stjepana Mesića, bili su nazočni predstavnici državne i gradske vlasti (gg. Siniša Jagodić, izaslanik predsjednika Republike i Milan Bandić, dogradonačelnik Zagreba), predstavnici Sveučilišta i Medicinskog fakulteta (prof. dr. sc. Marko Pećina), gosti iz inozemstva te brojni domaći stručnjaci pa je dvorana HLZ-a bila ispunjena do posljednjeg mjesta. Nakon uvodnoga dijela slijedila su pozvana predavanja uglednih gostiju iz Njemačke i Švicarske. Profesor

Uzvanici i gosti slijeva na desno: prof. dr. Krešimir Koržinek, prof. dr. Gojko Buljat, doc. dr. Niklaus Friederich, prim. dr. Duško Peričić, dr. Damir Hudetz, dr. Ante Muljačić

Uzvanici i gosti slijeva na desno: prim. dr. Duško Peričić, dr. Ante Muljačić, prof. dr. Marko Pećina, prof. dr. Dubravko Orlić (okrenuti licem)

Prof. dr. Ulrich Holz, dugogodišnji prijatelj Klinike za traumatologiju

Holz iz Klinik für Unfall- und Wiederherstellungschirurgie bolnice Katharinenhospital Stuttgart, kao dugogodišnji prijatelj i suradnik Klinike za traumatologiju Zagreb, održao je vrlo zanimljivo pozvano predavanje o metodi ugradnje besementne totalne endoproteze kuka trabekularne konstrukcije, koju je razvila skupina znanstvenika pod njegovim vodstvom. Drugo pozvano predavanje održao je doc. dr. sc. Niklaus Friederich, ravnatelj Klinik f. Orthopädische Chirurgie und Traumatologie des Bewegungsapparates, bolnice Kantonsspital Bruderholz u Švicarskoj, na temu složenih ozljeda koljena. Kantonalna bolnica u Bruderholzu poznata je u hrvatskoj javnosti po kirurškom liječenju hrvatskih sportaša. U tom je predavanju, između ostalog, veliko zanimanje auditorija izazvao osvrt na slučaj Janice Kostelić, kojoj je doc. Friederich operirao koljeno.

Nakon uvodnog dijela i pozvanih predavanja uslijedio je 14. stručni sastanak Klinike za traumatologiju Zagreb i Klinik für Unfall und Wiederherstellungschirurgie des Katharinenhospitals Stuttgart, koji se tradicionalno održava od 1986. godine naizmjenice u Zagrebu i Stuttgartu. Glavna tema ovogodišnjeg stručnog sastanka bile su ozljede šake i stopala. Najviše zanimanja i rasprave pobudila je tema o liječenju rupture Ahilove tetive.

Ravnatelj Klinike prof. dr. sc. Gojko Buljat u svom je predavanju, između ostalog, prikazao viziju budućeg razvoja Klinike za traumatologiju, koja se oslanja na podatke i iskustva američke medicine, kao i medicine njemačkog govornog područja. Svi u svijetu bilježe porast broja traumatoloških bolesnika. Težnje Klinike su usmjerene k razvoju sveobuhvatnog trauma-centra, koji, uz optimalno visokospecijalizirano liječenje u sklopu centara izvrsnosti za pojedine vrste ozljeda, omogućuje edukaciju i znanstvena istraživanja u biomedicinskim područjima vezanim za traumatologiju.

Draško Boljkovac

Biomedicinsko središte Šalata

Dekan Medicinskog fakulteta prikazuje projekt Biomedicinskog središta

Šalata je tradicijska lokacija Medicinskog fakulteta, određena još davne 1918. godine, kad je Zakonom o izgradnji liječničkog fakulteta i zemaljske bolnice s klinikama predviđena izgradnja fakulteta na toj lokaciji. Zagrebačka nadbiskupija je darovnicom od 30. srpnja 1919. godine dodijelila nekretni-

ne na Šalati za tu namjenu, te je time na brežuljku iznad Vlaške ulice, na dodiru povijesnog središta, prilaza gradu i obronaka Medvednice, osigurano prostorno područje za prve korake i trajni razvitak Medicinskog fakulteta. Ta gesta biskupa Bauera ima i simboličko značenje; najljepši zagrebački brežuljak

namijenjen je najhumanijoj ljudskoj djelatnosti, nauku o zdravlju i pedagoškoj djelatnosti. Iz Zemaljske bolnice nastao je današnji Klinički bolnički centar (KBC), koji se razvijao uglavnom na Rebru, a manjim dijelom na Šalati i u Petrovoj ulici.

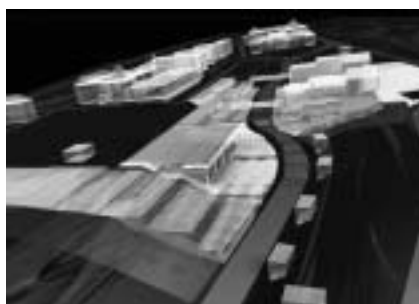
Biomedicinsko središte Šalata je novi/stari pristup organizacije fakulteta i visokih škola biomedicinskog usmjerenja na Šalati. Sveučilište u Zagrebu je prostornim studijama iz 1974. i 1997. godine pokušalo zaokružiti srodne fakultete u funkcionalne cjeline, te je tako u sjevernom kampusu predviđen prostor za biomedicinske znanosti. Novi poticaj ovim promišljanjima dale su aktivnosti kojima se KBC usmjerio ka prostornom i organizacijskom objedinjavanju na lokaciji Rebro. Preseljenjem četiriju klinika na Rebro i širenjem na drugu stranu brijega Vončinine ulice moguće je stvoriti uvjete za dobru prostornu i funkcionalnu povezanost, koncentraciju komplementarnih sadržaja, te osigurati prostor za dugoročni razvitak.

Temeljem tih ideja usvojena je koncepcija osnivanja Biomedicinskog središta Šalata od strane:

- Fakultetskog vijeća Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koje je na sjednici održanoj 26. studenog 2002. godine prihvatilo «*prijedlog plana prostornog uređenja kompleksa na Šalati u svrhu objedinjavanja visokih učilišta i fakulteta iz znanstvenog područja Biomedicine i zdravstva*»;
- Fakultetskog vijeća Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koje je na sjednici održanoj 28. studenog 2002. godine prihvatilo idejni kon-

Rektorica Sveučilišta u Zagrebu Helena Jasna Mencer čestita dekanu Medicinskog fakulteta na potpisanom dogovoru

Fotomontaža (gornja slika) i kompjutorske simulacije budućega Biomedicinskog središta (donje slike)

cept «Biomedicinskog kampusa Šalata Sveučilišta u Zagrebu»;

- Senata Sveučilišta u Zagrebu, koji je na sjednici održanoj 17. prosinca 2002. godine prihvatio «idejnu koncepciju osnivanja Biomedicinskog sveučilišnog središta na Šalati»;
- Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske i Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske, koji su podržali prijedlog osnutka Biomedicinskog središta;
- Grada Zagreba, koji je, temeljem posebnog ugovora s Medicinskim fakultetom, financijski pomogao u troškovima izrade «arhitektonsko programске studije izgradnje i uređenja kompleksa na Šalati».

Izrada studije koja je povjerena Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, pod vodstvom prof. dr. sc. Branka Kincla, prikazana je u svibnju 2003. godine. Njome se na Šalati, na prostoru koji obuhvaća oko 140.000 m², predviđa koncentriranje pretkliničkih dijelova

biomedicinskih fakulteta, znanstvenoistraživačkih zavoda i instituta, te izgradnja kongresnog centra, poslovnog i garažnog prostora, studentskog hotela i sportskih sadržaja.

Koncepcijom i prostornom organizacijom cijeli je kompleks zamišljen kao pješačka zona koja se sastoji od dvaju dijelova. Jedan je na brijegu Šalate, drugi na brijegu Voćarske ulice, pri čemu su zone povezane pješačkim mostovima iznad Vončinine ulice. Središnjim dijelom kompleksa prevladava parkovno zelenilo, koje se nadovezuje na južnu i sjevernu livadu. Koncepcija predviđa stvaranje zgusnute jezgre kampusa, a oblikuju je zgrada starog dekanata, novi dekanat i zajednički sadržaji, studentski centar i kongresno-poslovni centar sa studentskim stanovanjem. Južno od ove grupacije je otvoreni prostor središnjega parka, sa sportskim terenima, sportskom dvoranom, garažom i južnom livadom; sjeverno su raspoređeni Stomatološki fakultet, Visoka zdravstvena škola, zgrade Anatomicke

je/Farmakologije/ te Sudske medicine i Patologije, Hrvatski institut za istraživanje mozga i gospodarske zgrade. Bogato zelenilo u koje su uklopljene zgrade dio je šire slike ovoga područja koje obiluje raznolikim ambijetalnim vrijednostima, ali i širokim panoramskim vizurama na grad i njegovu okolinu. Programskim proračunom i analizom potrebnih površina izgradnje zadovoljene su sve predviđene potrebe uz 30%-tnu izgrađenost parcela i katnost do četiri etaže, tako da naraštajima koji dolaze ostaje dovoljno prostora za buduću izgradnju.

Temeljem izrađene i prihvaćene arhitektonsko-programске studije započet je niz aktivnosti kako bi u što je moguće kraćem roku došlo do oživotvorenja ideje o Biomedicinskom središtu. Aktivnosti se mogu podijeliti u nekoliko faza:

- Prva faza predviđa izgradnju novih objekata koji nisu vezani uz preseljenje klinika KBC-a na Rebro, a čine ih dogradnja zgrade dekanata Medicinskog fakulteta, izgradnja nove zgrade Stomatološkog fakulteta i zgrade Visoke zdravstvene škole. U sklopu prve faze Medicinski fakultet je iz *kreditna Sveučilišta za kapitalna ulaganja* osigurao sredstva za dogradnju zgrade dekanata, potpisao s Arhitektonskim fakultetom ugovor za izradu projektne dokumentacije, te je u fazi ishoda lokacijske dozvole.
- Drugu fazu čini potpuna adaptacija objekata koji se oslobađaju preseljenjem četiriju klinika KBC-a na Rebro, od kojih jedna treba pripasti Stomatološkom fakultetu (zgrada Ortopedije), a druga Medicinskom fakultetu (zgrada Pedijatrija/ Otorinolaringologija/Dermatovenerologija), te djelomična adaptacija zgrade staroga dekanata, zgrada Anatomije/Farmakologije, Sudske medicine i Patologije.
- Posebnu fazu čini izgradnja pratećih sadržaja, a čine ju kongresni i poslovni centar, smještajni kapaciteti, studentski restoran, sportski sadržaji, te parkirališni i garažni prostor.

Zajedničkim naporima i zalaganjem članica Biomedicinskog središta i šire akademske zajednice, podržanih od Vlade Republike Hrvatske, resornih ministarstava i Grada Zagreba, mogla bi u bližoj budućnosti u zelenom jeziku Medveščaka koji svojim vrhom dotiče strogi središte grada, nastati logično organizirana cjelina, čime bi se osigurali uvjeti za nesmetan i optimalan razvitak nastavnog, znanstvenog i stručnog biomedicinskog korpusa.

Marko Mesarić

CENTAR ZA MEĐUNARODNU SURADNJU

Najznačajnije aktivnosti tijekom 2003. godine

- Organizacija i održavanje pete nastavne radionice *Curriculum Development and Leadership* održane u Olimpijskom centru Bjelolasica od 12. do 15. travnja 2003., u organizaciji Harvard Medical International. U programu, namijenjenom ponajprije pročelnicima katedara Medicinskog fakulteta, sudjelovalo je 21 nastavnika (8 pročelnika, 8 delegiranih predstavnika katedara i 5 znanstvenih novaka) Medicinskog fakulteta u Zagrebu i 7 liječnika, budućih nastavnika Medicinskog fakulteta u Mariboru.
- Organizacija, koordinacija i konzalting u pripremi trećeg integriranog modula Medicinskog fakulteta za šestu godinu studija medicine *Racionalna primjena lijekova*, koji se održava od 19. svibnja do 13. lipnja 2003. Kroz četiri specifično strukturirana nastavna tjedna u modulu je angažirano više od 100 nastavnika Medicinskog fakulteta, a za izradu cjelokupnog edukacijskog paketa koji uključuje pripremu kliničkih slučajeva, *hand-outa* za predavanja, vježbe i seminare te priručnika za tutore, kopirano je više od 25,000 stranica.
- Radni boravak Drage Horvata na Sveučilišnoj klinici Eppendorf-Hamburg u sklopu projekta reforme medicinske edukacije za jugoistočnu Europu od 26. do 29. srpnja 2003. na poziv Regionalnog ureda za reformu kurikulumu, koji je osnovan na pod patronatom Rektorske konferencije Njemačke, a na inicijativu prof. dr. sc. Joachima Seitza, koji njeguje dugogodišnju tradiciju suradnje Hamburga i Zagreba. Svrha boravka u Hamburgu bio je prikaz analize medicinskih kurikulumu fakulteta jugoistočne Europe, kao i organizacijske pripreme 3. konferencije Curriculum Reform in South-East Europe, koja će se održati u Zagrebu 3.-5. listopada 2003. Uz dobiven Tempus projekt za 2003. godinu za reformu medicinskog kurikulumu u Prištini, Medicinski fakultet u Zagrebu, uz Medicinski fakultet u Hamburgu, dobiva mogućnost afirmacije kao važan centar koji koordinira i provodi inicijative reforme medicinskih curriculumu u regiji jugoistočne Europe.
- U rujnu 2003. mr. sc. Vesna Degoricija imenovana je pomoćnikom dekana za razvoj kurikulumu radi intenziviranja aktivnosti na uvođenju inovativnih nastavnih obrazaca i kreiranja sustavnog koncepta reforme kurikulumu u sklopu započetog projekta reforme medicinske edukacije s Harvard Medical Internationalom.
- Opsežne pripreme tijekom mjeseca rujna za organizaciju 3rd Curriculum

Prikaz OSCE postaje za sudionike Konferencije

Reform Conference in South-East Europe. Konferencija je održana od 2. do 4. listopada 2003. uz sudjelovanje 11 medicinskih fakulteta iz regije uz 3 pozivna predavača iz Hamburga, Heidelberga i Beča. U tematskom dijelu Konferencije Medicinski je fakultet u Zagrebu imao ključnu ulogu održavši pet referata iz područje reforme i reorganizacije kurikulumu. Drago Horvat je kvantitativnom i komparativnom analizom 17 medicinskih fakulteta prikazao stanje medicinske edukacije u regiji; dr. Rober Likić i studenti Medicinskog fakulteta Luka Bielen, Marina Jukić i Zrna Antunac dali su kritički osvrt na trenutačno stanje medicinske edukacije na Medicinskom fakultetu u Zagrebu iz perspektive mladog liječnika odnosno studenata; prof. dr. sc. Igor Francetić prikazao je organizaciju i pozitivna iskustva zagrebačkog integriranog interkatedarskog modula *Racionalna primjena lijekova*; mr. sc. Vesna Degoricija dala je prikaz organizacije Interaktivne radionice iz nastavnih vještina koja se provodi po harvardskom modelu radi specifične pripreme nastavnika za tutorski oblik nastave i razvoj modula utemeljenih na kliničkim slučajevima (*case-based modules*); prof. dr. sc. Zdravko Lasković prikazao je organizaciju poslijediplomske nastave na Medicinskom fakultetu u Zagrebu s posebnim osvrtom na problem kvalitetne organizacije i izvođenja nastave.

Sudionici 3. konferencije o reformi kurikulumu jugoistočne Europe

Drago Horvat

USPJEH NAŠE NASTAVNE BAZE

Transplantacijski program u KB "Merkur"

KB "Merkur" osnovana je davne 1930. godine kao Sanatorij te se razvijala sve do današnjih dana, kada predstavlja zasigurno jednu od vodećih kliničkih ustanova u našoj zemlji.

Smještena u sjeveroistočnom dije-lu grada Zagreba, iznad Kvaternikova trga, iako manja od ostalih zagrebačkih bolnica, po medicinskom programu koji provodi poznata je i u široj regiji.

Raspoznatljivost Klinike postignuta je ponajviše transplantacijskim programom. KB Merkur je jedina bolnica u RH koja se sustavno bavi transplantacijom jetre, a od ove godine i multiorganskom transplantacijom (gušterača i bubreg) s rezultatima na svjetskoj razini.

Prije pet godina, 1998. godine, mala, hrabra i odabrana ekipa, nakon edukacije, uvježbavanja i priprema u najpoznatijim svjetskim centrima - Parizu, Berlinu i Chicagu, učinila je pravi mali pothvat: prvu transplantaciju jetre u slobodnoj Hrvatskoj. Bio je to veliki trenutak za KB Merkur, ali i za hrvatsko zdravstvo u cjelini, jer je poznato kako je transplantacija jetre najzahtjevnija transplantacija i predstavlja sam vrhunac medicinskog umijeća.

Dosad je u KB Merkur učinjena 61 uspješna transplantacija jetre i 5 multiorganskih transplantacija (gušterača i bubreg), što je broj koji apsolutno zahtijeva respekt, a KB Merkur svrstava u jači regionalni centar. Na tom tragu, a u sklopu Nacionalnog transplantacijskog programa, KB Merkur traži svoje mjesto u budućnosti kao visokospecijalizirana bolnica koja će iskoristiti svoje prednosti male, kompaktne, ali visokostručne ustanove s formiranjem Nacionalnog

Dio transplantacijskog tima KB "Merkur"

transplantacijskog centra, što je u postupku.

Ove smo godine, točnije 21. ožujka, osnovali Udruhu bolesnika s transplantiranom jetrom, ponajprije radi širenja dobrog duha transplantacije, a još više poticanja darivanja organa.

Upravo smo stoga 18. rujna 2003. g. osmislili akciju, odnosno zajednički projekt KB Merkur i tvrtke Auto Zubak, pod nazivom "Budi i ti donor", u sklopu koje je tvrtka Auto Zubak pokazala visok stupanj svijesti pomagajući našoj maloj, ali odvažnoj transplantacijskoj ekipi donacijom automobila koji će služiti za potrebe transplantacijskog programa

"Budi i ti donor" je prikladno ime naše akcije i vjerujem kako će potaknuti ljude da se uključe u donorsku mrežu i time omogućuće šansu za novi

život bolesnicima, a Hrvatsku približe Eurotransplantu.

Kao što sam Vam napomenuo, riječ je o iznimno mladoj i sposobnoj ekipi kirurga, anesteziologa, internista, medicinskih sestara i tehničara i svih drugih koji na bilo koji način pridonose uspjehu transplantacije.

Ipak, spomenuo bih Vam par imena ljudi koji su nosioci programa: kirurzi - dr. Leonardo Patrlj, dr. Branislav Kocman, dr. Ivan Vladić, dr. Stipislav Jadrijević, anesteziolozi - dr. Blaženka Hofman, dr. Denis Mašinović, dr. Maida Buhin, dr. Dražen Matleković, dr. Milica Žmire, internisti - dr. Dinko Škegro, dr. Vesna Čolić-Cvrlje, prim. dr. Slavica Naumovski Mihalić i dr. Mladen Knotek.

Miran Martinac

ŠKOLA NARODNOG ZDRAVLJA "ANDRIJA ŠTAMPAR"

Obnova za budućnost

Škola narodnog zdravlja "Andrija Štampar" osnovana je 1926. godine zahvaljujući inicijativi skupine javnozdravstvenih djelatnika pod vodstvom dr. Andrije Štampara i financijskoj potpori Rockefellerove fondacije. Službeno je otvorena 3. listopada 1927.

Danas je zaštićeni spomenik kulture i predstavlja ne samo arhitektonski vrijedan primjerak svojega vremena, nego i podsjetnik i dokaz ranoga razvoja javnozdravstvene svijesti u ovom dijelu Europe i svijeta.

Već dugi niz godina u zgradi Škole odvijaju se mnoge aktivnosti vezane uz edukaciju stanovništva i zdravstvenih profesionalaca, kao i mnoge javnozdravstvene aktivnosti kojima je cilj poboljšanje kvalitete zdravlja i života ljudi.

S obzirom na to da je građena početkom 20. stoljeća, Škola je poradi lošega građevinskog stanja, zahtijevala hitnu obnovu kao i uređenje i prenamjenu postojećeg prostora.

Krajem 2002. započelo se s prijeko potrebnim projektom adaptacije, rekonstrukcije i dogradnje zgrade Škole.

Projekt podrazumijeva uređenje vanjske fasade i krova, kao i potpuno unutarnje preuređenje. Prema planu, istodobno ne izlazeći iz okvira zgrade, trebalo bi se dobiti 1300 kvadratnih metara novoga prostora, što bi uvelike povećalo funkcionalnost.

Tijekom radova pokazali su se problemi sa statikom zgrade, što je dovelo do promjena u postojećim projektima i izradi novih. Okvirni plan unutarnjeg uređenja podrazumijeva uređenje dosadašnjih, ali i prenamjenu nekih prostora.

U podrumskom dijelu zgrade planira se prostor tehničkih postrojenja i kotlovnice te polivalentni prostor ureda, dvorana i studija sa demontažnim zidovima. Novi prostor dviju informatičkih učionica bit će obogaćen i suvremenom učionicom za udaljena predavanja. U taj dio zgrade proširit će se prostor biblioteke, čiji kapaciteti zahtijevaju dodatno skladište, dok će se u prizemnom dijelu biblioteka proširiti u prostor nekadašnjeg svjetlarnika, koji će biti informatički opremljen za pretraživanje bibliotecnog sadržaja.

U prizemlju će se naći nova porta, dok će prizemlje s višim katovima povećivati lift. U tom dijelu zgrade planiraju se dvije nove, multifunkcionalne kongresne dvorane opremljene svim potrebnim sadržajima, te prostor za druženje prigodom svečanih događanja. Preuredit će se i svi postojeći uredi.

Na drugome katu nalazit će se obnovljeni i opremljeni laboratoriji, dvije manje učionice te uredski prostori. Na prostoru trećeg kata uredit će se dormitorij i restoran, te će se dodatno obogatiti proširenjem terase na dosad neprohodni dio. Kat iznad, osim uredskog prostora predviđen je za još jednu dvoranu.

Tako uređena zgrada moći će udovoljiti potrebama Škole u svim nastavnim aktivnostima, dodiplomske i poslijediplomske nastave, raznim tečajevima i seminarima, za velike međunarodne projekte u području HIV/AIDS-a, zdravstvenog menadžmenta, nepušenja, zdrave hrane.

Zahvaljujući obnovi i uređenju, djelatnici Škole moći će u boljim uvjetima nastaviti misiju Škole i u 21 stoljeću.

Radovi na obnovi Škole u punom su jeku

Natalija Marinković

ŠIRENJE PROGRAMA ŠKOLE ZDRAVLJA

Mreža škola nepušenja

Škola narodnog zdravlja «Andrija Štampar» već drugu godinu zaredom uspješno provodi projekt «Recite DA nepušenju». Broj ljudi koji su čuli za kampanju i upoznati su s akcijama organiziranim u sklopu kampanje dosegno je gotovo 90%, a broj apstinenta stalno se povećava. Na *Dan bez dima* čak 1/3 pušača, tj. fascinantnih 368 000 ljudi nije zapalilo niti jednu cigaretu. Osviještenost građana, o pušenju kao nezdravom i nepotrebnom poroku, dosegla je gotovo maksimalnu razinu. Ipak, svim našim građanima nije bila omogućena jednaka pomoć i potpora pri odvikavanju

U ovoj smo fazi projekta napokon u mogućnosti ostvariti nakanu da se projekt proširi po cijeloj Hrvatskoj, tj. da stručna pomoć i potpora u odvikavanju od pušenja budu jednako dostupne svim građanima. Dosad je samo u Zagrebu tijekom 30 godina djelovala Zagrebačka škola nepušenja, pod stručnim vodstvom prim. dr. sc. Veljka Đorđevića i prim. dr. sc. Nevenke Blažić Čop. U radu Škole nepušenja primjenjivan je modificirani američki program «Breathe free plan to stop smoking», kao kombinacija edukativnog i skupnog psihoterapijskog programa. Polaznici Škole do-

model odvikavanja dok je skupina ta koja mu daje snažnu potporu da uspije u svojoj nakani. Skupni je pristup pokazao bolje rezultate od pristupa terapeut-polaznik.

U lipnju i rujnu 2003. godine educirana je skupina liječnika obiteljske medicine koja je pokazala poseban interes za problematiku pušenja. Nakon provedene edukacije od strane stručnjaka pulmologa, otorinolaringologa, ekologa, psihijataru te obiteljskih liječnika za voditelje Škola osposobljeno je 50 tak liječnika. Svi liječnici su pristupili ispitu znanja te su im uručene diplome kao potvrda njihova stručnog obrazovanja.

Na Svjetski dan srca, 28. rujna 2003., ministar Vlahušić je u Dubrovniku svečano najavio otvaranje Mreže «Škola nepušenja» i time službeno objavio početak rada 53 Škole nepušenja u 23 Hrvatska grada. Sama Mreža će se nastaviti širiti i dalje te se do kraja ove godine planira pokrenuti još 50 Škola nepušenja, a do kraja 2004. dodatnih 100 Škola. Krajnji cilj pokretanja Mreže Škola nepušenja jest da nijedan građanin kome je potrebna stručna pomoć u odvikavanju od pušenja ne mora putovati više od 10 kilometara od mjesta stanovanja do mjesta održavanja Škole nepušenja.

Škole nepušenja je besplatna do kraja godine za sve pušače koji se uključe u program Škole.

Svi pušači zainteresirani za takvu vrstu pomoći pri odvikavanju od pušenja, dobro su došli, a sve informacije o prijavi u Školu nepušenja mogu se dobiti na besplatnoj liniji 0800 2000 37 svaki dan od 8 do 20 sati.

**Marija Posavec,
Dragan Soldo,
Marta Čivljak**

Sastanak bez dima

ju od pušenja. Osim besplatne linije pomoći 0800 2000 37, koja je otvorena od 8 do 20 sati svakoga dana i dostupna svima, nismo bili u mogućnosti osigurati druge oblike pomoći za pušače koji žele prestati a žive izvan Zagreba. Na besplatnoj liniji pomoći nebrojeni su pozivi upućeni s pitanjem: »Kada će Škola nepušenja krenuti i u mom gradu?»

bivali su informacije o učincima cigaretnog dima na tjelesne sustave, savjete o tome kako prestati pušiti i kako se nositi s apstinencijskom krizom, kako biti i ostati nepušač, kakve su mogućnosti supstitucijske terapije i slično. U Školama se primjenjuje kombinacija individualnog i skupnog pristupa polaznicima, jer je svaki pušač jedinstven i zahtijeva vlastiti

MEDICINSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU I HRVATSKI INSTITUT ZA ISTRAŽIVANJE MOZGA

Prvi hrvatski kongres neuroznanosti

Zagreb, 21.- 22.11.2003.

Hrvatsko društvo za neuroznanost HDN, je nedavno osnovano društvo kojemu je glavna svrha educiranje i informiranje svog članstva i javnosti Republike Hrvatske o rezultatima, značenju i korisnosti istraživanja živčanog sustava. Za malu zemlju kao što je naša s ograničenim izvorima novca teško je financijski poduprijeti široku skalu visoko kvalitetnog istraživanja u ovom važnom području bazične i kliničke znanosti. No, Društvo se u kratko vrijeme od osnivanja učlanilo u najvažnije svjetske udruge *Federation of European Neuroscience Societies* (FENS) i *International Brain Research Organisation* (IBRO), te organiziralo i provelo međunarodnu IBRO/FENS ljetnu školu neuroznanosti ove godine u Dubrovniku i Zagrebu. Već drugu godinu, naše Društvo uspješno organizira «Tjedan mozga» u Hrvatskoj u sklopu svjetski koordinirane akcije pobuđivanja svijesti javnosti o utjecaju bolesti mozga na društvo. Budući da je jedan od važnijih zadataka našeg Društva informiranje javnosti o napretku, mogućnostima i korisnosti istraživanja u neuroznanosti, na Medicinskom fakultetu i Hrvatskom institutu za istraživanje mozga je u periodu od 21. do 22. studenog 2003. organiziran **Prvi hrvatski kongres neuroznanosti**, sa glavnim ciljem sagledavanja naših trenutnih potencijala u istraživanju mozga.

Među predavačima na kongresu je bio i direktor HIIM-a, prof. dr. Ivica Kostović

Kongres je u dva dana rada bio podijeljen u tri simpozija koji su obuhvatili teme na području istraživanja hidrocefalusa, moždanog oštećenja i oporavka

te evoluciju ljudskog mozga i ponašanja. Navedene teme su okupile doista velik broj istraživača iz različitih područja neuroznanosti, od onih koji se bave molekularnom biologijom, do kognitivnih neuroznanstvenika, zatim kliničara neurologa, psihijataru i neurokirurga, koji se uz svoj redoviti klinički rad bave i znanstvenim radom, do bazičnih neuroznanstvenika sa Medicinskog fakulteta, Hrvatskog instituta za istraživanje mozga te institucija poput Instituta «Ruđer Bošković».

Plenarni dio kongresa odvijao se na Medicinskom fakultetu, dok su se vrlo živopisne poster-prezentacije radova odigravale na Hrvatskom institutu za istraživanje mozga. Svi navedeni radovi, objavljeni su u indeksiranom časopi-

Sudionici poster prezentacija ispred Hrvatskog instituta za istraživanje mozga

su *Neurologia Croatica*, koju su svi sudionici kongresa dobili kao zbornik sažetaka u sklopu radnog materijala.

Originalnost ovog kongresa je svakako činjenica, kako su kongresu nazočili stručnjaci iz brojnih struka, čiji je interes također blizak modernoj neuroznanosti, poput psihologa, defektologa-logopeda, sociologa i drugih.

Osluškujući pomalo reakcije sudionika skupa, opći je dojam da je ovo prvi susret koji je doista okupio sve aspekte hrvatske neuroznanosti i da se kao takav već puno ranije trebao dogoditi.

Kako je zadatak povezivanja cjelokupne hrvatske neuroznanosti, od osnutka jedna od glavnih smjernica Hrvatskog instituta za istraživanje mozga, ovaj kongres dokazuje da su se ti ciljevi uvelike počeli i ostvarivati bilo preko istraživačkog rada pojedinih grupa na glavnim neurološkim neuropedijatrijskim i psihijatrijskim područjima, putem zajedničkih znanstvenih projekata, ili kroz dodiplomsku i poslijediplomsku nastavu. Samo takav model, koji objedinjuje kliničku i bazičnu neuroznanost, jamči hrvatskoj neuroznanosti ravnopravno mjesto u aktualnim svjetskim neuroznanstvenim trendovima.

Goran Ivkić

MEĐUNARODNA LIJETNA ŠKOLA

»IBRO/FENS International Summer School - Development and Plasticity of the Human Cerebral Cortex«

Dubrovnik/Zagreb, 20.9.-4.10.2003.

Dvije vodeće međunarodne organizacije za istraživanje mozga, International Brain Research Organization (IBRO) i Federation of European Neuroscience Societies (FENS) odabrale su Hrvatski institut za istraživanje mozga i Hrvatsko društvo za neuroznanost za organizatore međunarodne ljetne škole neuroznanosti koja se održala od 20. rujna do 4. listopada ove godine pod naslovom «IBRO/FENS International Summer School - Development and Plasticity of the Human Cerebral Cortex».

U prvom tjednu škole održana su predavanja u Međunarodnom centru hrvatskih sveučilišta u Dubrovniku. Obuhvaćene su ključne teme: razvitak neuronskih veza i sinaptičke funkcije, plastičnost kortikalnih putova, evolucija moždane kore, razvitak pamćenja i kortikalnih funkcija, nadoknada funkcija nakon oštećenja. Poseban naglasak bio je na neurotransmitemskim sustavima u ljudskom mozgu, i to: serotoninom, dopaminskom, acetilkolinom te staničnim mehanizmima epilepsije. Pozvani predavači bili su neuroznanstvenici s poznatih svjetskih sveučilišta i institucija (Karolinska Institute, Stockholm, McGill University, Montreal, INSERM Paris i Marseille, University of Amsterdam i The Netherlands Institute for Brain Research, University of California San Diego, Institute for Experimental Medicine - Hungarian Academy of Science, Budapest).

U drugom tjednu su održani praktični tečajevi u laboratorijima Hrvatskog instituta za istraživanje mozga, a uključivali su: *in situ* hibridizaciju, imunocitokemiju i histokemiju, neuromorfometriju i rekonstrukciju neurona, stadije razvitka embrija i fetusa, Zagrebačku neuroembriološku zbirku, konfokalnu mikroskopiju, testiranje kognitivnih funkcija te digitalnu obradu MRI snimaka i kvantitativnu MRI analizu.

Predavači i polaznici Međunarodne ljetne škole

Školu je pohađalo 26 studenata iz 16 zemalja na postdoktoralnoj razini, tj. na razini naprednog Ph.D. programa iz područja neuroznanosti. Sponzorstvo su prihvatili IBRO i FENS organizacija, te Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske.

U zaključcima s teoretskog dijela škole koje je koordinirao profesor Giorgio M. Innocenti (Karolinska Institute, Stockholm), istaknuto je značenje neuroznanosti u postgenomskoj eri, uloga genetskih mehanizama u kontroli arealne specifikacije moždane kore, uloga kombinirane primjene «neuroimaging» metoda i neurofiziologije, povezanost metoda funkcionalnog oslikavanja

mozga s kognitivnim testiranjem, uloga hipokampalne formacije u razvitku memorije, bitne različitosti između neurotransmitera u fetalnom i odraslom mozgu, razvojna uloga GABA-interneurona, uloga prolaznih fetalnih struktura u plastičnosti mozga, mogućnosti rekonstruiranja i plastičnosti kortikalnih putova te novi trendovi u neuroprotekciji nakon perinatalnog oštećenja.

Jelena Bošnjak

KLINIKA ZA NEUROLOGIJU KB «SESTRE MILOSRDNICE»

Znanstvena i stručna djelatnost

1. Kongres Hrvatskog društva za neurovaskularne poremećaje Hrvatskog liječničkog zbora i 2. Kongres Hrvatskog društva za prevenciju moždanog udara održani su u Osijeku od 16. do 19. listopada 2002., pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravstva RH i poglavarstva grada Osijeka. Predsjednica Kongresa bila je Prof. dr. Vida Demarin.

U Beču je od 26. do 29. listopada 2002. godine održan 6th Congress of the European Federation of Neurological Societies, na kojem su predstavnici Klinike za neurologiju KB "Sestre milosrdnice" pod vodstvom prof. dr. Vide Demarin aktivno sudjelovali prezentirajući postere iz svih područja neurologije.

6. prosinca 2002. godine u Velikoj dvorani Hrvatskog liječničkog zbora u Zagrebu u organizaciji Klinike za neurologiju KB «Sestre milosrdnice» održan je simpozij «Gdje smo u neurologiji 2002.? – Medicina temeljena na dokazima», na kojem su stručnjaci držali izlaganja iz različitih područja neurologije.

Phoenix, USA je bio grad domaćin 28th International Stroke Conference, 2003, na kojem su aktivno sudjelovale i Prof. dr. Vida Demarin i Doc. dr. Vesna Šerić, s Klinike za neurologiju KB «Sestre milosrdnice».

6th International Conference of Stroke i 3rd Conference of the Mediterranean Stroke Society održan je u Monte Carlu, Monaco 12.-15. ožujka 2003. Prof. dr. Vida Demarin bila je članica Znanstvenog odbora Kongresa te predsjedavala nekoliko stručnih skupova. U radu su aktivno sudjelovali predstavnici Klinike za neurologiju KB "Sestre milosrdnice", pod vodstvom prof. dr. Vide Demarin i prezentacijama postera.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred medicinske znanosti organizirala je simpozij *Znanstvene osnove teleneurologije – telestroke model*, koji se održao u palači Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 21. ožujka 2003. godine.

I ove godine je u organizaciji Dana Alliance obilježen *Brain Awareness Week* u cijelome svijetu. Klinika za neurologiju KB "Sestre milosrdnice" uključila se u program organizacijom niza predavanja.

Od 9. do 14. svibnja 2003. godine u Stare Splanj, Republika Češka, održana je *Academy for Young Neurologists European Federation of Neurology (EFNS)*. Nekoliko mladih liječnika Klinike za neurologiju KB "Sestre milosrdnice" aktivno je sudjelovalo u njezinu radu usmenim izlaganjima.

U Dubrovniku je od 14. do 17. svibnja 2003. održan 4. *Hrvatski kongres o aterosklerozu*. Prof. dr. Vida Demarin bila je voditeljica glavne teme Kongresa o prevenciji moždanog udara te članica znanstvenog odbora Kongresa. Djelatnici Klinike za neurologiju KB «Sestre milosrdnice» sudjelovali su na Kongresu i aktivnim prikazom rezultata svojih istraživanja prezentacijom postera.

Od 18. do 20. svibnja 2003. godine održan je 8th Meeting of the European Society of Neurosonology and Cerebral Hemodynamics u Alicanteu. Prof. dr. Vida Demarin aktivno je sudjelovala u radu Kongresa kao članica Znanstvenog odbora te kao predsjedavajuća

stručnom skupu. Djelatnici Klinike za neurologiju KB "Sestre milosrdnice", na čelu s prof. dr. Vidom Demarin aktivno su sudjelovali i prezentacijom postera.

Od 21. do 24. svibnja 2003. godine održan je 12th European Stroke Conference, Valencia. Djelatnici Klinike za neurologiju KB "Sestre milosrdnice", na čelu s prof. dr. Vidom Demarin aktivno su sudjelovali prezentacijom postera.

14. međunarodni poslijediplomski tečaj *Stroke Summer School - Healthy Life Style and Prevention of Stroke* održan je u Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku od 9. do 13. lipnja 2003. godine u organizaciji prof. dr. Vide Demarin. Suorganizatori tečaja bili su Akademija medicinskih znanosti Hrvatske i Hrvatsko društvo za prevenciju moždanog udara. Direktori ovoga međunarodnog poslijediplomskog tečaja bili su: prof. dr. Vida Demarin sa Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. Roman Haberl sa Sveučilišta u Münchenu, prof. dr. Kurt Niederkorn sa Sveučilišta u Grazu, doc. dr. Tanja Rundek sa Sveučilišta Columbia u New Yorku i prof. dr. Zlatko Trkanjec sa Sveučilišta u Zagrebu.

Svjetska neurološka federacija je u sklopu 10th Meeting of the Neurosonology Research Group organizirala u Bad Salzhausenu, Njemačka, Symposium on Acute Stroke, od 4. do 5. srpnja 2003., na kojem su aktivno sudjelovali i predstavnici Klinike za neurologiju KB «Sestre milosrdnice». Prof. dr. Vida Demarin predsjedavala je stručnom skupu, a predstavnici su sudjelovali u prezentaciji postera.

7th EUSI Summer School se ove godine održao u Parizu od 7. do 13. srpnja, a među brojnim sudionicima, mladim neurolozima Europe, bile su i predstavnice Klinike za neurologiju KB «Sestre milosrdnice».

U Helsinkiju je od 30. kolovoza do 2. rujna 2003. godine održan 7th Congress of the European Federation of Neurological Societies (EFNS), na kojem su predstavnici Klinike za neurologiju KB "Sestre milosrdnice", pod vodstvom prof. dr. Vide Demarin aktivno sudjelovali prezentirajući postere iz svih područja neurologije.

Od 11. do 14. rujna 2003. godine u Beogradu je održan 35th Danube Symposium, u čijem radu su aktivno sudjelovali predstavnici Klinike za neurologiju KB "Sestre milosrdnice" prezentacijom postera i usmenim izlaganjima. Prof. dr. Vida Demarin bila je u Izvršnom odboru Simpozija te voditeljica tečaja o Neurosonologiji, s temom Transcranial doppler – noninvasive insight in cerebral circulation.

Prof. dr. Vida Demarin, spiritus movens znanstvenog i stručnog djelovanja u Klinici

Marina Roje-Bedeković

Ultrazvuk u dijagnostici ranog oštećenja mozga

U okviru tečaja "Ultrazvuk u dijagnostici ranog oštećenja mozga", polaznici su upoznali principe ultrazvučne dijagnostike, kao i njezine primjene u intrakranijskoj dijagnostici. Temama tečaja ponajprije je bila obuhvaćena dijagnostika i praćenje ishoda perinatalnog oštećenja mozga novorođenčadi i dojenčadi, kao i hipoksična i hemoragična oštećenja mozga, u kojem području pedijatrije je UZV postao metoda izbora. Usto je prikazana i razvojna anatomija

ljudskog mozga u perinatalnom periodu te perinatalna reorganizacija mozga, koja omogućuje funkcionalni oporavak nakon perinatalnog oštećenja. Uz dijagnostiku oštećenja mozga tečaj je obuhvatio i dijagnostičke mogućnosti ultrasonografije u dijagnostici intrakranijskih malformacija, prenatalne i postnatalne dijagnostike te diferencijalne dijagnostike uzroka makrokranija dojenčadi, hidrocefalusa, subduralnog hematoma, higroma, megalencefalije.

Time su polaznici tečaja upoznali dijagnostičke mogućnosti ove pretrage, ograničenja dijagnostike te indikacije za upućivanje na pretragu i kasnije kontrole.

Agata Maković

SVEUČILIŠNA KLINIKA ZA DIJABETES, ENDOKRINOLOGIJU I BOLESTI METABOLIZMA «VUK VRHOVAC»

Poslijediplomski studij "Diabetology"

Sveučilišna klinika za dijabetes, endokrinologiju i bolesti metabolizma Vuk Vrhovac u okviru svoje nastavne djelatnosti, između ostaloga, organizira međunarodni stručni Poslijediplomski studij "Diabetology". Studij se održava svake druge školske godine na engleskom jeziku te danas ima tradiciju dugu preko 30 godina.

Dosad je u 16 generacija Poslijediplomskog studija iz diabetologija bilo preko 280 polaznika iz različitih zema-

lja sa svih kontinenata, osim Australije, koji su i završili spomenuti studij.

Tečaj trajnog usavršavanja timova obiteljske medicine: "Pristup osobi sa šećernom bolešću"

Od 1994. godine Sveučilišna Klinika Vuk Vrhovac i Medicinski fakultet u Zagrebu održavaju tečajeve trajnog

usavršavanja i kategorije za liječnike i medicinske sestre s temom "pristup osobi sa šećernom bolešću". Uz predavanja stručnjaka vezanim uz novosti u dijagnostici i liječenju šećerne bolesti, većina vremena posvećena je praktičnom radu s bolesnicima, pomagali- ma i u edukativnim radionicama.

Tečaj trajnog usavršavanja magistara farmacije

Sveučilišna Klinika Vuk Vrhovac na poticaj i u suradnji s Hrvatskim farmaceutskim društvom i Farmaceutsko-biokemijskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu od 1998. godine održava tečajeve trajnog usavršavanja magistara farmacije ljekarnika. Dosad je održano 11 tečajeva, kojima je prisustvovalo 648 polaznika iz cijele Hrvatske.

Tečaj trajne edukacije medicinskih sastara

Sveučilišna klinika Vuk Vrhovac od 1995. godine organizira, kao oblik trajne edukacije medicinskih sestara, tečajeve s nazivom "Posebnosti u skrbi osoba sa šećernom bolešću", koje vode prof. dr. Željko Metelko i vms. Milka Rogić.

Tečaj je dosad pohađalo oko 600 sestara i to oko 40% iz općih bolnica 50% iz domova zdravlja (patronaže), te 10% iz domova umirovljenika i kućnih njega.

Željko Metelko i Nikica Car

Predavači i polaznici Međunarodne ljetne škole

"Časopis za medicinu i biologiju" – prvi časopis zagrebačkog Medicinskog fakulteta

Početkom 1945. zagrebački je Medicinski fakultet, u 28. godini postojanja, pokrenuo "Časopis za medicinu i biologiju" s podnaslovom "Acta medico-biologica croatica". To je bio zajednički časopis zagrebačkoga i netom osnovanoga sarajevskoga Medicinskog fakulteta. Predsjednik uređivačkog odbora bio je prof. dr. Ante Šercer, dekan zagrebačkog Fakulteta, a tajnici prof. dr. Vjekoslav Duančić iz Zagreba te prof. dr. Stanko Sielski, dekan sarajevskog Medicinskog fakulteta. Kao urednik naveden je prof. dr. Juraj Körbler iz Zagreba. Profesori Šercer, Körbler i Duančić, uz profesore D. Riessnera, I. Ruždića i L. Thallerera činili su uži izdavački odbor, dok su uz njih u širem izdavačkom odboru bili još profesori M. Budak, B. Dragišić, V. Florschütz, I. Ivančević, Z. Lorković, E. Nežić i B. Špišić iz Zagreba te J. Fleger i M. Gligić iz Sarajeva. Formalni izdavač bio je Hrvatski izdavački bibliografski zavod u Zagrebu, edicija HZČ (Hrvatski znanstveni časopisi), dok se časopis tiskao u Nakladnom zavodu Matice Hrvatske. Časopis je trebao izlaziti 4 puta godišnje te donositi radove iz područja medicine i opće biologije, rasprave o nastavnim problemima te vijesti iz znanstvenog i sveučilišnog života.

Prvi i nažalost jedini broj bio je opsega 106 stranica sa 6 tabli sa slikama. Objavljeno je pet znanstvenih radova: iz anatomije (doc. Zdenko Križan), fiziologije (doc. Vladimir Duančić), oftalmologije (prof. Ante Gradišćić), ftizeologije (dr. Stanko Dujmušić) i kemije (prof. Ibrahim Ruždić i dr. Mihovil Proštenik), jedan stručni rad iz problematike zdravstvenog zakonodavstva (doc. Ante Radočaj) te dvije rasprave o medicinskoj nastavi (prof. Ante Šercer i prof. Juraj Körbler). Članci su popraćeni literaturom i sažetkom na stranom jeziku. U rubrici "Prikazi i ocjene" recenziran je Botteri-Budakov udžbenik "Unutarnje bolesti (I. dio), dok ćemo u rubrici "Vijesti" naći podatke o počecima rada Medicinskog fakulteta u Sarajevu, neke personalne obavijesti i vijesti s domaćih i inozemnih sveučilišta.

Časopis je bio vrlo kvalitetan i doista je šteta što je izišao samo jedan broj. Do pokretanja novoga časopisa "Radovi

Medicinskog fakulteta u Zagrebu" trebalo će proći još dosta godina.

Za proučavanje razvoja zagrebačkog Medicinskog fakulteta najznačajniji je članak tadašnjega njegovog dekana prof. dr. Ante Šercera "O ustrojstvu i zadacima medicinskih fakulteta u Hrvatskoj". Iz njega možemo doznati mnoge korisne podatke. Studij je tada trajao 10 semestara: 4 pretkliničkih i 6 kliničkih. Doduše neposredno prije početka rata Fakultetsko je vijeće odlučilo da se studij, koji je između dvaju svjetskih radova trajao 10 semestara, produži na 12, no zbog potrebe za liječnicima u to ratno doba ostao je petogodišnji studij. Fizika, kemija i biologija polagala se na kraju II. semestra, a anatomija, histologija i fiziologija na kraju IV. semestra. Na klinički dio studija pripuštaju se samo studenti koji su položili sve ispite pretkliničkog apsolutorija, dakle nakon svih odslušenih predmeta, i to pojedinačno kao 13 strogih ispita. Manji, ali obvezatni predmeti, njih 16 ispituju se u sklopu većih: primjerice biokemija u sklopu fiziologije, tuberkuloza u sklopu interne medicine, ortopedija u sklopu kirurgije, stomatologija u sklopu otorinolaringologije itd. Svi strogi ispiti moraju se položiti najkasnije jednu godinu nakon apsolutorija. Nakon toga se piše doktorska disertacija ili teza u smislu prikaza jednog pitanja odnosno nekog problema. Zanimljivo je da se povijest medicine tada predavala i u II. i u X. semestru, dakle na početku (poput Uvoda u medicinu) i na kraju studija. Postojali su još kolegiji, kao npr. Obrtne bolesti (to jest medicinska rada), Temelji upravnog prava, Ustrojstvo zdravstvene službe, Zdravstvene ustanove, Socijalno osiguranje, Deontologija zdravstvenog osoblja.

Medicinski je fakultet tada imao 28 katedara, među kojima i katedru vojne medicine, uspostavljenu baš zbog ratnih okolnosti. Imao je 34 ustrojbene jedinice: 18 zavoda, 15 klinika i Središnju medicinsku knjižnicu (koja doduše tada još nije proradila). Među zavodima zanimljivo je spomenuti postojanje Zavoda za genetiku čovjeka i eugeniku. Nastavno je osoblje sačinjavalo 18 redovitih profesora, 12 izvanrednih, 12 naslovnih iz-

vanrednih, 15 sveučilišnih docenata, 13 privatnih docenata, 2 suplementa, 2 pomoćna nastavnika te 1 počasni profesor (to je bio Sergej N. Saltykow, profesor patološke anatomije).

Do godine 1943. klinička se nastava obavljala (uz iznimku urologije, ftizeologije i infektologije) u klinikama Medicinskog fakulteta udruženima u Kliničku bolnicu, koja je imala oko 1000 kreveta. Velika je zasluga dekana prof. Šercera da je 1943. kliničku nastavu proširio i na ostale zagrebačke bolnice (još oko 3000 kreveta). Tako su u nastavu bile uključene Bolnica milosrdnih sestara (interna - O. Belošević, kirurgija - V. Florschütz, urologija - A. Blašković i Z. Šestić, ginekologija - V. Bazala, ORL - T. Dujmušić, neuropsihijatrija - J. Glaser), Zakladna bolnica Rebro (interna - S. Novak, pulmologija - M. Budak, ortopedija - M. Meštrić, ginekologija - F. Dražančić, ORL - B. Dukić, pedijatrija - O. Seidl, dermatovenerologija - S. Piu-ković, neuropsihijatrija - J. Breitenfeld, stomatologija - J. Kallay, rendgenologija - S. Kadrnka), Državna bolnica na Sv. Duhu (interna - N. Šeparović, kirurgija - J. Benčević, ortopedija - F. Grospić) i Psihijatrijska bolnica Vrapče (Z. Sušić). Svi su oni nosili nastavničke titule: Florschütz, Blašković, Gloser, Bazala, Budak, Breitenfeld, Kadrnka, Benčević i Grospić bili su profesori, a ostali navedeni naslovni docenti.

Valja na kraju spomenuti da su statut, nastavni i ispitni red bili jednaki i za zagrebački i za sarajevski Medicinski fakultet. Potonji je naime osnovan zakonskom odredbom od 27. ožujka 1944., a otvoren ujesen te godine. Istom zakonskom odredbom osnovan je i Medicinski fakultet u Splitu, no on nije stigao biti otvoren.

Vladimir Dugački

Izdavačka djelatnost

U fakultetskoj izdavačkoj djelatnosti pripremaju se tijekom godine elektronske verzije nastavnih tekstova za sve oblike nastave. Uglavnom u suradnji s Medicinskom nakladom iz Zagreba pokrenute su tri biblioteke.

Biblioteke i časopis

Biblioteka Priručnici za poslijediplomsku nastavu

Pokrenuta je za akademsku godinu 2000/2001., kad je pomoćnik dekana profesor Zdravko Lacković dogovorio suradnju s Medicinskom nakladom u stvaranju biblioteke. Dotad ispisivani ili fotokopirani nastavni tekstovi, "šarenog" izgleda, dobili su svoj oblik, redoslijed, ilustracije, prepoznatljivu naslovnicu. Što je najvažnije, priručnici su grafički pripremani u izdavačkoj djelatnosti unutar nekoliko dana od prikupljanja tekstova.

Knjige su zapravo grafički i tehnički uređeni izvorni prilozi predavača na pojedinim tečajevima. To znači da nemaju stručnu recenziju niti jezičnu lekturu. Voditelji pojedinih kolegija mogu te tekstove, kada ih budu smatrali prikladnima, ponuditi u postupak stručne prosudbe putem Povjerenstva za nastavne tekstove.

U Biblioteci je objavljeno devet naslova za akad. god. 2002./2003.

- Struktura, metodika i funkcioniranje znanstvenog rada, ur. Z. Lacković
- Metode molekularne biologije u medicini, ur. D. Šerman, A. Stavljenić
- Biokemijske metode u biomedicinskim znanostima, ur. A. Stavljenić Rukavina
- Morfološke metode istraživanja u biomedicinskim znanostima, ur. Lj. Kostović-Knežević
- Metode istraživanja in vivo i in vitro, ur. D. Batinić
- Elektrofiziološke metode u medicinskim istraživanjima, ur. V. Išgum
- Osobitosti kliničkih medicinskih istraživanja, ur. I. Bakran, D. Ivančević,
- Medicinskoinformatičke metode, ur. Josipa Kern

Biblioteka Mali izborni predmeti

Objavljivanje priručnika za izborne predmete pokrenuo je još 1980-ih godina profesor Nikša Pokrajac, tadašnji prodekan za male izborne predmete. Kako su vremenom Povjerenstvu za male izborne predmete prijavljeni brojni novi naslovi, predsjednik Povjerenstva prof. Anton Šmalcelj dogovorio je s Upravom Fakulteta da se pokrene suizdavačka suradnja i oko ovoga projekta s Medicinskom nakladom. Izdavačka je djelatnost pritom preuzela poslove grafičkog uređenja i računalne pripreme za tisak.

U protekloj su godini u ovoj biblioteci objavljeni sljedeći naslovi:

- S. Kalenić: Mikrobiologija sepse
- Ž. Babić i suradnici: Funkcijske bolesti probavnog sustava
- M. Pečina i suradnici: Športska medicina
- V. Brinar i suradnici: Vrtni mi se
- A. Salihagić i suradnici: Tjelesne tekućine, edemi

Biblioteka Priručnici stalnog medicinskog usavršavanja

Biblioteku je 2002. godine pokrenuo profesor Damir Nemet, pomoćnik dekana za stalno medicinsko usavršavanje. Zamisao je bila jednostavna: iz sredstava koje ostvaruje pojedini tečaj, dakle kotizacija sudionika ili oglašavanja i sponzorstva, platit će se izrada knjige, a pripremu i tisak knjige obavljat će Medicinska naklada u suradnji s referatom za stalno medicinsko usavršavanje i Izdavačkom djelatnošću.

U akad. god. 2002.-2003. Izdavačka je djelatnost sudjelovala u objavljivanju 14 naslova iz ove biblioteke, i to:

- Racionalna primjena lijekova, ur. Igor Francetić

- Oksidativni stres i djelotvornost antioksidansa, ur. V. Bradamante
- Suvremena načela dijagnostike i liječenja bolesti dušnika, ur. D. Jalšovec
- Regionalna anestezija i analgezija, ur. K. Šakić
- Hitna stanja u alergologiji i kliničkoj imunologiji u dermatovenerologiji, ur. J. Lipozenčić
- Politrauma - procjena težine ozljede primjenom ocjenskih ljestvica, ur. J. Turčić, Z. Lovrić

- Trombociti, plazma, granulociti u kliničkoj primjeni, ur. J. Skodlar, V. Majerić Kogler
- Anestezija kardijalnog bolesnika u općoj kirurgiji, ur. I. Husedžinović
- Autotransfuzija i perioperacijsko krvarenje, ur. K. Šakić
- Ultrazvučna oftalmološka dijagnostika, ur. Lj. Henč Petrinović
- Suvremena načela dijagnostike i liječenja bolesti dušnika, ur. Z. Slobodnjak
- Racionalni pristup dijagnostici i liječenju anemija, ur. D. Nemet
- Mehanička respiratorna potpora, ur. V. Majerić Kogler
- Odabrana poglavlja iz dječje otorinolaringologije, ur. Ž. Bumber

Kao i kod biblioteke Priručnici za poslijediplomsku nastavu voditelji imaju mogućnost tekstove s vremenom prirediti i ponuditi na stručnu prosudbu Povjerenstvu za nastavne tekstove.

Časopis Mef.hr

Sljednik Saopćenja, Priopćenja i Glasnika, *Mef.hr* je posljednjih godina u svojim pojavljivanjima koncem godine, u slavljeničkim danima sjećanja na osnutak Fakulteta, nastojao pokazati svu raznolikost i bogatstvo fakultetskog života.

Uglavnom zbog ograničenih ljudskih i novčanih kapaciteta list izlazi svega jedanput godišnje, kao dvobroj, povodom proslave Dana Fakulteta u prosincu. Ipak, taj se dvobroj nastoji ispuniti priložima, tekstualnim i slikovnim, koje od autora uglavnom ciljano doslovce išćupaju urednik ili u njegovo ime tajni-

ca i grafički urednik časopisa. Stoga, zasad u nemogućnosti da pravodobno skupimo priloge za još jedan, ljetni broj, nastojimo svake godine bar svečani, prosinački broj učiniti što zanimljivijim i šarenijim.

Ostale publikacije

U prošloj akademskoj godini u sklopu Izdavačke djelatnosti priređene su i objavljene informativne i prigodne publikacije, i to:

- Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 1017.-2002. (spomenica) (glavni urednik: Marko Pečina)
- University of Zagreb Medical School, academic Profile and educational opportunities (urednici: Slobodan Vukičević i Branko Šimat)
- Student Guide (urednici: Drago Horvat, Davor Ježek i Danijel Međan)

- Program stalnog medicinskog usavršavanja (urednici: Damir Nemet i Mario Cvek)
- Sadržaji malih izbornih predmeta (urednik Anton Šmalcelj).

Uz navedeno u Izdavačkoj se djelatnosti, prema potrebi pružaju usluge fakultetskim radnim jedinicama glede izrade raznih pozivnica, plakata, programa i slično. Također se unutar službe pripremaju sjednice i provodi postupak odobravanja udžbenika u sklopu rada Povjerenstva za nastavne tekstove. O svemu tome više možete pronaći na web-stranici <http://www.mef.hr/ustroj/izdavast/index.html>.

Branko Šimat

www.mef.hr/ustroj/izdavast

Povjerenstvo za nastavne tekstove

Akadska godina 2002./2003.

U ovoj godine je imenovan novi predsjednik Povjerenstva. Zbog odlaska u mirovinu na taj se je dužnosti zahvalio prof. dr. Božidar Vrhovac, koji će zasigurno ostati zapamćen kao jedini predsjednik Povjerenstva za nastavne tekstove koji je uspio do kraja provesti anketu o stanju udžbeničke i uopće nastavne literature na Medicinskom fakultetu u Zagreb. Bar unatrag 20 godina, koliko pamti sadašnji administrativni tajnik Povjerenstva, to je pokušano u još dva saziva Povjerenstva – no s polovičnim uspjehom.

Zadnjih je godina u Povjerenstvu uvelike povećan opseg rada. To govori o očitj motiviranosti fakultetskih nastavnika da napišu nastavni tekst te o sve većoj zainteresiranosti i mogućnosti nakladnika da takvo djelo objave. Sadašnja je predsjednica Povjerenstva, prof. dr. Ana Marušić, uz rutinski dio rada u Povjerenstvu, nastavila rješavati već započeta pitanja položaja autora i njihovih nastavnih tekstova u ustrojstvu Fakulteta te suradnje sa Sveučilištem u Zagrebu. To se ponajprije odnosi na težnju da se što veći broj tekstova namijenjenih za sve oblike nastave na Fakultetu, obuhvati recenzijom. Također se u suradnji sa Sveučilišnim povjerenstvom za znanstveno nastavnu literaturu i nadalje nastoji što bolje odrediti oblike nastavne literature. U sklopu Izdavačke djelatnosti Povjerenstvo je predstavljeno i na fakultetskoj web-stranici, a uskoro će te informacije biti dopunjene i uputama za autore koje se trenutačno usuglašavaju unutar Povjerenstva.

Popis nastavnih tekstova kojima je tijekom protekle godine (od 15. prosinca 2002.), rješenjem Sveučilišnog povjerenstva, odobrena uporaba naziva *sveučilišni udžbenik*.

1. J. Šikić (urednik): Oftalmologija
2. Nola, M. Dominis, S. Jukić, I. Damjanov (urednici): *Pitanja i odgovori za pismeni ispit iz opće patologije*
3. M. Nola, M. Dominis, S. Jukić (urednici): *Patologija za studente medicine s ispitnim pitanjima i odgovorima*
4. B. Vrhovac, B. Jakšić, B. Labar, B. Vucelić (urednici): *Interna medicina, 3.*, izmijenjeno izdanje
5. W. Platzer: *Priručni anatomske atlas* (prevoditelji I. Vinter, D. Jalšovec)
6. G. Cerjan-Letica i sur.: *Medicinska sociologija*
7. N. Čičak (urednik): *Ultrazvuk sustava za kretanje*
8. D. Jalšovec: *Sustavna i topografska anatomija čovjeka*
9. B. Smiljanić: *Traumatologija, 2.*, dopunjeno izdanje
10. F. H. Netter: *Atlas anatomije čovjeka* (prevoditelj i stručni redaktor I. Vinter)
11. M. Halbauer, H. Tomić-Brzac: *Citološko-patohistološki atlas bolesti štitne žlijezde s ultrazvučnim slikama*
12. B. Ćurković, G. Ivanišević (urednici): *Fizikalna i rehabilitacijska medicina*
13. Ž. Bumber, V. Katić, M. Nikšić-Ivančić, B. Pegan, V. Petric, N. Šprem, B. Kekić (urednici): *Otorinolaringologija*
14. Luka Kovačić (urednik): *Organizacija i upravljanje u zdravstvenoj zaštiti*
15. M. Čelić, V. Dorn: *Strabizam i nistagmus*
16. J. H. Rohen, C. Yokochi, E. Lutjen-Drecoll: *Anatomija čovjeka – fotografski atlas* (urednica A. Marušić)

Branko Šimat

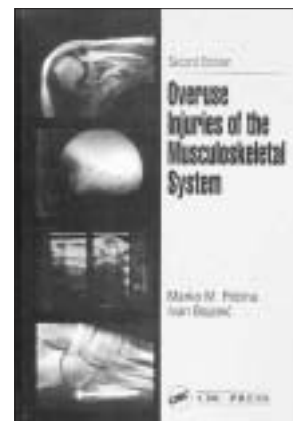
Marko Pećina i Ivan Bojanić

Overuse Injuries of the Musculoskeletal System

2nd edition

ISBN 0-8493-1428-3, 2003. god., opseg 421 str., izdavač: CRC PRESS, format: 18 x 26, tvrdi uvez

Drugo izdanje ove međunarodno prihvaćene knjige, koje se prezentira kao "New Edition of a Bestseller", opisuje preko 50 kliničkih entiteta odnosno sindroma prenaprezanja sustava za kretanje. Na vrlo sistematičan način, i to prema anatomskim lokalizacijama, ali i prema karakteristikama pojedinih skupina, kao što su npr. žene i djece i adolescenti. Opisuje se etiopatogeneza, klinička slika i dijagnostika te liječenje pojedinih sindroma prenaprezanja. Pri tome se ukazuje i na epidemiološke značajke pojedinih sindroma i na mogućnosti prevencije nastanka tih ponajprije bolnih sindroma. U drugom izdanju ove knjige dodana su neka poglavlja, a osobito je obogaćena i osuvremenjena literatura, tako da se u knjizi ukupno navodi 2383 literaturna podatka (reference). Knjiga je namijenjena specijalistima ortopedima, fizijatrima, reumatolozima, radiolozima, neurolozima, specijalistima medicine ra-

da i sporta, ali isto tako je vrlo korisna i za liječnike opće medicine s obzirom na proširenost sindroma prenaprezanja sustava za kretanje u životu modernog čovjeka.

Nikola Čičak i suradnici

Ultrazvuk sustava za kretanje

ISBN 953-176-206-6, 2003. god., izdavač: Medicinska naklada opseg: 164 str., format: 17 × 24 cm, meki uvez

Ovaj udžbenik u 12 poglavlja na pregledan i jasan način, s mnoštvom ilustracija, opisuje cijelo područje primjene ultrazvučne dijagnostike u ortopediji s metodološkoga i kliničkoga stajališta, te daje temeljne upute za načine pregleda osteomuskularnog sustava ultrazvukom. Specifičnost ultrazvuka je u njegovoj rasprostranjenosti u različitim područjima sustava za kretanje i u njegovoj širokoj primjeni kao rutinske kliničke metode kojom se upotpunjuje klinički pregled. Udžbenik je upravo i nastao iz potrebe da studentima i liječnicima raznih specijalnosti posluži kao osnovni, suvremeno koncipiran, udžbenik iz područja osteomuskularnog ultrazvuka.

Miroslav Bekavac-Bešlin, Mario Ledinsky, Aljoša Matejčić,
August Mijić, Lucijan Negovetić

Kirurgija za stomatologe

ISBN 953-176-197-3, 2003. god., izdavač: Medicinska naklada
opseg: 345 str., format: 17 × 24 cm, tvrdi uvez

Autori ovog udžbenika su na sažet, pregledan i jasan način izložili/napisali najvažnije spoznaje iz područja opće kirurgije i pojedinih područja specijalnih kirurgija, uz mnoštvo ilustracija koje olakšavaju učenje.

U sažetom su obliku izneseni opsežni dijagnostički i terapijski postupci ki-

surške obradbe i liječenja. Knjiga je namijenjena studentima stomatologije kao udžbenik, ali je vrlo korisna zbog svoje sažetosti i za studente medicine, te kao priručnik stomatolozima, liječnicima i drugim zdravstvenim djelatnicima.

Gordana Cerjan-Letica, Slaven Letica, Sanja Babić-Bosanac,
Miroslav Mastilica, Stipe Orešković

Medicinska sociologija

ISBN 953-176-203-1, 2003. god., izdavač: Medicinska naklada
opseg: 232 str., format: 17 × 24 cm, meki uvez

Ovaj vrijedan udžbenik je prvi s područja medicinske sociologije napisan na hrvatskom jeziku. Napisala ga je skupina relevantnih autora koji su se znanstveno i pedagoški potvrdili kao znalci u svom području.

Udžbenik je obvezna literatura za studente medicine i stomatologije, a važan izvor znanja za diplomirane liječnike, studente sociologije i studen-

te drugih fakulteta koje profesionalno zanima tematika zdravlja i bolesti, zdravstvenog ponašanja, liječništva, sestrištva, medicine i zdravstva. Gradivo omogućuje potpuno razumijevanje ključnih medicinsko-socioloških koncepata i teorija od kojih je sastavljena medicinska sociologija: uloge, položaji, ponašanje, odnosi, društvena struktura, društvene razlike, profesije itd.

Vrhovac i suradnici

Interna medicina

ISBN: 953-178-553-8, godina izdavanja: 2003.,
izdavač: Naklada Ljevak, broj stranica: 1720, uvez: tvrdi,
format: 20,5x28,5 cm

Interna medicina Treće promijenjeno izdanje. Božidar Vrhovac, Ivan Bakran, Mate Granić, Branimir Jakšić, Boris Labar, Boris Vucelić. "Interna medicina" je namijenjena ponajprije studentima medicine i stomatologije, manjim dijelom i studentima farmacije. Bit će dragocjena liječnicima opće medicine, specijali-

zantima raznih grana kliničke medicine, specijalistima interne, neurologije, kliničke farmakologije, opće medicine, infektologije, te mnogim subspecijalistima za područja "u kojima nisu kod kuće". Knjiga ima oko 1000 crteža i crno-bijelih fotografija koje funkcionalno objašnjavaju tekst.

Borisa Vucelić, urednik

Gastroenterologija i hepatologija

ISBN 953-176-163-9, 2002. god., izdavač: Medicinska naklada
opseg: 1450 str., format: 21 × 27 cm, tvrdi uvez

Ovaj udžbenik premašuje sva dosad, u nas i u inozemstvu, objavljena slična djela.

Ovom se knjigom na najsveobuhvatniji način, prikazuje povijesni razvoj, fiziologija, patologija, patofiziologija, genetika, patogeneza, etiologija, klinička slika, dijagnostika, terapija i prevencija bolesti jednjaka, želuca, crijeva, gušterače, jetre i žučnjaka.

U pisanju knjige sudjelovalo je 69 autora, od toga 19 stranih.

Sva materija je prikazana na suvremenoj razini, s najnovijim podacima i referencama. Tekst je podijeljen u 8 sekcija, i 97 poglavlja. Pisana je na način da je mogu koristiti svi zainteresirani, od studenata preko liječnika opće medicine, specijalista internista, pedijatar, infektologa i kirurga, do subspecijalista adultne i pedijatrijske gastroenterologije.

Posebnu vrijednost knjizi daje sudjelovanje vrhunskih svjetskih stručnjaka iz ovog područja medicine.

Knjizi Gastroenterologija i hepatologija Strossmayerova nagrada

HAZU i Zagrebački velesajam zajednički su dodijelili prestižnu nagradu Josipa Juraja Strossmayera za najuspješniji izdavački pothvat u 2002. godini u kategoriji medicinskih znanosti knjizi urednika Borisa Vucelića GASTROENTEROLOGIJA I HEPATOLOGIJA 1 I 2

Ivo Jajić i Zrinka Jajić

Algodistrofični sindrom

ISBN 953-176-130-2, 2003., izdavač: Medicinska naklada
opseg: 118 str., format: 17 × 24 cm, meki uvez

Ovoga puta autori, naši poznati i priznati stručnjaci, upoznaju liječnike opće prakse i liječnike raznih specijalnosti s algodistrofičnim sindromom, stanjem, odnosno komplikacijom svakog cijeljenja traumatskih upalnih i ostalih procesa lokomotornog sustava.

Višegodišnji rad autora s bolesnicima koji boluju od tog sindroma, rezultirao je ovom monografijom koja sadržava sve bitno opisano u literaturi i koja će pridonijeti boljem poznavanju toga sindroma u našoj literaturi i pomoći pravodobnom uvođenju odgovarajuće terapije.

Čitava građa je podijeljena na ova poglavlja: definicija, nomenklatura, povi-

jesni pregled, epidemiologija, etiologija i patogeneza, patološkoanatomska slika i patofiziološka zbivanja, klinička slika, topografski oblici bolesti, radiološki nalaz, laboratorijski nalazi, pretrage, dijagnostika, diferencijalna dijagnoza, liječenje, klinički tijek i prognoza.

Većina je poglavlja bogato dokumentirana i ilustrirana.

Monografija se preporučuje fizijatrima, reumatolozima, ortopedima, traumatolozima, kirurzima, neurolozima, liječnicima medicine rada, pedijatrima i drugima. Zsigurno će svi čitatelji naći odgovore na brojna pitanja vezana uz ovaj entitet.

KONGRES ZA STUDENTE I MLADE LIJEČNIKE

»ZIMS 3 – Zagreb International Medical Summit«

I ove je godine od 6. do 9. studenog održan 3. po redu kongres za studente medicine i mlade liječnike, popularno zvani ZIMS, u prostorijama Hrvatskog liječničkog zbora. Organizatori *Studentska Sekcija HLZ-a* i *Europska medicinska studentska asocijacija Zagreb (EMSA Zagreb)* okupili su 153 sudionika, od kojih je 34 bilo stranih iz čak 9 europskih zemalja.

Na otvorenju se prisutnima obratio predsjednik Hrvatskog liječničkog zbora prof. dr. sc. Dubravko Orlić te dekan Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Boris Labar. Od pozvanih predavača, skup su uveličali doc. dr. Dragan Primorac, prof. dr. sc. Zdenko Stanec te doc. dr. Vlatka Brumen.

Tijekom tri dana radnog dijela kongresa predstavljeno je 38 znanstvenih radova, a izlaganja i rasprave i ove su godine vođene na engleskome jeziku. Zainteresirani su mogli sudjelovati na dvije radionice; na prvoj je dano puno korisnih informacija kako napraviti dobar i kvalitetan znanstveni rad s ekskluzivnim primjerima iz knjige sažetaka ZIMS-a 3, a voditeljica radionice bila je prof. dr. sc. Ana Marušić uz pomoć dr. sc. Aleksandre Mišak iz «Croatian Medi-

Uspješni organizatori

cal Journal-a». Na drugoj radionici sudionici su se mogli upoznati s osnovama znakovnog jezika u medicinskom smislu te pristupom gluhoslijepoj osobi, uz stručno predavanje djelatnika

Hrvatske udruge gluhoslijepih osoba «Dodir».

Nastavljajući tradiciju prethodna dva ZIMS-a, ovogodišnju nagradu za najbolji znanstveni rad te predavača osvojile su kolege iz Portugala Joana Bordalo i Germano Cardoso, dok je nagradu za najbolji poster osvojila kolegica iz Makedonije Julija Todorova. Od ove godine uveli smo i nagradu za osobu ZIMS-a koju, za razliku od ostalih, dodjeljuje Organizacijski odbor. Ona je pripala kolegi Danielu Machado iz Portugala, budući da je dotični kolega usprkos izgubljenim putnim torbama, bio najveseliji i najzanimljiviji sudionik.

Uz puno stečenog iskustva i novih spoznaja, kongres smo priveli kraju izletom u Samobor i «Eko-selo Žumberak», gdje se uz domaće gastro-specijalitete moglo isprobati i jahanje na 26 predvornih konja ljubaznog domaćina gosp. Željka Milovanovića.

Pripreme za ZIMS 4 su počele, a cilj nam je biti još bolji, kvalitetniji i veći, iako smo i ovim kongresom dokazali da smo ukorak s Europom. Sve informacije o našem kongresu možete pronaći na adresi <http://www.zims.hr>, kao i dio atmosfere s ovogodišnjeg ZIMS-a.

Neki su tijekom predavanja malo "čavrljali"

Nikolina Radaković

<http://www.mef.hr/studenti>

StudMef

Što je STUDMEF?

STUDMEF je kratica za Web-stranicu Medicinskog fakulteta **namijenjenu studentima**. Iako STUDMEF u pravom smislu i nije studentska stranica u njezinu stvaranju i održavanju bitnu ulogu imaju upravo studenti. Naime, pri obnavljanju i preuređivanju cjelokupnog weba Medicinskog fakulteta dobio sam u zaduženje uspostavu i održavanje stranice koja će donositi informacije o studentskim aktivnostima poput studentskih tribina, sporta, djelovanju studentskih udruga i zborna i sl. Međutim, već u nacrtu toga projekta stranica je izrasla u jedan veliki *site* s mnoštvom linkova koji i nisu bili usmjereni isključivo studentima. Ubrzo je stvorena jezgra budućega tima koji je u manje od mjesec dana, radeći danonoćno, ostvario sve postavljene ciljeve. Svečani početak budućeg STUDMEFa bio je 1. listopada 2001. Potom je tim, sastavljen od studenata različitih godina studija, preimenovan u Uredništvo, a stranica je dobila naziv STUDMEF.

Uredništvo StudMefa. Stoje: Tomislav Bruketa, Marjan Jedvaj, Ivan Neretljak, Ana Kopic, Ana Bujan, Tina Buratovic, Natko Beck, Ivo Brozovic, Tin Ehrenfreund. **Čuče:** Lovro Lamot, doc. dr. Mirza Žižak, Alen Babacanli, Miram Pasini

U protekle dvije godine kroz Uredništvo je "prošao" razmjerno veliki broj studenata. Naime, rad u STUDMEFu je prilično zahtjevan jer je potrebno servisirati velik broj stranica. S druge strane novouvedeni turnusni sustav studija postavio je pred studente velike obveze u učenju, što im je ostavilo relativno malo slobodnog vremena. Kako većinu članova Uredništva čine studenti prvih triju godina studija, novi je sustav nastave imao znatan utjecaj na osipanje članstva. Ipak, i uza sve te otežavajućih okolnosti, tijekom protekle dvije godine u Uredništvu je uvijek bilo okupljeno od 7-10 članova. S obzirom na velike planove bilo je jasno da i strukturu Uredništva valja mijenjati, pa je u posljednje vrijeme u STUDMEF uk-

ljučen i veći broj znanstvenih novaka, asistenata i nastavnika Fakulteta. Oni djeluju kao vanjski suradnici STUDMEFa i većim dijelom su uključeni u razvijanje njegova edukacijskog dijela. Danas Uredništvo broji 10-ak aktivnih članova i veći broj suradnika, koji se brinu za uredno funkcioniranje brojnih linkova, kojima se nastojalo pokriti sva područja od interesa studentima i mladim liječnicima.

Što je STUDMEF do sada napravio?

Od svoga začetka do danas STUDMEF je uz uređivanje Web-stranica proveo niz akcija, počevši od organizacije dobrovoljnog darivanja krvi, uspješnih organizacija Dana Sporta 2002. i 2003. godine. Potaknuo je inicijativu za uvođenje Dana Sporta kao službenog dana Medicinskog fakulteta u okviru kojega bi se nagrađivali najbolji medicinari-sportaši (svi članovi Fakulteta, od studenata do nastavnika). STUDMEF je sudjelovao i u organizaciji Liječničkog veleslaloma 2003., a zahvaljujući našoj inicijativi postavljene su kompjuterske "djeteline" na prvome katu. STUDMEF je izradio i prvu virtualnu šetnju po Fakultetu, po čemu je prvi na zagrebačkom Sveučilištu. Napravili smo stranicu s velikim brojem vrlo korisnih i zanimljivih linkova, a postali smo i jedna od najposjećenijih stranica velikog Weba MEFa.

Čemu služi i kako je organiziran STUDMEF?

STUDMEF je zamišljen kao mjesto na kojemu studenti i ostali članovi Fakulteta mogu dobiti korisne informacije o nastavi, mogućnostima uključivanja u znanstvenoistraživačke projekte i pronalaženja odgovarajućih stipendija. Uz tzv. "ozbiljne teme" na STUDMEFu nalaze i linkovi koji studentski život mogu učiniti lakšim, ljepšim i zanimljivijim. Linkova je na STUDMEFu ukupno 19 i oni pokrivaju široko područje interesa studenata i liječnika. Kako STUDMEF ima vrlo dobru suradnju s različitim studentskim organizacijama i udrugama unutar Fakulteta, to su radi njihove bolje promocije na stranicama STUDMEFa postavljeni linkovi koji vode izravno na studentske web-stranice (Studentski zbor, Medicinar, Studentske Udruge i SportMef). Među preostalim linkovima u prethodne dvije godine profiliralo se njih nekoliko koje su izvrsno prihvatili i studenti i od ostali članovi Fakulteta. Posebno mjesto među njima ima *Parliament*, koji djeluje poput kakvog *on-line* Aktualnoga sata parlamenta. Putem Parlamenta studentima je pružena mogućnost da na brojna pitanja koja ih tište vezano uz nastavu i uvjete studiranja, a da ih pritom nemaju mogućnosti neposredno postaviti, dobiju odgovor. *Parliament* su izvrsno prihvatili i fakultetski nastavnici i administracija, tako da je u prethodne dvije godine tek mali broj pitanja ostao neodgovorenim. Vrlo dobar odjek i visoko mjesto posjećenosti zauzima link "*Čuli smo da...*", u kojemu se objavljuju kratki tekstovi vezani uz događanja na Fakultetu te uz novosti u medicini. Posebna su poslastica linkovi: "*Akademski kutak*" i "*Paparazzi kutak*" u kojemu se fotografijama i pri-

godnim tekstovima prate svi važniji događaji na Fakultetu, te link "Diplomand" sa slikama novodiplomiranih na našem fakultetu. *Diplomand* je još uvijek stranica u stvaranju, koja će u svom konačnom obliku sadržavati popis svih diplomiranih na Medicinskom fakultetu te će dati presjek najvažnijih događaja iz područja medicine i s Fakulteta unutar proteklih 86 godina. Atraktivnom se pokazala i stranica "Popis studenata", primarno zamišljena kao mjesto putem kojega će studenti moći pronaći adrese ostalih kolega te s njima stupiti u kontakt u pogledu dobivanja informacija o određenom predmetu, nastavi i/ili ispitu.

Posebno mjesto na STUDMEFu dato je promociji znanstvenog rada, pa je za to kreirana i posebna stranica "Znanstveni projekti". Njom je zamišljeno da se omogući dobivanje informacija o tekućim znanstvenim projektima te o eventualnoj otvorenosti pojedinih projekata za suradnju sa studentima. Istodobno se na stranici objavljuju i tekstovi koji promoviraju znanosti i znanstveni rad, poput tekstova o tome kako i zašto pisati znanstvene radove te što u znanosti znače citiranost, *current contents*, *impact factors* i slični znanstveni izrazi. Stranica "Stipendije i natječaji" namijenjena je svima koji su u potrazi za stipendijama, ali se na njoj se mogu naći i slike i imena najboljih studenata (dobitnika Dekanove nagrade), dobitnika nagrade za najbolju disertaciju u protekloj godini, dobitnika nagrade Zaklade «Čačković» te slike znanstvenih novaka prim-

ljenih u posljednje dvije godine. Na linku "FAQ" (često postavljena pitanja), korisnici će moći naći različite savjete vezane uz natječaje (kako napisati dobar životopis, kako postići što više bodova za natječaje, pa i kako se obučiti i ponašati na intervjuu).

Ove godine planiramo na ovoj stranici obraditi niz tema, od atraktivnih poput transplantacije, kontracepcije, spolno prenosivih bolesti, algoritama za uzimanje statusa i anamneze bolesnicima, do korisnih, poput tema koji su u obveznim udžbenicima slabije obrađena a važne su studentima za usvajanje znanja i ispita.

I na kraju, držim da STUDMEF u potpunosti ostvaruje ideju s kojom je i utemeljen. Najvrednije u njemu je da ga čini dobra i uigrana ekipa sastavljena od studenata svih godina studija te asistenti i nastavnici Fakulteta. Iz godine u godinu na naš fakultet upisuju novi ljudi koji svojim zamislima pridonose kvalitetnijem studentskom životu jer znaju da je puno jednostavnije kada vam netko učini stvari lakšima, pronađe informaciju koju možda ne bi primijetili ili prikaže članak koji vas zabavi. Stoga, ideja vodilja sadašnjoj i nekoj budućoj ekipi studmefovaca jest da STUDMEF bude mjesto gdje će studenti Medicinskog fakulteta moći pronaći korisne i vrijedne informacije koje će im za vrijeme, ali i nakon završetka studija trebati.

Mirza Žižak

OD OVE GODINE

Medicinar na internetu

Medicinar je glasilo studentica i studenata Medicinskog fakulteta u Zagrebu s tradicijom od 1946. godine: već 52 godine informiramo naše kolege o događajima na našem fakultetu, olakšavamo im život objavljujući nastavne tekstove, donosimo im zanimljivosti iz svijeta znanosti, prvenstveno medicine, te pokrivamo gotovo sve događaje iz sporta i kulturnog života naših studenata. Studenti-urednici Medicinara entuzijastički teže stvaranju časopisa koji će biti zanimljiv i dostupan studentima Medicinskog fakulteta, ali i širem čitateljstvu. Za Medicinar pišu i profesori i ostali nastavnici našeg fakulteta, objavljujući popularno-znanstvene i nastavne članke.

Od ove akademske godine Medicinar je u redizajniranom i moderniziranom izdanju izašao na Internetu: Medicinar online na <http://medicinar.mef.hr> sadrži svih pet rubrika koje posjeduje i njegov tiskani papirni original, govori se uz to ponešto i o nastanku i razvitku časopisa, daju upute autorima i onima koji će to postati i omogućava efikasna komunikacija s uredništvom putem *e-maila*. Time smo otvorili vrata za suradnju drugim srodnim udrugama (IFMSA, StudMef, dr.student).

Vjerujemo da naš časopis doprinosi ugledu, kvaliteti i ek-skuzivnosti cijelog fakulteta, naše profesije, kao i države u cjelini, što se potvrđuje i priznanjima i nagradama (Ekspertiza 1998. i Student's Voice više puta).

Uredništvo Medicinara

Zajedno oko Hipokrata - urednici Medicinara Lea Rukavina, Krešimir Radić, Irzal Hadžibegović, Mihael Rudeš, Ana Danić, Mario Sičaja, Pavao Vlahek, Nikolina Radaković, Ana Pagerčić i četvero novih novinara

FOTOREPORTAŽA

Dan športa

Stiješnjen između brojnih temperamentnih navijača događaje je pratio dekan Fakulteta prof. dr. Boris Labar

Sport je nerijetko velika muka

Dan sporta održan je ove godine u prvu subotu lipnja, u organizaciji STUDMEF-a. Dan je posvećen sportu, sportskom druženju i nadmetanju na Medicinskom fakultetu. Uprava Fakulteta načelno je prihvatila prijedlog da se Dan sporta uključi u službeni kalendar godišnjih događanja na Fakultetu. Toga bi se dana održavale sportske priredbe u koje bi bili uključeni svi članovi Fakulteta, od studenata do nastavnika, a istodobno bi se podijelila priznanja i nagrade zaslužnim fakultetskim sportašicama i sportašima koji su u protekloj akademskoj godini postigli iznimne sportske rezultate.

Doc. dr. Mirza Žižak razgledava nagradu za svoj organizatorski trud

A ima i koreografije

Tehnologija je već neizbježan pratilac sporta

Dekana se i ljubi

Prodekan prof. dr. Marko Mesarić u trenucima kad je "široke ruke"

Razgovori fakultetskih sportskih veterana

Šest desetljeća Zavoda za histologiju i embriologiju

Dana 14. studenoga 2003 godine na Zavodu za histologiju i embriologiju održana je proslava obilježavanja šest desetljeća postojanja Zavoda (1943.-2003.). Tom prilikom otvoren je novo preuređeni histološki laboratorij za potrebe nastavnog, stručnog i znanstvenog rada. Nakon šezdeset godina rada u prostorima koji nisu više zadovoljavali osnovnim laboratorijskim uvjetima, članovima Zavoda i njihovim suradnicima omogućit će se stručni i znanstveni rad u laboratoriju koji je preuređen prema suvremenim standardima histološkog laboratorija.

Pozivu su se odazvali mnogi pročelnici katedara sa svojim suradnicima, umirovljeni članovi, bivši i sadašnji demonstratori te brojni prijatelji Zavoda. Predstojnik Zavoda prof. dr. Želimir Bradamante govorio je o članovima i događanjima na Zavodu tijekom proteklog vremena kroz slikovni prikaz iz fotodokumentacije arhive. Prof. Vladimir Dugački, bivši dugogodišnji demonstrator, a

Povijesne crtice izložio je dr. Vladimir Dugački

Susret dvaju naraštaja. Slijeva akademik Anton Švajger, dr. Dinko Mitričić i doc. dr. Srećko Gajović

Svečani je trenutak okupio i fakultetske doajenke prim. dr. Štefaniju Puretić, akademiknju Jelenu Krmpotić-Nemanić i prof. dr. sc. Bosiljku Durst Živković

Domjenak je omogućio nastavak ugodnog druženja

Slijeva: prof. dr. Asim Kurjak, prof. dr. Ljiljana Kostović-Knežević i prof. dr. Eduard Klain (potonji je također bivši demonstrator Zavoda)

Bivši demonstratori Zavoda. Slijeva: dr. Vladimir Dugački, prof. dr. Janko Hančević i predstojnik Zavoda prof. dr. Želimir Bradamante

sada profesor oftalmologije u kratkom je izlaganju prenio neke crtice iz povijesti razvoja histologije i embriologije u Europi. Skup je pozdravio prodekan za gospodarstvo prof. Marko Mesarić zaželjevši uspješan rad i napredak Zavoda. Svim umirovljenim djelatnicima Zavoda kao i suradnicima koji su sudjelovali u osnivanju Zavoda za histologiju i embriologiju u nekadašnjim područnim studijima u Osijeku i Splitu dodijeljene su povelje u znak zahvalnosti za organizaciju stručnog i znanstvenog rada. Nakon službenog dijela slijedio je prigodan koktel dodrodošlice kojega su sponzorirali izvođači radova firme Grga & Melita, Primad doo i Media doo.

Želimir Bradamante

Uzbudljiva godina na Zavodu za fiziku i biofiziku

Članovi Zavoda za fiziku i biofiziku pamtit će 2003. godinu po dugo očekivanom događaju. Prvi put u povijesti Zavoda dopremljen je kapitalni istraživački instrument koji će članovima Zavoda omogućiti znanstvena istraživanja u vlastitom prostoru. Ujedno je to temeljac za osnivanje "Laboratorija za vibracijsku spektroskopiju" u

okrilju Zavoda i mogućnost razvoja zajedničkog istraživačkog rada fizičara i medicinara Medicinskog fakulteta.

Fourier Transform Infrared spektrometar, FTIR, nabavljen je sredstvima Ministarstva znanosti i tehnologije preko znanstvenog projekta prof. dr. sc. Jasminke Brnjas-Kraljević u natječaju za kapitalnu opremu. Po svojim svojstvima

to je vrhunski istraživački instrument, namijenjen prije svega istraživanjima struktura bioloških sistema: biomakromolekula, staničnih struktura, uzoraka tkiva ili sitnih organizama. Spektroskopija u infracrvenom području temelji se na mjerenjima vibracija karakterističnih atomskih skupina. Naš je instrument složen s odgovarajućim djelateljima

Proslava povodom otvaranja Laboratorija za vibracijsku spektroskopiju održana je da bismo prikazali što se sve može s našim instrumentom, ali i da bi se malo družili s onima u čijim smo laboratorijima do sada radili i s onima koji bi možda željeli raditi s FTIR-om.

a) na ulazu Zavoda bilo je pića i kolačića dobrodošlice

b) uz instrument – mr. sc. Maja Balarin, prof. dr. sc. Jasminka Brnjas-Kraljević, prof. Jozo Šutalo (stomatologija)

c) uvaženi gosti: dekan Medicinskog fakulteta prof. dr. sc. B. Labar, prof. dr. sc. J. Herak (Farmaceutski fakultet), prof. B. Rakvin (Institut Ruđer Bošković)

d) sve je završilo na ugodnom ćaskanju prof. dr. sc. Lj. Kostović (Histologija), prof. dr. sc. A. Kirin (naša penzionerka), dipl. ing. P. Pećina (PMF)

Laboratorij za vibracijsku spektroskopiju

snopa elektromagnetskog zračenja i detektorima, tako da radi u području infracrvenog zračenja od 30 do 10000 cm^{-1} . Za poboljšanje osjetljivosti mjerenja u srednjem infracrvenim području, koje je najzanimljivije za biofiziku, dodatno je nabavljen osjetljiviji MCT detektor koji radi na temperaturi tekućeg dušika. Primjenjivost instrumenta na istraživanja različitih sistema proširena je nizom dodataka, primjerice za snimanje u refleksiji s promjenjivim kutom te za snimanje u difuznoj refleksiji, pa dodatak za snimanje s pomoću višestruke totalne refleksije (HATR). Posebno važnu funkcionalnu ovisnost bioloških struktura o temperaturi možemo pratiti snimanjem spektara temperaturnom jedinicom u rasponu

temperatura od 93 do 473 K. Dodatne ćelije omogućuju snimanje i istraživanje tekućih uzoraka. Na natječaju MZT u ljeto 2003. godine dobili smo i sredstva za dodatno proširenje instrumenta za Ramanovu spektroskopiju, što će još više proširiti mogućnosti promatranja bioloških sistema u vodenim otopinama.

Dolazak instrumenta proslavili smo malim domjenkom na koji smo pozvali istraživače koji su nas poduprli u traženjima prema MZT i kolege Medicinskog, Stomatološkog i Farmaceutskog fakulteta koji su izrazili zanimanje za zajednička istraživanja. Nismo zaboravili ni kolege s Instituta za fiziku i Instituta «R. Bošković» u čijim smo laboratorijima radili, a i dalje ćemo raditi neka svoja istraživanja. Nakon upoznavanja sa samim uređajem, razgovarali smo neformalno o planovima. Bilo je to lijepo i veselo druženje i voljeli bismo da se takvo što češće može organizirati zbog sličnih razloga.

Nestrpljenje kojim smo dočekali naš instrument vidljivo je i po aktivnosti istraživanja od njegove instalacije u travnju. Odmah je pokrenuto nekoliko programa. U suradnji sa Zavodom za mikrobiologiju izrađen je studentski rad: "Identifikacija bakterija uporabom FTIR-spektroskopije i umjetnih neuralnih mreža". Dr. med. Krešimir Furković i

dr. med. Vilena Vrbanović, tada studenti 6. godine našeg fakulteta, pod neposrednim vodstvom mr. sc. Ozrena Gamulina i mentorstvom prof. J. Brnjas-Kraljević, na temelju mjerenih spektara različitih bakterija odredili su njihovu pripadnost karakterističnim skupinama. Rad je nagrađen rektorovom nagradom. Istraživanje radnog naslova: Detekcija spermijaških anomalija s pomoću FTIR spektroskopije, u suradnji sa Zavodom za histologiju i Klinikom za dijabetes "Vuk Vrhovac" započeli su student Ognjen Barčot i mr. sc. Maja Balarin. Preliminarna mjerenja utjecaja visoke temperature na štakorske embrije u suradnji s prof. dr. sc. Florianom Bulić-Jakuš sa Zavoda za biologiju prikazana su kao poster na *8th International Biophysics Summer School* u Rovinju 14.-26. rujna 2003. godine. Na kraju moramo spomenuti mjerenja u okviru projekata Zavoda za fiziku i biofiziku koji su odobreni i financirani od MZT RH, a prvi put ih možemo raditi na samom Zavodu.

Jasminka Brnjas-Kraljević
Ozren Gamulin

Akademija medicinskih znanosti Hrvatske, na svečanosti "Dies academicus" održanoj 28. studenog 2003. godine u Hrvatskom liječničkom zboru, dodijelila je naziv LAUREATA AMHZ-e akademiku Marku Šariću, svojem redovitom članu, za njegov osobit doprinos razvitku medicinskih znanosti u Hrvatskoj i promicanju ugleda Akademije.

ČESTITAMO

Uredništvo

PREDSTAVLJANJE KNJIGE I DOBROTVORNA AKCIJA

»Škola plivanja« prof. dr. Matka Marušića

Predstavljanje knjige *Škola plivanja* prof. dr. Matka Marušića 29. listopada o.g. u dvorani "Miroslav Čačković" bio je nesvakidašnji i izniman događaj u životu našeg fakulteta. Predstavljalo se treće književno djelo profesora fiziologije i imunologije, zadržtog znanstvenika kojem je čini se strano svako skretanje sa znanstvene ozbiljnosti i kritičnosti, beskompromisnog i strogog glavnog urednika CMJ. Broj prisutnih daleko je nadmašio skromni uobičajeni posjet redovitih predstavljanja znanstvenih knjiga i nastavnih štiva, režija i izvedba predstavljanja bili su na visokoj medijskoj razini, ali nadasve što je činilo događaj iznimnim bio je osjećaj bliskosti, sveopćeg prijateljstva i dobre volje, koje je knjiga toplinom i neposrednošću proširila na sve nas.

Knjiga je pisana višeslojno. To je zbirka pripovjedaka za djecu, humoreska za odrasle i poduka o odgoju roditeljima, a i djedovima i bakama. Knjiga prenosi toplinu života obitelji Marušić, opisuju demokratske odnose među generacijama, međusobno poštivanje osobnosti u kojoj se vodi stalna borba djece za afirmaciju ličnosti, ali u kojoj roditelji nisu ni pobjednici ni gubitnici, što i jest suština i umjetnost odgoja i skladnog obiteljskog života.

Matka iz njegovih studentskih dana predstavio nam je dekan Fakulteta prof. dr. Boris Labar uz pomoć Marije-Franke, Matkove kćeri, koja je i središnji lik knjige. Literarnu ocjenu prikazao je prof. dr. Zijad Duraković, i sam plodan pjesnik, a izdavača Alfu predstavio je glavni urednik Božidar Petrač. Pjesničke asocijacije i estetski doživljaj knjige izvicali su iz kazivanja prof. dr.

Tomislava Šoške, kirurga, pjesnika, kompozitora, aranžera i izvađača. Svojim osvajačkim basom prof. dr. Šime Mihajlov pročitao nam je dio uvodne priče. Apsolutna zvijezda večeri bila je Marija-Franka, Matkova osmogodišnja kći, kojoj je knjiga i posvećena, "gospodarića srca mačka Grebe, Ane i Matka Marušića" kako reče voditeljica predstavljanja prof. dr. Aida Salihagić. Marija-Franka je dječjom neposrednošću i iskrenošću prikazala kako vidi svoga tatu i utvrdila da ne bi trebao toliko pisati dosadne medicinske knjige.

Umjetnički je doživljaj upotpunila Mira Vlahović, prvakinja opere HNK. Uz nekoliko opernih arija koje je otpjevala, našla se i arija "Daleko me biser mora" iz Male Floramy Ive Tijadrovića, pa je tako bio prizvan i u Matkovu životu nezaobilazni Split. Klavirska je pratnja bio dr. Domagoj Jugović. Aida Salihagić, profesorica i aktualna pročelnica Katedre za fiziologiju, vodila je kroz predstavljanje u stilu medijske zvijezde, više puta naglasivši kako ovo predstavljanje dokazuje da medicina, znanost i umjetnost mogu teći usporedno. Zaista to se

Prof. dr. Aida Salihagić okušala se i kao voditeljica – vrlo uspješno

Dekan s najmlađom i najvećom zvijezdom obitelji Marušić

i pokazalo. Druženje, uz domjenak i zabavnu glazbu dr. Vibora Cerića i grupe Lounge Package bila su prilika za izmjenicu misli i doživljaja.

Predstavljanje knjige nije bio samo doživljaj sklada i ljepote, nego i dobrote, jer je to bila dobrotvoran akcija te je sav prihod od prodaje knjige uložena za opremanje novog Laboratorija za kulturu stanica Zavoda za fiziologiju našega Fakulteta. Od prihoda će se nabaviti centrifuga za taj laboratorij.

Potpisivanje autorskih primjeraka

Na kraju čestitke prof. dr. Matku Mrušiću ne samo na dragoj knjizi nego i na hrabrosti što ju je napisao, jer nije lako pisati o životu vlastite obitelji, a Fakultetu želja da što češće budu prigode u kojima ćemo živjeti zajedničkim obiteljskim životom Fakulteta.

Stjepan Gamulin

Novost iz Međunarodnog odbora urednika medicinskih časopisa

Novi Jedinствeni zahtjevi za rukopise koji se predaju za objavljivanje u biomedicinskim časopisima

Međunarodni odbor urednika medicinskih časopisa (engl. *International Committee of Medical Journal Editors – ICMJE*) izdao je u studenom 2003. nove Jedinствене zahtjeve za rukopise koji se predaju za objavljivanje u biomedicinskim časopisima (engl. *Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals*). ICMJE je poznat i kao Vancouvera skupina, a Jedinственi zahtjevi kao Vancouvera pravila. Jedinственi su zahtjevi općeprihvaćeni u biomedicinskim časopisima, a određuju ne samo načela pisanja znanstvenog rada nego i etička i urednička pitanja publiciranja u biomedicini.

ICMJE je nastao kao mala skupina urednika općemedicinskih časopisa, koja se neslužbeno sastala 1978. godine u Vancouveru, Kanada, gdje je ustanovila temeljna načela oblika članaka koje zaprimaju njihovi časopisi. U suradnji s National Library of Medicine, koja izdaje MEDLINE, razvijen je i standard pisanja referencija u člancima. Vancouvera je skupina izrasla u Međunarodni odbor urednika medicinskih časopisa, ICMJE, koji se sastaje jednom godišnje. Jedinственi zahtjevi potpuno su prerađeni 1997. godine, a današnja prerada je novi pomak u na-

putcima za publiciranje u biomedicinskim časopisima.

U najnovijoj preradi Jedinственih zahtjeva sudjelovao je i naš časopis, *Croatian Medical Journal*, koji je time postao članom ugledne skupine časopisa koji predvode svjetsku biomedicinsku publicistiku. Sljedeći sastanak ICMJE bit će

u Hrvatskoj, 2004. godine – po prvi puta izvan okvira zapadne Europe ili Sjeverne Amerike.

U stvaranju zadnje inačice Jedinственih zahtjeva u svibnju 2003. sudjelovali su sljedeći časopisi i ustanove: *Annals of Internal Medicine*, *Canadian Medical Association Journal*, *Croatian Medical Journal*, *Journal of the American Medical Association*, *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde*, *New England Journal of Medicine*, *New Zealand Medical Journal*, *The Lancet*, *The Medical Journal of Australia*, *Tidsskrift for Den Norske Llegeforening*, *Ugeskrift for Laeger*, te U.S. National Library of Medicine.

Jedinственi zahtjevi objavljeni su na mrežnoj stranici www.icmje.org, a tiskani su i u najnovijem broju časopisa *Croatian Medical Journal* (vol. 44 (6), str. 770-783; ili www.cmj.hr).

Ana Marušić

Obavijest korisnicima Središnje medicinske knjižnice

Otkad je otvorena, novouređena Medicinska knjižnica Rebro privlači veliki broj korisnika. Knjižničnu službu i usluge koncipirali smo tako da se pretežito oslanjamo na informacije objavljene u posljednje tri godine, bilo da su one u papirnatome ili elektroničkome obliku, dostupne mjesno ili na daljinu. Uz nastavnike, liječnike i ostalo zdravstveno osoblje, kojima tradicionalno pružamo informacijsku potporu, Medicinska knjižnica Rebro okrenula se snažno prema studentima, kojima je već sada postala nezaobilazno mjesto u kliničkome dijelu nastave i učenja. Tako je na poticaj studenata produljeno i radno vrijeme knjižnice. Svim korisnicima ona je sada otvorena svaki radni rad od 8 do 22 sata. Korisnici se pri tome u knjižnici mogu služiti sa svom građom i računalima. Za vjerovati je da će se i liječnici i studenti koristiti knjižnicom sve do kasnih sati, jer će jedino tako to imati svoju svrhu i smisao.

BIOETIČKO POVJERENSTVO VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

Radionica za članove etičkih povjerenstava u Republici Hrvatskoj

Na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu održana je od 21. i 22. studenog 2003. godine u Biološkoj dvorani prva radionica za članove etičkih povjerenstava zdravstvenih ustanova u Republici Hrvatskoj. Radionicu je organiziralo Nacionalno bioetičko povjerenstvo za medicinu Vlade Republike Hrvatske. U radu je sudjelovalo 105 članova etičkih povjerenstava iz 60-ak zdravstvenih ustanova u Republici Hrvatskoj. Za sudionike pripremljen je i poseban priručnik pod naslovom «Etika u medicinskim istraživanjima i kliničkoj praksi», u izdanju Medicinske naklade. U programu radionice posebna je pažnja bila posvećena istraživanjima u medicini i postupku analize protokola medicinskog istraživanja, a dio radionice obuhvatio je etičke probleme iz svakodnevne kliničke prakse. Cilj radionice bio je upoznati sudionike s vrsta-

ma, radom, funkcijama etičkog povjerenstva, kao i zakonskom regulativom vezanom uz rad etičkih povjerenstava u Republici Hrvatskoj, ali i u svijetu. Predavanja sudionicima održali su: doc. dr. sc. Tonči Matulić s Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. sc. Biserka Belicza, prof. dr. sc. Božidar Vrhovac, prof. dr. sc. Mirjana Sabljarić-Matovinović, prof. dr. sc. Jadranka Mustajbegović, prof. dr. sc. Boris Labar, doc. dr. sc. Slobodan Lang, prof. dr. sc. Igor Francetić, prof. dr. sc. Slobodan Vukičević, Dragutin Ivanović, dr. med. Ana Borovečki dr. med., s Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, potom dr. sc. Dubravka Šimonović iz Ministarstva za vanjske poslove Republike Hrvatske, te prof. dr. sc. Jugoslav Bagatin s Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu.

Ana Borovečki

Prvi hrvatski kongres preventivne medicine i unapređenja zdravlja

Pozdravna riječ predsjednika kongresa dr. Slobodana Langa

Uloga i misija hrvatskog javnog zdravstva - preventivne medicine, zaštite i unapređenja zdravlja je zalaganje za zdravlje svih, svakog dana, svugdje u Hrvatskoj. Često upravo kada je zalaganje za zdravlje najjače i najuspješnije (osiguranje pitke vode, cijepljenje, sprečavanje SARS-a, rano otkrivanje bolesti, sprečavanje zagađivanja, zaštita zdravlja Pape i svih s kojima se susreo) javnost niti ne zna da ono radi za nas. Mnogi u Hrvatskoj nisu dovoljno svjesni, upoznati i uključeni s ogromnim radom i potrebom očuvanja i unapređenja zdravlja u Hrvatskoj.

Danas u Hrvatskoj želimo stvarati Lijepu zemlju - Dobrih ljudi. Zbog toga uvodimo redoviti kongres Preventivne medicine i unapređenja zdravlja kao izraz trajnog opredjeljenja da zdravlje postane jedan od vodećih izazova za Hrvatsku 21. stoljeća.

Zdravlje je izazov, jer želimo da u Hrvatskoj nitko ne bude suvišan: da se rađaju djeca, da mladi budu potrebni, da se radom razvija i da su stariji bogatstvo zajednice.

Zdravlje je izazov jer treba brinuti o okolini u cijeloj Hrvatskoj. Zdravlje je izazov jer to može biti najvredniji proizvod Hrvatske. Hrvatska - zemlja zdravlja za cijelu Europu.

Da bi se ovi ciljevi ostvarili treba,

- povećati uloge javnog zdravstva u gospodarstvu i politici Hrvatske,
- povećati javnu svijest o povezanosti zdravlja i zajednice,
- unaprijediti zastupljenost zdravlja u medijima,
- podići socijalno značenje i priznanje za doprinos zdravlju,
- razviti partnerstvo za zdravlje.

MEMORIAL SYMPOSIUM NIKOLA ŠKREB (1993-2003)

Experimental Mammalian Embryology at the Turn of the Century

Predstojnica Zavoda prof. dr. Floriana Bulić-Jakuš i jedan od sinova akademika Škreba prof. dr. Franjo Škreb

24. studenog 2003.

programme

<p>Floriana Bulić-Jakuš Department of Biology, School of Medicine, Zagreb: 14.00-14.10 Opening remarks</p> <p>Draško Šerman Department of Biology, School of Medicine, Zagreb: 14.10-14.30 "Why the mammalian embryo?"</p> <p>Anne McLaren The Wellcome Trust/Cancer Research UK, Cambridge, UK: 14.30- 15.15 "Mouse primordial germ cells and stem cells"</p> <p>Davor Solter Max-Planck Institute of Immunobiology, Freiburg, Germany: 15.15-16.00 "Molecular control of oocyte to embryo transition in mouse"</p>	<p>Andrzej K. Tarkowski Department of Embryology, University of Warsaw, Poland: 16.30-17.15 "Flexibility and patterning in early mammalian development: a never ending story of approaching the truth"</p> <p>Anton Švajger Božica Levak-Švajger*, Department of Histology and Embryology, Department of Biology*, School of Medicine, Zagreb: 17.15-18.00 "Revealing the developmental potential of the epiblast in rat and mouse"</p> <p>Ivan Damjanov University of Kansas, Kansas City, USA: 18.00-18.45 "Teratocarcinoma—a borderland between developmental biology and pathology"</p> <p>Organizers F. Bulić-Jakuš, D. Solter, D. Šerman, M. Dominis, J. Sertić</p>
--	--

Simpozij je vodila prof. dr. Floriana Bulić-Jakuš

Učenici i suradnici akademika Škreba. Slijeva: A. Švajger, I. Damjanov, M. Pečina, D. Solter, Anne McLaren i D. Šerman

FAKULTET I KLINIČKI BOLNIČKI CENTAR ZAGREB OSNOVALI

Centar za funkcionalnu genomiku

Ubrzani razvitak na području genomike, omogućen dostignućima *Human Genome Project* i potpunim očitanjem humanoga genoma, otvorili su znanstvenicima znatne mogućnosti za daljnje razjašnjavanje složenih mehanizama funkcionalnog ravnovjesja bioloških sustava. Primjena moćnih, visokopropusnih genomskih tehnologija razvija se ubrzanim korakom te stoga sve vodeće istraživačke ustanove uspostavljaju centre za genomiku, što je već dovelo do revolucije u poimanju molekularnih mehanizama uključenih u normalne i patološke procese u ljudskom tijelu.

Stoga su Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Klinički bolnički centar Zagreb osnovali Centar za funkcionalnu genomiku, čiji je

glavni cilj promicanje translacijskih istraživanja udruživanjem bazičnih i kliničkih medicinskih znanstvenika te pružanje znanstvene edukacije za novu generaciju istraživača u području funkcionalne genomike i molekularne biologije. Valja naglasiti da će Centar ostvarivati i značajnu znanstvenu suradnju s Harvard Medical School što će uvelike pridonijeti kvaliteti istraživanja koja će se provoditi u sklopu Centra.

Voditelj Centra bit će Dimitri Krainc, a značajnu će ulogu u vođenju Centra imati i Znanstveni savjet, sastavljen od najeminentnijih znanstvenika iz Svijeta i Hrvatske, među kojima valja istaknuti dobitnike Nobelove nagrade Kary Mullis i Joseph E. Murray.

Novouređene prostorije Centra za funkcionalnu genomiku

Savjet Centra za funkcionalnu genomiku:

Prof. dr. sc. Dimitri Krainc (v.d. voditelja Centra, član po položaju)
 Prof. dr. sc. Boris Labar
 Prof. dr. sc. Josip Paladino
 Prof. dr. sc. Ana Stavljenić Rukavina
 Prof. dr. sc. Slobodan Vukičević
 Prof. dr. sc. Joseph E. Murray, med. dr.
 Dr.sc. Kary Mullins
 Prof. dr. sc. Roderick Jensen
 Prof. dr. sc. Steven R. Gullans
 Dr. sc. Radan Spaventi

Uređaj za analizu genskog izražaja (microarray) tvrtke Affymetrix

Svečano otvorenje Centra za funkcionalnu genomiku održat će se 17. prosinca 2003. godine, u sklopu proslave Dana Medicinskog fakulteta, kada će prof. Dimitri Krainc održati prigodna predavanja. Također će biti organizirano i razgledavanje novouređenih prostorija Centra u zgradi uprave KBC-a Zagreb, Šalata 2.

Fran Borovečki

mef.hr

Vlasnik i izdavač

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU –
 MEDICINSKI FAKULTET
 Šalata 3b, 10000 Zagreb

Glavni urednik

Marko Pečina

Urednici

Igor Aurer, Darko Bošnjak,
 Boris Brkljačić, Marko Duvnjak,
 Ozren Gamulin, Sanja Kupešić,
 Branko Šimat,
 Mladenka Vrcić-Keglević,
 Mirzet Žižak

Grafički urednik

Branko Šimat

Tajnica Uredništva

Rosa Zrinski
 e-mail: rosa@mef.hr

Adresa Uredništva

Medicinski fakultet
 Šalata 3b, 10000 Zagreb
 Telefon: 45 66 887, 45 66 888
 Telefaks: 45 66 711
 e-mail: bsimat@mef.hr

Grafička priprema

DENONA d.o.o.,
 Zagreb

Tisak

Medicinska naklada,
 Zagreb

ZAKLADA "MIROSLAV ČAČKOVIĆ"

Podijeljene potpore mladim istraživačima

20. studenog 2003.

Zaklada Miroslava Čačkovića, osnovana s ciljem nastavnog, znanstvenog i stručnog usavršavanja znanstvenih novaka, istraživača i asistenata, proslavila je svoj drugi rođendan. I ove godine održan je skup u dvorani Miroslava Čačkovića na kojemu su korisnici novčane potpore ukratko prikazali svoje rezultate. Unatoč preko 300 poslanih poziva, kao i prošle godine, njihovoj je prezentaciji prisustvovao mali broj nastavnika i suradnika Medicinskog fakulteta.

U akademskoj godini 2002/2003 kao novčana potpora dodijeljeno je ukupno 128.398,72 kn, a dobili su ih sljedeći mladi istraživači:

1. Fran Borovečki, dr. med., mlađi asistent na Zavodu za anatomiju. Potporu je dobio za sudjelovanje na »30th European Symposium on Calcified Tissues« u Rimu, Italija.
2. Kristina Fišter, dr. med., znanstvena novakinja u časopisu Croatian Medical Journal. Potporu je dobila za usavršavanje na kongresu Europske udruge znanstvenih časopisa u Bathu, te u uredništvu British Medical Journala u Londonu, Velika Britanija.
3. dr. sc. Danka Grčević, viši asistent na Zavodu za fiziologiju i imunologiju. Potporu je dobila za znanstveno usavršavanje u Oxfordu, Velika Britanija.
4. mr. sc. Željka Krsnik, asistent na Hrvatskom institutu za istraživanje mozga, s radnim mjestom na Zavodu za neuroznanost. Potporu je dobila za znanstveno usavršavanje na «Istituto Scientifico San Raffaele» u Milanu, Italija.
5. Ivan Krešimir Lukić, dr. med., asistent na Zavodu za anatomiju. Potporu je dobio za znanstveno usavršavanje u Oxfordu, Velika Britanija.
6. mr. sc. Đurđica Lazić asistent na Katedri za obiteljsku medicinu. Potporu je dobila za sudjelovanje na sastanku Europske radne grupe

Mladi istraživači okupljeni nakon prikaza svojih rezultata

- pe za istraživanje u općoj medicini u Ankari, Turska.
7. Zlata Ožvačić, dr. med., znanstveni novak na Katedri za obiteljsku medicinu. Potporu je dobila za sudjelovanje na sastanku Europske radne grupe za istraživanje u općoj medicini u Ankari, Turska.
8. mr. sc. Daria Pašalić, znanstvena novakinja na Zavodu za kemiju, biokemiju i kliničku kemiju, na projektu prof. dr. sc. Ane Stavljenić – Rukavine. Potporu je dobila za sudjelovanje na 15. Europskom kongresu kliničke kemije i laboratorijske medicine u Barceloni, Španjolska.
9. dr. sc. Nives Pećina – Šlaus, docentica na Zavodu za biologiju. Potporu je dobila za sudjelovanje na «8th European Winter Oncology Conference» u Flimsu, Švicarska.
10. Petra Šimić, dr. med., znanstvena novakinja na Zavodu za anatomiju, na projektu prof. dr. sc. Slobodana Vukičević. Potporu je dobila za sudjelovanje na «30th European Symposium on Calcified Tissues» u Rimu, Italija.
11. Katarina Štingl, dipl. ing., znanstvena novakinja na Katedri za urologiju. Potporu je dobila za sudjelovanje u radu 17th European Histocompatibility Conference u Baden-Badenu, Njemačka.

Čestitajući još jednom svim dosadašnjim dobitnicima novčane potpore pozivam sve znanstvene novake, istraživače i asistente Medicinskog fakulteta mlađe od 40 godina da se natječu za dodjelu sredstava.

Marko Mesarić

Akademik Ljubomir Čečuk

Omiš, 24. 3. 1920. – Zagreb, 9. 8. 2002.

Dana nam je sposobnost i mogućnost sjećanja i pamćenja prošlosti te njezino vrednovanje i iz nje pisanje povijesti, spašavajući tako vrijednosti od zaborava. Poznavanje prošlosti pomaže nam u promišljanju budućnosti, za kritičko prosuđivanje i donošenje pravednije procjene za naš stav prema svakodnevnoj praksi, prema nama samima te ćemo se tako lakše braniti od svih mogućih pogrešaka.

Akademik Ljubomir Čečuk svojim je radom i djelom slijedio suvremenu medicinsku misao, izgradio urološku školu u Hrvatskoj i oblikovao temelje nastave i razvitka struke. Tako ostaje zapamćen kao znamen svojega vremena i generacije. Njegova ostvarenja predstavljaju dio struke i znanosti i ostaju izvorom daljnjem napretku misli i stvaranja, kao međaš kojem se vraćamo u vrijeme traženja puta i donošenja odluka.

Studij medicine završio je u Zagrebu 1946. godine. Radio je u Zavodu za patologiju i patološku anatomiju Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U početku njegova radnog puta bilježi se kirurška klinika u Skopju te urološka klinika u Beogradu. Završio je specijalizaciju iz urologije 1951., a iz kirurgije 1954. godine. Tada je postao voditeljem Urološkoga odjela na Rebru. Slijedili su naslovi doktora znanosti, docenta, izvanrednoga i redovitog profesora na Katedri za kirurgiju Medicinskoga fakulteta.

Pod njegovim vodstvom 1970. godine počinje osamostaljenje Klinike za urologiju, kojoj je predstojnik od osnutka. Osnivanje Klinike za urologiju značilo je ostvarenje ukupnoga programa moderne urologije s transplantacijom bubrega. U godinama naporna i predana rada stvorio je uvjete i podlogu za ostvarenje urologije europskih standarda. Nadilaženjem okvira klasične urologije, akademik Čečuk omogućio je razvitak kirurških metoda liječenja bolesti nadbubrežnih i paratiroidnih žlijezda, renovaskularne kirurgije te radikalne kirurgije u urološkoj onkologiji i stvorio pretpostavke za primjenu najsuvremenijih minimalno invazivnih zahvata u urologiji.

Na tom zahtjevnom putu valjalo je organizirati dijalizu bolesnika s kroničnom renalnom insuficijencijom, organizirati zavod za histokompatibilnost, educirati liječnike koji će pratiti i

liječiti bolesnike s kroničnom renalnom insuficijencijom te voditi imunosupresiju u bolesnika s transplantiranim bubregom. Na kraju bilo je potrebno riješiti sve kirurške aspekte transplantacije koji su u toj sredini ipak bili novi. Eksperimentalni program eksplantacije i transplantacije bubrega, dugotrajno njegovan i izgrađivan, osnova je i današnjega transplantacijskog programa. Govorio je kako medicinska skrb mora biti optimalna, uz najviše standarde, bez obzira na zdravstveni, financijski i ekonomski sustav.

Akademik Čečuk posjećivao je i boravio u najuglednijim europskim i svjetskim institucijama, vodio svoje učenike i slao ih u najuglednija izvorišta medicinske struke i znanosti. Uvijek je u tome uspijevaao, ali se i vraćao, da okupi oko sebe studente i liječnike. Sve ih je inspirirao svojim zanosom za napornim i predanim radom. Govorio je: "Vi morate steći znanje i sposobnosti, to znanost i medicina od vas traže. Samo tako možete opravdati dato vam povjerenje da budete čuvari zdravlja naroda." Ponavljao je: "Svakom čovjeku koji je došao tražiti vašu pomoć napravite sve, sve što znanost može a medicina dopušta."

Tako je akademik Čečuk boravio kod profesora Ciberta u Urološkoj klinici Medicinskoga fakulteta u Lyonu te kod profesora Mallet-Guya na tamošnjem Odjelu eksperimentalne kirurgije, kod profesora Couvelairea u Parizu, u Urološkoj klinici prof. Brosiga u Berlinu, zatim na Northwestern Universityju u Chicagu te na Odjelu za transplantaciju Sveučilišne bolnice u Madisonu, SAD. To je tek malen dio njegovih studijskih boravaka; daljnje bi nabranje obuhvatilo gotovo sve vodeće europske urološke ustanove. Ipak, valja napomenuti kako je akademik Čečuk njegovao srednjoeuropsku tradiciju.

Suradnja s Medicinskim fakultetom u Milanu, s prof. Mallanom, pa suradnja s centrom *Scandiatransplanta* u Aarhusu, studijski boravci naših liječnika i brojni posjeti prof. Kissmayera, prof. Fieldborga, govore o zamahu i zanosu u nastajanju nove vrijednosti i sadržaja.

Gosti Urološke klinike na Rebru bili su najugledniji urolozi toga vremena (Beltzer, Brasig, Hoenfeller).

Veliki ugled koji je profesor imao pokazuje i broj specijalizanata koji su dolazili učiti i stajati "iza leđa" u operacij-

skim dvoranama njegove klinike. Tu je u miru nalazio sebe. Volio je kirurgiju i njegovi su potezi skalpela čuvali i vraćali funkciju, formu i život.

Akademik Ljubomir Čečuk bio je dugogodišnji pročelnik Katedre za kirurgiju Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Godine 1981. osnovao je Katedru za urologiju i postao njezinim pročelnikom. Na taj način potvrđena je cjelovitost i neovisnost urologije, s diplomskom i postdiplomskom nastavom.

Kao dekan zagrebačkoga Medicinskoga fakulteta posebnu je pozornost posvetio unapređenju nastave. Utemeljio je studij medicine u Osijeku i Splitu te začetke nastave na engleskom jeziku za strane postdiplomante. Uz to je organizirao i vodio Kiruršku službu Instituta za tumore i slične bolesti u Zagrebu te omogućio otvaranje Urološke klinike u današnjoj Kliničkoj bolnici Sestara milosrdnica.

Pokrenuo je i zahtijevao vrednovanje objavljenih publikacija po međunarodnoj citiranosti i indeksiranju. Bili su to pomaci u nastavi, struci i znanosti koji su slijedili najviše kriterije suvremene medicine.

Godine 1981. postao je članom Akademije znanosti i umjetnosti. Iste godine imenovan je dekanom Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Primio je *Nagradu grada Zagreba* te Na-

gradu za životno djelo. Bio je članom Svjetske i Europske udruge urologa i predsjednikom nacionalnih kirurških i uroloških udruženja.

Primio je brojna priznanja, odličja, nagrade i izraze zahvalnosti za rad, ne samo na području medicine, već za cjelokupni opus za boljitak društva i pojedinca.

Visoki kriteriji koje je zahtijevala struka, nastava i znanost i sva težina zadatka koje je obavljao nisu blijedili srdačnost i pažnju prema suradnicima, a osobito prema bolesnicima. Bio je liječnik i to je u potpunosti prožimalo njegovu osobnost.

Duboke su bile njegove rane od bodlji života. Sve je podnosio dostojanstveno, zračeci još većom ljudskosti i dobrotom. Davao je sve. Vodila ga je ljubav. Radeći u vrijeme kada nije bilo dostatno znati,

željeti i htjeti a da ne budeš ostavljen sam, nepotreban, medicina mu je bila i ostala bit i štit, štoviše, i nezaobilazan smisao koji ublažava strahove i strepnje čovječanstva. Tim putem vodio je svoje suradnike na putu ostvarenja cilja.

Kada nas ispuni sjećanje na silinu njegovu stvaralaštva ili kada nam pak zarumeni savjest radi straha od zaborava – pitat ćemo se jesu li naše procjene i naša mjerila dovoljna za ispunjenje njegovih očekivanja; može li naše viđenje dozvati odobravanje i blagoslov velikoga meštra koji je stvarao i oblikovao suvremenu hrvatsku urološku kirurgiju i medicinsku misao.

Bolest koja ga je shrvala nije bila obazriva: nemilosrdno ga je udaljila od nas.

Naša posljednja šetnja bila je dugim hodnikom na Rebru, od njegove sobe u Klinici za urologiju na istoku do zadnjih

vrata na Odjelu za plastičnu kirurgiju Kirurške klinike na zapadu zgrade. Išli smo ruku pod ruku kroz sve odjele u kojima je davno ranije započeo svoj put. Na povratku, kad je već umoran sjeo i popio ponuđenu kavu, rekao je: "Hvala Vam, osjećam se čovjekom.". Kad je otišao, nije se više vratio.

Zato ću ponoviti riječi koje sam izgovorio na njegovom ispraćaju tih vrelih ljetnih dana: isto kolovoško sunce žarilo je kad smo ga očiju punih suza ispratili iz Zagreba i kad je pokopan u Omišu; plakali smo - a ista su zvona zvonila, zvona njegove domovine Hrvatske. Neka mu sivi kamen hrvatske Dalmacije bude nježan, a šum mora pjesma majke.

Zvonimir Mareković

Doc. dr. sc. Ninoslav Pirker

1958. – 2002.

«Dobar liječnik mora imati dovoljno vremena za svakog bolesnika»

Thomas Sydenham

Naš dragocjeni suradnik i svima predani prijatelj *doc. dr. sc. Ninoslav Pirker* rodio se 15. kolovoza 1958. godine. Osnovnu školu i gimnaziju pohađao je u Zagrebu i maturirao je 1977. godine, a potom se upisao na Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i diplomirao kao prvi u generaciji 27. svibnja 1982. godine. Već tijekom studija se isticao kao uspješan student pa je izabran za demonstratora u Katedri za histologiju i embriologiju, a istodobno je u sklopu međunarodne razmjene odabran za višemjesečni studijski boravak u vodećim Njemačkim klinikama.

Po završetku studija i obvezatnog liječničkog staža položio je državni stručni ispit i gotovo četiri godine je radio u službi Stanice za hitnu medicinsku pomoć u Zagrebu, što je uvelike pridonijelo njegovu razvoju u izvanrednog liječnika višestrane medicinske naobrazbe. Lipnja 1987. godine započeo je specijalizaciju iz neurokirurgije u Klinici za neurokirurgiju Medicinskog fakulteta u Kliničkome bolničkom centru Zagreb. Istodobno je upisao i poslijediplomski studij «Neurologija», a Znanstveno-nastavno vijeće Medicinskog fakulteta

izabire ga u zvanje istraživač-suradnik. Slijede godine neurokirurške izobrazbe i specijalistički ispit iz neurokirurgije, 1991. godine. Magistarski rad «Opravdanost dekompresijske kraniotomije u ozljeđenika s opsežnim kranio-cerebralnim ozljedama» obranio je 1996. godine, a Znanstveno-nastavno vijeće Medicinskog fakulteta izabralo ga je asistentom za predmet Neurokirurgija.

Dugogodišnja istraživanja okrunjena su doktorskom disertacijom «Endoskopski potpomognuta mikrodissektomija», koju je obranio 2001. godine, a nakon provedenog habilitacijskog postupka Znanstveno-nastavno vijeće Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu izabralo je dr. sc. Ninoslava Pirkeru za docenta za predmet neurokirurgija.

Poradi stručnog usavršavanja dr. Pirker je već tijekom specijalizacije, napose kao specijalist, i po nekoliko puta godišnje boravio na usavršavanjima u inozemnim neurokirurškim ustanovama. Mladi je neurokirurg koji izvrsno govori engleski, njemački i talijanski, bio rado prihvaćen u Ljubljani, Berlinu, Beču, Münchenu i Hannoveru, u Engleskoj, te u SAD. Tijekom boravka u tim uglednim

svjetskim ustanovama, dr. Pirker je i usvajao nove postupke operacijskog liječenja, a svugdje je uspostavio blisku suradnju.

U našoj se Klinici dr. Pirker posebice posvetio kirurgiji mozgovnih krvnih žila te minimalno invazivnih i endoskopskih neurokirurških zahvata, a napose spinalnoj neurokirurgiji i neurotraumatologiji. Čovjek svestrane naobrazbe i kulture, štovatelj Beethovena, Brahmsa, i Gershwina, mislilac i dijalektičar imao je upornost u radu i usavršavanju. Razvio se u izvanrednog kliničara, dijagnostičara i operatera kojemu nije manjkalo strpljivosti provesti sate uz bolesnika, popodneva i večeri za operacijskim mikroskopom. Osjećao je tiho zadovoljstvo u tom napornom radu koji je postao sastavnim dijelom njegove osobnosti.

Imao je naš Ninoslav plemenito ljudsko srce. Unatoč brojnim dužnostima, ponajprije je iskazivao ljubav prema bolesnim pacijentima. Stotine bolesnika koje je uspješno operirao, zahvaljuju mu za svoje zdravlje i posebice za njegovu humanu skrb. Uvijek pripravan da svakome u nevolji pomogne, živio je za svoje bolesnike, malo vremena ostavljajući sebi i za svoju dragu obitelj.

Uza svakodnevni naporan kirurški rad docent Pirker je, neprekidno istražujući, samostalno ili u suradnji objavio više od sedamdeset zapaženih znanstvenih i stručnih radova uz brojna izlaganja s kojima je aktivno sudjelovao na domaćim, europskim i svjetskim kongresima, stručnim skupovima. Istodobno je bio i vrlo aktivan suistraživač u znanstvenim projektima «Kranio cerebralne ozljede» i «Promjene stijenke telencefalona u perinatalnoj dobi», a posebice vrijedan suradnik i savjetnik u projektu «Funkcijska neurokirurgija», dijelom kojega je bio i voditelj. Izvršne organizacijske sposobnosti dr. Pirker osobito su bile vrijedne u pripremanju neurokirurških stručnih skupova i kongresa.

Znanstveni i stručni opus dr. Ninoslava Pirker ukazuje na vrsnoga stručnjaka cjelovito izobraženog u svim područjima neurokirurgije, s opsežnim kliničkim iskustvom te sveobuhvatnim operacijskim programom, što ga svrstava u red naših vodećih neurokirurga. Uža pak područja iz kojih su objavljena najznačajnija znanstvena i stručna djela dr. Pirker bila su neurotraumatologija, kirurgija poremećaja mozgovnog krvožilja, te maksimalno poštediti mikrokirurški i endoskopijski zahvati. Pritom je uvelike pridonio razvoju kirurškog liječenja slabinskog intervertebralnog diska, a razradio je i izvorni endoskopijski

pristup u intervertebralne prostore i kanal slabinskog dijela kralježnice.

Morali smo se nažalost rastati od dr. Ninoslava Pirker u trenutku njegove pune neurokirurške zrelosti baš kad je svoja saznanja uvelike započeo prelijevati u pisanu riječ. Sve što nam je ostavio zapisi su vrijedni kao znanstveni i stručni, ali i stilski dotjerani doprinosi medicinskoj znanosti. Osobit dinamični stil njegovih izlaganja, odabir tema svojstven obdarenom neurokirurgu, ostaju smjernicama koje će za svu budućnost omediti njegovo djelo.

Doc. dr. sc. Ninoslav Pirker bio je član Hrvatskog liječničkog zbora i Hrvatske liječničke komore, Hrvatskog neurokirurškog društva, Europske i svjetske udruge neurokirurga, te Hrvatskog vertebralnog društva, Društva za medicinska istraživanja i Udruge za Parkinsonovu bolest. U Svjetskoj udruzi neurokirurga bio je imenovan članom Komisije za neurorehabilitaciju, a u domovini je bio član Povjerenstva za stručni nadzor Hrvatske liječničke komore, te u nekoliko stručnih povjerenstava i odbora Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

Doc. dr. sc. Ninoslav Pirker je bio učiteljem brojnim naraštajima medicinara i navlastito mladim hrvatskim neurokirurzima. Već nakon završetka studija, tijekom kojeg je bio demonstrator iz histologije i embriologije održavao je predavanja iz predmeta Hitna medicinska pomoć u Školi za medicinske sestre. Pri dolasku u Kliniku za neurokirurgiju uključen je u rad sa studentima, a po izboru u zvanje asistenta redovito je održavao predavanja, seminare i vježbe u dodiplomskome studiju medicine, te se razvio u vrsnog predavača. U sklopu brojnih kolegija i tečajeva sudjelovao je u svim oblicima postdiplomске nastave iz neurokirurgije, a mlađim kolegama i specijalizantima neurokirurgije nesebično je pomagao u ovladavanju kirurškom tehnikom, savjetima i upućivanjem u stručnu literaturu. Za njih je uvijek imao vremena i nesebično im je prenosio svoje veliko znanje i umijeće, ostavljajući time rasadnik kontinuiteta. Studenti su ga rado slušali i poštivali, a kolege su ga uvažavali i voljeli.

Na poslijetku, ali ne na zadnjem mjestu, ističe se i neizmjerano domoljublje dr. Ninoslava Pirker. Rođen i odrastao je u obitelji hrvatskih intelektualaca, iz koje se primjerice možemo prisjetiti njegova, svima nama znanoga strica, Pere Pirker, koji je Hrvatskoj podario svoje

zdravlje, pa i život. Odgojen u takvu ozračju nosio je naš Ninoslav Hrvatsku domovinu u srcu i u samome se početku rata uključio u redove branitelja. Aktivno je, kao neurokirurg, u razdoblju od 1991. do 1995. u izvanredno teškim uvjetima djelovao u ratnim bolnicama istočne Slavonije, u Slavanskom Brodu, Osijeku, Vinkovcima. Po završetku rata predano je nastojao pomoći stradalnicima s oštećenjima živčanoga sustava u neurokirurškom djelokrugu, te je imenovan i ekspertom Ministarstva hrvatskih branitelja za ratne posttraumatske poremećaje.

Neiscrpnom energijom, zalaganjem i pregalaštvom doc. dr. sc. Ninoslav Pirker neprijeporno je uvelike pridonio promicanju i razvoju današnje Neurokirurške klinike, na koju je sa svima nama bio vrlo ponosan. Mnogo puta je u neurokirurškom radu nastojao učiniti nemoguće i pače to često i postići. Kao što je živio, otišao je Nino hrabro i uspravno, sam i zato nam se čini da je još s nama. Prestalo je kucati veliko srce našega dragoga kolege i vjernoga prijatelja, ali tom tragičnom i tužnom događaju unatoč, stvaralački duh i životno djelo docenta Ninoslava Pirker ostaju nam trajno kao zalag i obveza koju ćemo nastojati dostojno ispuniti.

U ime svih djelatnika Klinike za neurokirurgiju i Kliničkoga bolničkog centra Zagreb, u ime Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te u ime Hrvatskog neurokirurškog društva želim zahvaliti našem dragom Ninu za sve što je u desetljećima neumornog i požrtvovnog rada neizbrisivo utkao u našu Kliniku i u Klinički bolnički centar, a iskrena hvala i u ime brojnih naraštaja studenata, specijalizanata i specijalista te svih kojima je pomogao kao kolega i suradnik, kao učitelj i kao liječnik.

Neka je hvala i slava doc. dr. sc. Ninoslavu Pirkeru uspomena kojega će živjeti u srcima svih koji su imali privilegij poznavati toga vrhunskog liječnika i neurokirurga, vrsnog nastavnika i znanstvenika, te nadasve skromnoga i dobrog čovjeka.

Josip Paladino

Prof. dr. sc. Karmela Milković

1918. – 2003.

Dana 16. srpnja 2003. u Zagrebu je preminula prof. dr. sc. Karmela Milković, dugogodišnja članica Zavoda za biologiju i umirovljena nastavnica Medicinskog fakulteta. Njezin iznimno uspješan i plodan znanstveno-nastavni rad poznaje i cijeni niz generacija današnjih liječnika koje je odgajala. Na Katedri za biologiju nesebično je prenosila svoje veliko znanje i iskustvo mlađim kolegama, koji su joj zbog toga zauvijek zahvalni.

Karmela Milković rođena Žulj rodila se 17. 7. 1918. godine u Rogaču na otoku Šolti. Osnovno i srednje školovanje završila je u Splitu (Realna gimnazija, 1936). Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirala je 1942. godine iz područja prirodnih znanosti - polje biologija. Doktorat biomedicinskih znanosti stekla je obranom disertacije "Funkcionalno stanje endokrinog sustava hipofiza-nadbubrežne žlijezde u ranoj postnatalnoj dobi", na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1958. godine.

Radila je na Zoološkom zavodu Muroslavnog fakulteta u Zagrebu svega godinu dana (1944-1945). Od tada, neprekidno do umirovljenja 1988. godine, radi na Zavodu za biologiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu. Izabrana je za redovitog profesora 1974. godine. Vršila je dužnost prodekanice za nastavu (1966-1968) i pročelnice Katedre za biologiju Medicinskog fakulteta (1976-1982). Osnovala je i vodila posljediplomske kolegije: Biologija stanice s osnovama humane genetike, Genetika mikroorganizama i Perinatalna endokrinologija, te bila mentorica nekoliko doktorata i magisterija. Radila je od 1960. do 1962. kao Visiting Fellow u Nacionalnom institutu za zdravlje, SAD (NIH, Bethesda, Md.), te Visiting Professor u Department of Developmental Psychobiology, Stanford University School of Medicine, (Stanford, Ca. 1968-1969).

Bila je nosilac neprekinutog niza znanstvenoistraživačkih projekata iz perinatalne endokrinologije i ponašanja kako domaćih tako i u suradnji sa SAD-om, a nakon umirovljenja i dalje sudjeluje na znanstvenim projektima svojih učenika te znanstveno djeluje i objavljuje do samoga kraja svojega života. Predmet njezina znanstvenistraživačkog rada bio je perinatalni fun-

kcionalni razvoj neuroendokrinog sustava hipotalamus-hipofiza-kora nadbubrežnih žlijezda, uvjeti perinatalnog razvoja i ponašanje u odrasloj dobi.

U poznatim svjetskim i domaćim časopisima objavila je brojne znanstvene i stručne radove koji su bili visoko citirani. Pisala je također monografske članke za Neuroendocrinology I, Pergamon Press, New York, 1966; Physiology and Pathology of Adaptation Mechanisms, Pergamon Press, Oxford, 1969. Napisala je devet monografskih članaka u Medicinskoj enciklopediji Leksikografskog zavoda (1964, 1970, 1986). Suautorica je udžbenika Patofiziologija od njezinog prvog izdanja (Jumena, Zagreb 1989), a prevodila je s engleskog udžbenike Loewy A. G. i Siekevitz P.: Struktura i funkcija stanice, ŠK, Zagreb, 1974; Berns M. W.: Stanice, ŠK, Zagreb, 1980; 1991; i knjigu (Van der Klot, G. W.: Ponašanje životinja i čovjeka, ŠK, Zagreb, 1972., suautorica je udžbenika iz biologije Biologija za srednje škole, ŠK Zagreb, 1983. Također je bila dugogodišnja članica uredništva Periodicum biologorum i dugogodišnji stručni recenzent Školske knjige Zagreb.

Bila je aktivna sudionica brojnih domaćih i inozemnih znanstvenih skupova, te članica Hrvatskog prirodoslovnog društva, Hrvatskog biološkog društva - u kojem je bila tajnica (1974-1978) i potpredsjednica (1978-1980), zatim International Society for Developmental Psychobiology, International

Society for Experimental Biology and Medicine (1965-1988).

Dobila je Republičku nagradu za znanstvenu djelatnost "Ruder Bošković", 1981; Povelju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1987; Zahvalnicu Zbora liječnika Hrvatske za sudjelovanje na "Perinatalnim danima", posebno priznanje Hrvatskog biološkog društva 2000. godine te druga priznanja i plakete. Ušla je u poznate svjetske te hrvatske biografske leksikone kao Longman: Who is who in Science in Europe (a world biographical guide to science) (Harlow, Essex, UK, 1991), The world who is who of women (Seventh edition, Cambridge, England, 1987), Tko je tko u Hrvatskoj (Golden marketing, Zagreb, 1993) i Tko je tko u hrvatskoj medicini (Golden marketing, Zagreb 1994).

Prof. dr. sc. Karmela Milković bila je vrlo pozitivna i energična ličnost koja je do posljednjih dana svoga života bila aktivnim članom naše znanstvene zajednice, pa će kao takva ostati u trajnom i živom sjećanju svima onima koji su je osobno poznavali. Onima koji je nisu uspjeli upoznati, treba reći da njezino djelo i dalje živi u svim mlađim suradnicima kako na Medicinskom fakultetu u Zagrebu tako i na Medicinskom fakultetu u Splitu, gdje je s posebnim veseljem pomagala svojim učenicama pri osnivanju i u radu Katedre za biologiju.

Floriana Bulić-Jakuš

Prof. dr. sc. Dragica Winterhalter

1911. – 2003.

Prof. dr. sc. Dragica Winterhalter rodila se 4. prosinca 1911. godine u Varaždinu. Srednjoškolsko obrazovanje stekla je u Prvoj ženskoj realnoj gimnaziji u Zagrebu. Na Sveučilištu u Zagrebu je upisala i 1934. godine diplomirala studij teorijske matematike i fizike i eksperimentalne fizike na Filozofskom fakultetu. Započela je raditi kao srednjoškolski profesor u Zagrebu, Prizrenu i Glini.

Kada je 1948. godine osnovan Zavod za fiziku Medicinskog fakulteta izabrana je za prvog asistenta i na Medicinskom fakultetu je kao nastavnik mnogih generacija liječnika ostala cijeli radni vijek. Kao honorarni nastavnik vodila je vježbe i za studente na Prirodoslovno-matematičkom i Farmaceutskom fakultetu. Svoj znanstveni interes usmjerila je prema tada naglo razvijajućoj nuklearnoj fizici, te je kao vanjski suradnik Instituta "Ruđer Bošković" u grupi za Nuklearnu fiziku mjerila tok i energijske spektre brzih neutrona i pratila raspršenje neutrona. Doktorat znanosti postigla je obranom rada "Raspršenje neutrona energije 2,76 MeV na ^{27}Al " na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u ožujku 1962. godine. Krajem 1965. godine promovirana je u zvanje docenta te tako postaje prvi stalni nastavnik Zavoda za fiziku Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Dugi niz godina obnašala je funkciju predstojnika Zavoda za medicinsku fiziku na našem fakultetu. U zvanje izvanrednog profesora izabrana je 1969. godine, a redovnog profesora 1975. godine.

Publicirala je tridesetak znanstvenih i stručnih radova. Sa znanstvenim priopćenjima sudjelovala je na više domaćih i međunarodnih kongresa iz nuklearne fizike. Posebnu je pažnju polagala pisanju nastavnih tekstova iz fizike koji su prilagođeni studentima medicine. Napisala je nekoliko skripta sa sadržajem pojedinih područja fizike. U suradnji s profesoricama Lidijom Colombo i Katarinom Kranjc osmislila je i postavila praktikum iz fizike posebno namijenjen studentima Medicinskog i srodnih fakulteta, te izdala knjigu s uputama za izradu vježbi. Koautor je prijevoda dvaju engleskih udžbenika iz fizike:

- D. M. Burns, S. G. G. McDonalds: Fizika za biologe i medicinare, Školska knjiga, 1975 i
- N. C. Hilyard, H. C. Biggin: Fizika za biologe, Školska knjiga, 1984.

Prof. D. Winterhalter je posebnu pažnju posvećivala vlastitom te obrazovanju mlađih suradnika. Govorila je nje mački i engleski, a služila se francuskim i talijanskim. Njezinim je zalaganjem Zavod za fiziku stekao bogatu knjižnicu udžbenika iz fizike s primjenom u biologiji i medicini. Početkom 1970-ih zainteresirala se za holografiju. Na njezinu inicijativu 1971. godine, zajedno s mr. sc. D. Brozom, s aparaturom koju su sami složili na Zavodu za fiziku Medicinskog fakulteta, uspješno su snimili prvi hologram u Hrvatskoj. Nabavkom profesionalnog uređaja za snimanje holograma, u suradnji s istraživačima sa Zavoda za anatomiju ispitivala je me-

hanička svojstva kostiju. Umirovljena je 1982. godine.

Opraštajući se s prof. dr. sc. Dragicom Winterhalter, mi koji smo bili njeni asistenti, moramo se sjetiti njezine maksime: "Koliko će student naučiti, ovisi o vama. Vi ste tu radi njih, a ne oni radi vas. Cijenit će znanje i fiziku toliko koliko mogu cijiniti Vas". Generacije studenata medicine cijenile su profesoricu fizike Dragicu Winterhalter. Za to joj još jednom hvala.

Jasminka Brnjas-Kraljević
Maja Balarin

Dne 6. listopada 2003. umro je akademik Mladen Sekso.

Osvrt na život i rad jednog od utemeljitelja hrvatske endokrinologije, bivšega dekana Medicinskog fakulteta u Zagrebu i redovitoga člana HAZU bit će objavljen u idućem broju našega časopisa.

OBOGAĆENA PONUDA KRAVATA I RUBACA MEDICINSKOG FAKULTETA

Tvrtka POTOMAC iz Zagreba, Kaptol 21, poznata po izradi kravata, rubaca i ostalih vrijednih i karakterističnih suvenira, ponudila je medicinarima i drugim zainteresiranima bogat izbor kravata i rubaca samo za naš fakultet. U sklopu međusobne suradnje tvrtka POTOMAC je odobrila popust na cijene kravata i rubaca, ali i na cijene ostalih svojih proizvode. Popust se odnosi na sve djelatnike i studente našega fakulteta.

Svaki bivši ili sadašnji student Medicinskog fakulteta ima sada mogućnost da se i vanjskim znakom, tj. nošenjem kravate ili rupca Medicinskog fakulteta, identifikira sa svojom "školom".

U ovom broju *mef.hr* pokazujemo još nekoliko motiva iz cjelokupne ponude. Pri tome moramo istaknuti kako je kvaliteta grafičkog prikaza ograničena potrebom tiska u crno-bijeloj tehnici.

*Sretan Božić i
uspješnu novu godinu!*

DIEM CHRISTI NATALEM ET ANNUM NOVUM

**MEDICINSKA
NAKLADA**

www.medicinskanaklada.hr

sveučilišni i srednjoškolski udžbenici | priručnici za dodiplomsku i poslijediplomsku nastavu
znanstvene monografije | popularna medicina | stomatologija | veterina | farmacija
zdravstvene tiskarnice svih vrsta (prilagodene i kompjuterskoj obradi) | uredničke i tiskarske usluge

Vlaška 69, P.P. 525, 10001 Zagreb, Tel./fax. (01) 4617 455 / 4616 355, eMail. medicinska-naklada@zg.hinet.hr